

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
CENTRUM BIOLOGIE, GEOVĚD A ENVIGOGIKY

**BIODIVERZITA ROSOLOIDNÍCH HUB PLZEŇSKÉHO
KRAJE (ZÁPADNÍ ČECHY)**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. David Šmíd

Učitelství pro střední školy, obor Bi-Che

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Kout, Ph.D.

Plzeň 2018

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta pedagogická
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. David ŠMÍD**
Osobní číslo: **P16N0152P**
Studijní program: **N7504 Učitelství pro střední školy**
Studijní obory: **Učitelství chemie pro střední školy**
Učitelství biologie pro střední školy
Název tématu: **Biodiverzita rosoloidních hub Plzeňského kraje (západní Čechy)**
Zadávací katedra: **Centrum biologie, geověd a envigogiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakteristika území
2. Sběr vzorků v terénu
3. Práce s mikroskopem
4. Determinace s pomocí odborné literatury
5. Závěry ze získaných dat

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: 40 stran textu vč. literatury

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

JÜLICH W. (1984): Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze. In: GAMS H. [ed.], Kleine Kryptogamenflora, Band IIb/1, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.

LOWY B. (1951): A morphological basis for classifying the species of *Auricularia*. *Mycologia* 43: 351-358.

MALYSHEVA V.F. (2010): Rare and interesting species of *Heterobasidiomycetes* from Russia. *Edizioni Candusso, Alassio*.

PIPPOLA E., KOTIRANTA H. (2008): The genus *Tremella* (Basidiomycota, Tremellales) in Finland. *Annales Botanici Fennici* 45: 401-434.

REID D.A. (1974): A monograph of the British *Dacrymycetales*. *Transaction of the British Mycological Society* 62: 433-494.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jiří Kout, Ph.D.

Centrum biologie, geověd a envigogiky

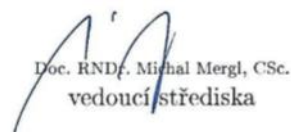
Datum zadání diplomové práce: 7. prosince 2016

Termín odevzdání diplomové práce: 30. června 2018

RNDr. Miroslav Randa, Ph.D.

děkan

Doc. RNDr. Michal Mergl, CSc.

vedoucí střediska

V Plzni dne 17. ledna 2017

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 13. června 2018

.....

vlastnoruční podpis

Poděkování

Chtěl bych poděkovat svému školiteli Jiřímu Koutovi za odborné rady, za zapůjčení položek a za pomoc při určování hub. Dále děkuji své rodině a především své manželce za doprovázení na lokalitu a podporu při studiu. Ještě bych rád poděkoval M. Bartůškovi a L. Hejlovi za zapůjčení záznamů a fotografií.

OBSAH

1. ÚVOD.....	6
1.1. Charakteristika rosoloidních hub a jejich postavení v systému.....	6
1.2. Historie zkoumání rosoloidních hub v Plzeňském kraji.....	7
1.3. Cíle práce.....	8
2. METODIKA	9
2.1. Charakteristika území.....	9
2.1.1. GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ.....	9
2.1.2. GEOLOGICKÁ, GEOMORFOLOGICKÁ A PEDOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA	10
2.1.3. VODSTVO A PODNEBÍ.....	11
2.1.4. VEGETAČNÍ KRYT	11
2.2. Metodika práce.....	12
3. VÝSLEDKY	16
3.1. Druhy určené a zařazené do systému	16
3.2. Druhy blíže neurčené.....	67
3.3. Vzácné druhy nalezené blízko za hranicemi Plzeňského kraje	70
4. DISKUZE.....	71
5. ZÁVĚR.....	76
6. RESUMÉ.....	77
7. LITERATURA	78
8. PŘÍLOHY	I

1. ÚVOD

1.1. Charakteristika rosoloidních hub a jejich postavení v systému

Pod pojmem rosoloidní houby nalézáme hned několik samostatných taxonomických skupin hub, jejichž postavení již není zastřešeno jen jednou skupinou (Heterobasidiomycetes), jak tomu bylo dříve a jak by se na první pohled, dle morfologické charakteristiky, mohlo zdát.

Rosoloidní houby řadíme do říše Fungi, podříše Dikarya, oddělení Basidiomycota, pododdělení Agaricomycotina a do tříd Agaricomycetes, Dacrymycetes a Tremellomycetes (Hibbett et al. 2007) (Obr. 1).

Obr. 1. Fylogenetický strom pododdělení Agaricomycotina (upraveno podle Hibbett et al. 2007).

Nové výzkumy některých druhů poukazují na fakt, že stávající fylogenetické řazení v rámci pododdělení Agaricomycotina bude nutné aktualizovat. Příkladem je *Bartheletia paradoxa* G. Arnaud ex Scheuer, R. Bauer, M. Lutz, Stabenth., Melnik & Grube, druh s dosud nejasným postavením v rámci pododdělení Agaricomycotina. Prozatím je druh řazen do samostatné třídy Bartheletiomycetes s neupřesněnou lokalizací ve fylogenetickém stromu (Scheuer et al. 2008).

Mnohé další výzkumy potvrzují skutečnost, že morfologická podobnost neznamená fylogenetickou příbuznost (Binder et al. 2005; Hibbett 2006; Millanes et al. 2011; Weiss et al. 2004) a proto třída Heterobasidiomycetes již není monofyleticky legitimní.

Výraznou morfoloickou podobnost s „pravými“ rosoloidními houbami lze najít i v oddělení Ascomycota. Mozkovka rosolovitá (*Ascotremella faginea* (Peck) Seaver) může nezkušenému nálezci připadat naprosto oprávněně jako rosoloidní houba, přičemž zřetelné odlišení umožňují především mikroskopické znaky (vřecka s askosporami) (Friederichsen & Engel 1966). V České republice je *Ascotremella faginea* nalézána pravidelně (např. Geigerová 2013; Kotlaba & Pouzar 1990).

Dřívější řazení rosoloidních hub do třídy Heterobasidiomycetes (Moore 1980) bylo založeno na přítomnosti dělených bazidií, tzv. heterobazidií (dělené příčnými, podélnými či šikmými přepážkami) a sekundárních bazidiospor (u většiny druhů). Zajímavá je rovněž odlišná strategie rosoloidních hub v překonávání nepříznivých přírodních podmínek. Ač obvykle netvoří ochranné útvary (Pilát 1957a), vše kompenzují schopností přežít vysušení a následnou rehydrataci, díky čemuž opět vytváří typické želatinózní (až chrupavčité) plodnice (Webster & Weber 2007).

Z hlediska ekologie jsou rosoloidní houby buď saprotrofové na dřevě, stonkách bylin a jiném materiálu nebo paraziti saprotrofních hub (Webster & Weber 2007) či lišejníků, ze kterých je v posledních několika letech popisováno velké množství nových druhů (Diederich 2007; Kocourková 2000; Kocourková & Van Den Boom 2005). Příkladem saprotrofa může být černorosol borový (*Exidia saccharina* Fr.), vyskytující se na borovici lesní (*Pinus sylvestris*) (Kirschner 2010). *Phaeotremella foliacea* (Pers.) Wedin, J.C. Zamora & Millanes je příkladem parazita pevníku krvavějícího (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.) na smrku ztepilém (*Picea abies*) (Spirin et al. 2018b).

1.2. Historie zkoumání rosoloidních hub v Plzeňském kraji

Rosoloidním houbám není až na výjimky věnována příliš velká pozornost (Bandoni 1957; Chen 1998; Lowy 1971; Malysheva 2010; Oberwinkler 2014; Roberts 2008). Jinak tomu není ani v České republice, natož v Plzeňském kraji. V minulosti zde sice působila řada vynikajících mykologů, ale žádný z nich se na rosoloidní houby vyloženě nezaměřil.

V počátcích 20. století zde působil botanik František Maloch, jehož položky jsou uchovány v Západočeském muzeu v Plzni. Další, spíše ojedinělé, nálezy rosoloidních hub zaznamenal František Tyttl (Neuwirth 1948) a Václav Melzer (Melzer 1939).

Ve druhé polovině 20. století začaly probíhat mykologické průzkumy různých přírodních rezervací (Kotlaba & Pouzar 1975) a přírodních památek Plzeňského kraje.

Velké množství záznamů je uchováno v tzv. Míkově kartotéce na katedře biologie (FPE ZČU) v Plzni. V kartotéce jsou uvedeny záznamy sběrů Františka Míky, Zdeňka Hájka, Františka Kotlaby, Vladimíra Antonína a dalších.

Nejvíce záznamů ale pochází až z konce 20. a počátku 21. století, kdy zde prováděl mykologické inventarizační průzkumy například Rostislav Fellner (Fellner 2004; Fellner 2007; Fellner 2008; aj.), Jan Holec (Holec 2004), Svatopluk Holec (Holec 2003a; Holec 2003b), Luboš Zelený (Zelený 2003; Zelený 2008; Zelený 2011; aj.) a Jiří Kout (Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2006a; aj.). Nemalý podíl nálezů pochází rovněž od studentů biologie na FPE ZČU v Plzni (Hajšmanová 2012; Geigerová 2013; Šmíd 2015; aj.).

1.3. Cíle práce

Cílem této diplomové práce bylo především prozkoumat biodiverzitu rosoloidních hub (tvořících plodnice) na území Plzeňského kraje (vyjma Šumavy), srovnat výskyt konkrétních druhů v době minulé a dnes, zhodnotit ekologické nároky jednotlivých druhů a poznatky porovnat s odbornou literaturou (Krieglsteiner 2000; aj.).

2. METODIKA

2.1. Charakteristika území

2.1.1. GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ

Plzeňský kraj se nachází v jižní části západních Čech, kde hraničí s Německem, Karlovarským krajem, Ústeckým krajem, Středočeským krajem a Jihočeským krajem (Obr. 2).

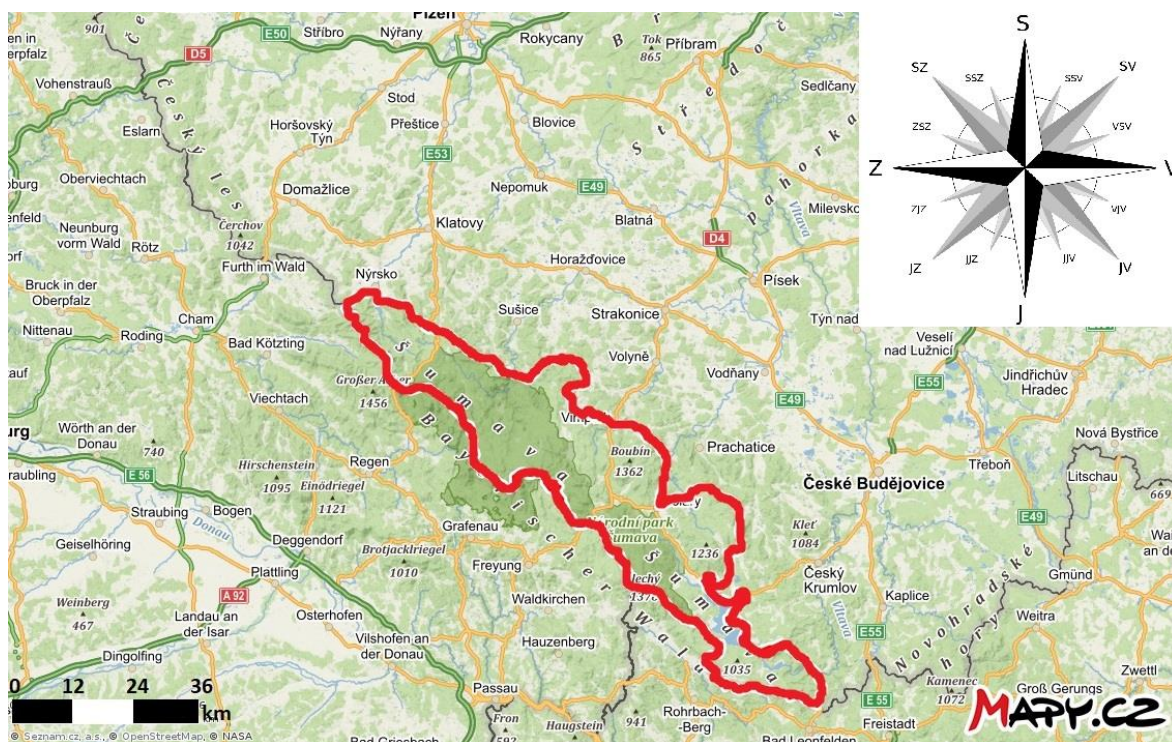
Obr. 2. Geografické vymezení polohy Plzeňského kraje v České republice (Isotra.cz).

Obr. 3. Vzájemná poloha jednotlivých okresů Plzeňského kraje (Vlajky.cz).

Plzeňský kraj se skládá celkem ze sedmi okresů, okresu Tachov, okresu Domažlice, okresu Klatovy, okresu Plzeň-sever, okresu Plzeň-město, okresu Plzeň-jih a okresu Rokycany (Obr. 3).

Průzkum probíhal ve všech okresech Plzeňského kraje, včetně okresu Klatovy, vyjma části NP a CHKO Šumava (Obr. 4).

Obr. 4. Geografická poloha NP a CHKO Šumava (Mapy.cz).

Rozloha Plzeňského kraje je 7561 km² a nadmořská výška se pohybuje od 250 m n.m. (údolí Berounky) po 1370 m n.m. (Velká Mokrůvka na Šumavě) (Risy.cz).

2.1.2. GEOLOGICKÁ, GEOMORFOLOGICKÁ A PEDOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Plzeňský kraj je součástí soustavy Českého masivu – krystalinika a prevariského paleozoika a Českého masivu – pokryvných útvarů a postvariských magmatitů. Nalézáme zde oblast kvartéru, středočeskou oblast (bohemikum), moldanubickou oblast (moldanubikum), terciér, aj. Na území Plzeňského kraje se objevuje éra kenozoikum, proterozoikum-paleozoikum, paleozoikum, aj. (Geology.cz).

Z hornin se zde vyskytuje například ortorula, pararula, granit, nivní sediment, svor, rula, granodiorit, bazalt, tufy, andezitobazalt, silicity, kamenitý až hlinito-kamenitý

sediment, písčito-hlinitý až hlinito-písčitý sediment, droby, prachovce, břidlice, vápenec, aj (Geology.cz).

Mezi nejběžnější půdní typy Plzeňského kraje patří kambizemě (kyselé, modální, dystrikové, eutropní), luvizemě (modální), hnědozemě (modální, luvické) a pseudogleje (modální) (Kozák et al. 2009).

Mezi významnými půdotvornými činiteli zde nacházíme středně těžké sedimentární horniny, lehké sedimentární horniny, ruly, kyselé žuly a příbuzné substráty, polygenetické hlíny, svory a fylity, čediče a jiné bazické horniny (Kozák et al. 2009).

Dle zrnitostního složení převažuje lehčí střední půda a střední půda. Obsah humusu ve svrchních horizontech se průměrně pohybuje mezi 2 a 3 %. Kvalita humusu je na trase Plzeň – Kralovice, Plzeň – Rokycany a Plzeň – Domažlice středně kvalitní, v dalších oblastech je spíše méně kvalitní (Kozák et al. 2009).

2.1.3. VODSTVO A PODNEBÍ

Na území Plzeňského kraje převažuje povodí řeky Berounky o rozloze 9271 km². Mezi hlavní toky patří Mže, Radbuza, Úhlava, Úslava, Berounka, Klabava a Střela. V oblasti povodí Berounky převažuje mírně teplá oblast, podél dolního toku Berounky pak oblast teplá. Roční srážkové úhrny se pohybují průměrně v rozmezí 500–600 mm, přičemž v oblasti středního toku Střely mezi 450–500 mm. Částečně zasahuje do oblasti Plzeňského kraje i povodí Horní Vltavy, konkrétně řeka Otava u Horažďovic (Němec et al. 2009).

Průměrná roční teplota se pohybuje převážně mezi 7 a 8 °C, ve vyšších oblastech (například Český les) klesá průměrná teplota na rozmezí 5–6 °C. Průměrný roční počet srážkových dní s úhrnem nad 0,1 mm je v rozmezí 140–150. Průměrná roční relativní vlhkost vzduchu se pohybuje v rozmezí 75–85 %. Průměrná roční rychlost větru se pohybuje nejčastěji mezi 3 a 4 m/s (Tolasz et al. 2007).

2.1.4. VEGETAČNÍ KRYT

Pro rosolovité houby je zásadní keřové a stromové patro (Hansen & Knudsen 1997), které je v Plzeňském kraji zastoupeno převážně smrkem ztepilým (*Picea abies*), borovicí lesní (*Pinus sylvestris*), bukem lesním (*Fagus sylvaticus*) a dubem (*Quercus* sp.). Nalézáme ovšem i lokality, kde se objevují ve větším množství břízy (*Betula pendula*), různé druhy javorů (*Acer* spp.), jasany (*Fraxinus* sp.), olše (*Alnus* sp.), bez černý (*Sambucus nigra*), jedle (*Abies* sp.), modřín (*Larix* sp.), habr (*Carpinus* sp.), líska (*Corylus* sp.), topol osika (*Populus tremula*) a další (Dudák 2005).

2.2. Metodika práce

Mykologický průzkum rosoloidních hub probíhal na území téměř celého Plzeňského kraje, jedinou vyřazenou oblastí byla Šumava (NP a CHKO Šumava). Důvodem pro vyřazení území byla jednak velká rozloha a poloha Šumavy a druhak odlišnost území (srážky, nadmořská výška a další) od jiných částí Plzeňského kraje. Především z těchto důvodů jsem se rozhodl, že si NP a CHKO Šumava zaslouží samostatný průzkum (Obr. 4).

Zkoumání biodiverzity rosoloidních hub Plzeňského kraje probíhalo v několika krocích. V první řadě se jednalo o vlastní sběry probíhající od září 2016 do února 2018. Jednotlivé sběry (Tab. 1) byly prováděny tak, aby zachytily rozmanitost druhů v různých částech roku (Holec 2009).

Tab. 1. Data jednotlivých sběrů provedených od září 2016 do února 2018.

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2016 – dny sběrů									27.	8., 10., 16., 23., 30.	11., 16.	
2017 – dny sběrů		15., 16., 25.	5., 25.	15.	13., 17.		14.	13.	15.	6., 18.		
2018 – dny sběrů	7.	12.										

Během sběrů byla provedena fotodokumentace každé položky pomocí digitálního fotoaparátu (Canon EOS 7D) s makroobjektivem (Canon EF 100mm f/2,8 Macro USM) nebo pomocí fotoaparátu Panasonic Lumix DMC-SZ10, následovalo přesné určení polohy pomocí mobilní aplikace Compass Lite. Pokud se nezdařilo získat data pomocí aplikace, byl proveden přibližný popis místa nálezu na základě známých okolních bodů. Po zapsání data nálezu následoval popis makroskopických znaků plodnice. Zaznamenávala se barva, tvar, struktura a způsob přichycení k substrátu. Podstatnou součástí popisu byla i ekologie, kdy byl zaznamenán substrát, na kterém byla plodnice nalezena. Pokud byla houba nalezena na dřevě, pak došlo alespoň k přibližnému určení druhu dřeviny, dále byl

zhodnocen stupeň rozkladu, byla zapsána přítomnost či absence borky, rozměry dané dřeviny (délka a průměr) a poloha nálezu plodnice na dřevině (řezná plocha pařezu, koncová část větve, aj.). U větví se navíc zaznamenalo, zda šlo o větev připojenou či ležící na zemi. U druhů rostoucích na rozkládajícím se dřevě (krásnorůžek lepkavý (*Calocera viscosa* (Pers.) Fr.)), často ukrytém v půdě, byly zaznamenány poblíž rostoucí druhy rostlin (dřevin). Jestliže byl nalezen na substrátu další druh houby, pak byl rovněž zaznamenán, obzvláště u druhů parazitických (například rosolovka kulatovýtrusá (*Tremella globispora* D.A. Reid) a pyrenomycet). Po zhodnocení všech poznatků byl druh buď určen okamžitě s pomocí základní literatury (Holec & Beran 2012; Hagara et al. 2005) a pouze zaznamenán, nebo jen přibližně a položka byla sebrána pro další zkoumání. Sebrané položky bylo nutné uchovat vysušením v domácí troubě anebo v sušičce umístěné na oddělení biologie (FPE ZČU) v Plzni. Další zkoumání probíhalo právě na oddělení biologie, kde bylo možné využít binokulární lupy (Olympus SZ 51) pro podrobnější popis makroskopických znaků a pro přípravu preparátů k mikroskopování. Preparáty byly připravovány užitím skalpelu či žiletky, pomocí nichž byl odkrojen dostatečně tenký plátek plodnice. Na podložní sklíčko se kapátkem přikápla kapička roztoku KOH (Malysheva 2010), do které byl plátek plodnice pinzetou umístěn. Přikrytí krycím sklíčkem proběhlo po rehydrataci plátku plodnice v 5 % KOH. Preprát byl pozorován pod mikroskopem Olympus BX 51, který je schopný přiblížit pozorovaný materiál až tisíckrát, přičemž je nutné použít imerzní olej. Mezi nejdůležitější pozorované mikroskopické znaky patřily spory (velikost, tvar, tloušťka stěn, počet přepážek, aj.), bazidie (velikost, tvar), hyfy (průměr) a další. Mikroskopické znaky bylo možné vyfotografovat kamerou (Olympus DP 72) umístěnou na mikroskopu. Porovnáním makroskopických a mikroskopických znaků s odbornou literaturou (Jülich 1984; Chen 1998; Hansen & Knudsen 1997) došlo k případnému určení položek, pokud ovšem znaky nebyly dostatečně průkazné, položka se ponechala jako neurčená s hodnotícím komentářem. Některé zajímavé položky budou uloženy do herbáře Západočeského muzea v Plzni (prozatím soukromý herbář autora).

Další částí bylo zaznamenání, určení a případná revize čerstvě sbíraných položek dr. Kouta, s nímž byly nálezy konzultovány (herbář CBG).

Dále probíhala revize herbářových položek dr. Kouta, kde byly uloženy i některé položky bývalých studentů oddělení biologie (Geigerová 2013; Hajšmanová 2014; Sádliková 2012), a revize herbářových položek Svatopluka Holce.

Proběhla rovněž revize položek Západočeského muzea v Plzni, kde bylo provedeno několik oprav v určení. Zároveň byl vytvořen aktualizovaný revizní list, který byl muzeu zaslán.

Své položky k revizi poskytla například V. Kreidlová, J. Kalián, M. Konopová, M. Bartůšek, L. Hejl a J. Kelnerová.

Na oddělení biologie se nachází kartotéka s více než třemi tisíci kartičkami s popisem Míkových sběrů. Všechny kartičky byly prohlédnuty, rosoloidní houby byly zaznamenány spolu s případným komentářem.

Další záznamy byly sepsány z bakalářských prací (Čížková 2011; Hrdina 2008; Šteklová 2010; aj.) a diplomových prací (Cozlová 2001; Havlová 2005; Roubíčková 2003; aj.) zpracovaných na Pedagogické fakultě ZČU v Plzni. Záznamy byly sepsány i z inventarizačních prací prováděných v Plzeňském kraji, například od Rostislava Fellnera (Fellner 2003a; Fellner 2005a; Fellner 2009; aj.), Jana Holce (Holec 2004), Svatopluka Holce (Holec 2003a; Holec 2003b), Luboše Zeleného (Zelený 2002; Zelený 2007; Zelený 2010; aj.) a Jiřího Kouta (Koptík et al. 2005c; Koptík et al. 2006b; Kout 2016b; aj.). Další nálezy byly objeveny v Mykologických periodikách, Česká Mykologie (Neuwirth 1948), Časopis československých houbařů (Melzer 1939) a Mykologické listy (Louda 1991).

Systematické řazení uvedené v práci bylo zpracováno dle Index Fungorum (Indexfungorum.org), nejasnosti byly upraveny dle Mycobank (Mycobank.org) a aktuálních odborných článků (např. Spirin et al. 2018a; Spirin et al. 2018b). Taxonomické jednotky jsou uvedeny v abecedním pořadí, pokud chybí určitá taxonomická jednotka, skupiny nižšího stupně jsou uváděny přednostně do skupiny Incertae sedis (nejasné postavení). U každého druhu je uveden nejprve latinský název s autorskými zkratkami (Indexfungorum.org), pokud existuje český název, pak byl přejat z knihy Houby (Hagara et al. 2005), z knihy Přehled hub střední Evropy (Holec & Beran 2012) nebo z odborných internetových stránek (Czechmycology.org). U vzácných druhů jsou vedle názvu uvedeny v závorce červenoseznamové zkratky (Holec & Beran 2006). U některých druhů jsou uvedena významná synonyma včetně autorských zkratk (Indexfungorum.org). U druhů sbíraných autorem práce je uveden popis některých významných makroskopických znaků (barva, tvar, připojení k substrátu). U mikroskopovaných druhů následuje popis mikroskopických znaků (spory, bazidie, hyfy). Dále navazuje ekologie, kde jsou uvedeny příklady substrátů ze zpracovaných položek. Po ekologii je uvedena krátká diskuzní část s porovnáním podobných druhů na základě odborné literatury (Mcnabb 1965a; McNabb 1973; Malysheva et al. 2015; aj.), zároveň jsou uvedeny citace prací, z nichž byly veškeré

informace o položkách daného druhu získány. Po diskuzi následuje soupis lokalit, kde byl daný druh v Plzeňském kraji nalezen. Lokality jsou řazeny dle okresů v pořadí okres Tachov, okres Domažlice, okres Klatovy, okres Plzeň-sever, okres Plzeň-město, okres Plzeň-jih a okres Rokycany. V rámci okresu jsou uvedeny lokality ve směru od západu na východ. Pokud se jedná o stejnou lokalitu, řazení je dle data sběru (od staršího po novější). V samotném popisu lokality je uvedeno nejprve blízké město (obec), poté název lokality, dále vzdálenost a směr od blízkého velkého města, bližší popis lokality (u některých kvadrant, nadmořská výška), ekologie (substrát a výskyt dalších druhů hub), datum nálezu (pokud není známo přesné datum je uvedeno známé rozmezí návštěv lokality či rozmezí nálezů daného druhu), kdo položku zaznamenal (not.) nebo sbíral (leg.) a následně určil (det.), nakonec je u položek revidovaných ze Západočeského muzea v Plzni v závorce uvedena zkratka muzejního označení. U každého druhu jsou zpracovány celkem tři mapy Plzeňského kraje (Obr. 5). Všechny mapy jsou upraveny v programu Malování a body označující naleziště druhu jsou vkládány ručně, přičemž označují přibližnou lokaci místa nálezů. V první mapě jsou červenou barvou vyznačeny nálezy druhu v letech 1900–1959, ve druhé mapě jsou modrou barvou vyznačeny nálezy druhu v letech 1960–1989 a ve třetí mapě jsou zelenou barvou vyznačeny nálezy druhu v letech 1990–2018. V další části jsou uvedeny druhy blíže neurčené s případným komentářem a diskuzí. Poté jsou uvedeny některé vzácné hraniční druhy, u nichž je velká pravděpodobnost, že se mohou vyskytovat i na území Plzeňského kraje.

V hlavní diskuzní části jsou řešeny především ekologické nároky jednotlivých druhů.

Citační norma je inspirována časopisem Czech Mycology (Czechmycology.org).

Obr. 5. Mapa Plzeňského kraje s vyznačenými okresy a jejich velkými městy (vlastní úprava mapy ze zdroje Turiste.turistika.cz).

3. VÝSLEDKY

3.1. Druhy určené a zařazené do systému

ŘÍŠE: FUNGI

ODDĚLENÍ: BASIDIOMYCOTA

PODODDĚLENÍ: AGARICOMYCOTINA

Třída: Agaricomycetes

Řád: Auriculariales

Incertae sedis

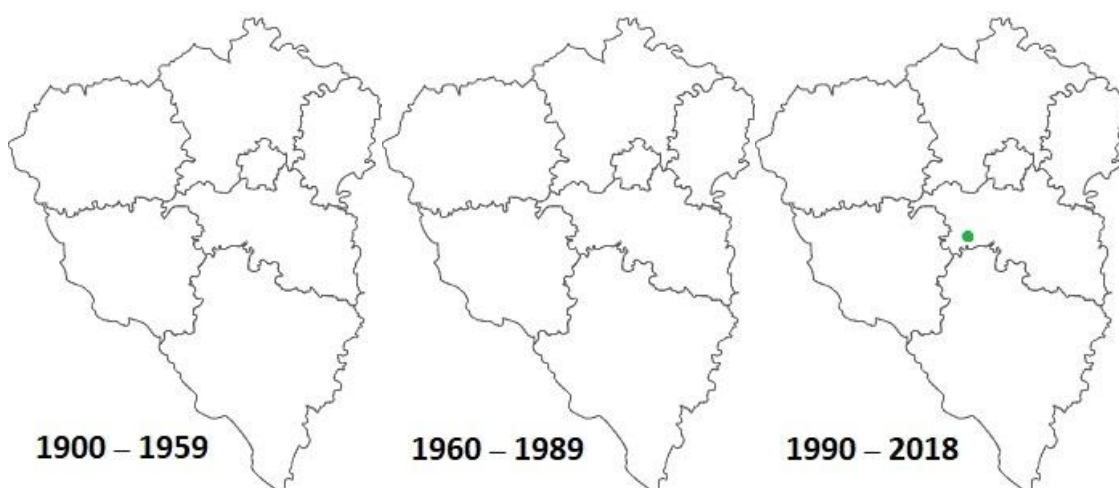
Guepinia helvelloides (DC.) Fr. – rosolovec červený (NT)

Syn.: *Tremiscus helvelloides* (DC.) Donk

Rosolovec červený je saprotrof rostoucí na rozkládajícím se dřevě jehličnanů. Pro svoji barvu (do červena) a tvar plodnice je v našich podmínkách téměř nezaměnitelný (Malysheva 2010; Pilát 1957a). Je uvedený v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky jako téměř ohrožený druh (Holec 2006d).

Zdrojem položky byl herbář Svatopluka Holce.

Lokalita: OKRES PLZEŇ-JIH – Merklín, cca 10 km Z od Přeštic, 7.X.2007, (herbář S. Holec) (Obr. 6).

Obr. 6. Přehled nálezů *Guepinia helvelloides* v Plzeňském kraji.

Pseudohydnum gelatinosum (Scop.) P. Karst. – rosolozub huspenitý

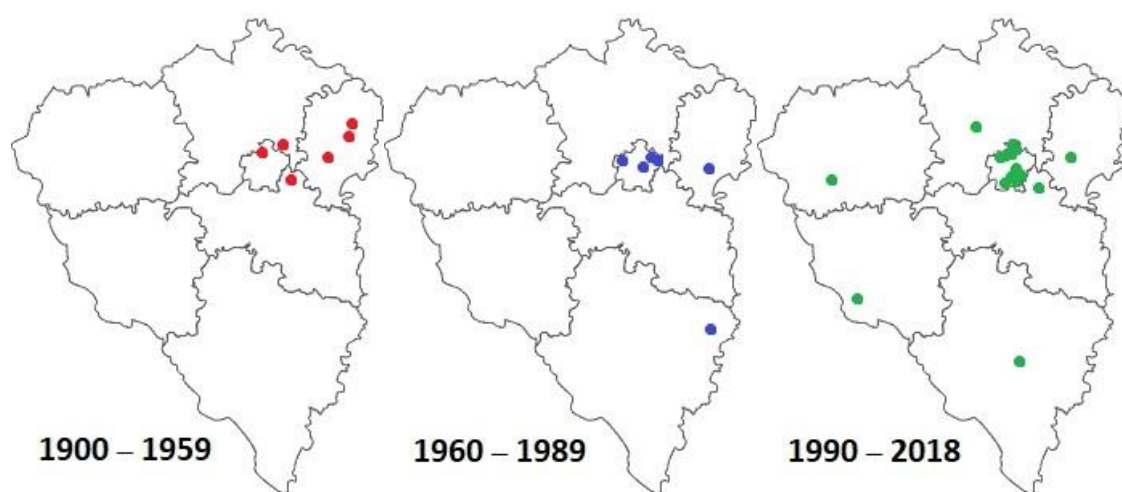
Ekologie: Výskyt na pařezech a tlejícím dřevě smrku (*Picea* sp; *Picea abies*) a borovice (*Pinus* sp; *Pinus sylvestris*), výjimečně u pařezu buku (*Fagus* sp.).

Rosolozub je saprotrof na tlejícím dřevě převážně jehličnanů, hojný druh s bělavými ostny a škeblovitým tvarem klobouku. V našich končinách nezaměnitelný (Holec & Beran 2012; Ronikier 2002).

Zdrojem položek a informací byly inventarizace R. Fellnera (Fellner 2004) a L. Zeleného (Zelený 2003), sběry J. Kouta (Kout 2016b), Míkova kartotéka (Míka, Hájek), položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Hajšmanová 2012; Hrdlička 2008; Hrušková 2011; Krátký 2011; Kudrna 2008; Pyšný 2008; Šteklová 2010) a diplomové práce (Dušková 2005; Havlová 2005; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002). Položka sbíraná Malochem 17.X.1903 u zříceniny Lopata (H626) nebyla makroskopicky při revizi potvrzena, ale pravděpodobně se jedná pouze o špatně uchovanou položku, protože Maloch sbíral druh vícekrát a byl schopný houbu správně určit.

Lokality: OKRES TACHOV – Přimda, PR Přimda, cca 16,5 km J od Tachova, Z část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 29.VIII.2004 not. R. Fellner. OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, NPR Čerchovské hvozdy, cca 13 km JZ od Domažlic, pařez, 28.IX.2017 not. J. Kout. OKRES KLATOVY – Velhartice, PR Borek u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, pařez jehličnanu, 11.VIII.2011 leg. et det. P. Hajšmanová; Boubín, polesí Moučanka, cca 2 km JJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 540 m, smíšený les na vápencovém podkladu, paře borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 21.VII.1988 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Čeminy, Čemínský les, cca 9 km SZ od Plzně, rozkládající se pařez jehličnanu, VII.2009–2010 not. L. Šteklová; Plzeň, Bukovec, smíšený les V Háji, SV od Plzně, pařez borovice (*Pinus* sp.), 26.IX.1925 leg. et det. F. Maloch (H625). OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Nová Hospoda, cca 1,5 km JZ, kvadrant 6245d, polesí Bory, jehličnatý les, pařezy borovice lesní (*Pinus sylvestris*), VIII.–X.1980–1984 leg. et det. F. Míka; Plzeň, Bolevec, pařez v boru, 7.VII.1909 leg. et det. F. Maloch (H624); Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, u Strženky, tlející pařez jehličnanu, 11.IX.2013 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, pařezy jehličnanů, podzim 2006–2007 not. P. Hrdlička; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, rozkládající se asi borovice lesní (*Pinus sylvestris*), IX.2006–2008 not. J. Kudrna; 5.X.2012 not. J. Kout; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, kvadrant 6246b–d, smíšený jehličnatý les, na pařezu borovice (*Pinus* sp.), 29.VIII.1976 leg. et det. Z. Hájek;

rozkládající se kmen smrku ztepilého (*Picea abies*), IX.2010–2011 not. V. Hrušková; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, pařez smrku (*Picea* sp.), 29.IX.1976 leg. et det. Z. Hájek; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na tlejícím pařezu smrku (*Picea* sp.), IX.–XI.1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, pařez smrku (*Picea* sp.), 13.X.2002 not. L. Dušková; pařez jehličnanů, IX.2009–2010 not. O. Krátký; Dýšina, Bušovice, u Kokotských rybníků, cca 7,5 km VSV od Plzně, n.v. 440 m, pařez borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 31.VIII.1977. leg. F. Němec, det. J. Sofron (PŘH2655); Šťáhlavy, cca 10,5 km JV od Plzně, Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, tlející dřevo borovic (*Pinus* sp.) a smrků (*Picea* sp.), X.,XI.2002–2005 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Šťáhlavice, úpatí skalky u zříceniny Lopata, cca 14 km JV od Plzně, na pařezu, 17.X.1903 leg. et det. F. Maloch (H626); Šťáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, tlející pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), X.2006 not. R. Pyšný; IX.2007 not. R. Pyšný. OKRES ROKYCANY – Rokycany, pařez smrku (*Picea* sp.), 21.VIII.1917 leg. et det. F. Maloch (H627); Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, pařezy jehličnanů (hlavně smrku (*Picea* sp.)), celoročně 1999–2001 not. J. Pěnkavová; Svojkovice, S úpatí vrchu Žďár, cca 3,5 km V od Rokycan, tlející pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 22.XI.1979 leg. et det. J. Sofron (H2371, 1982 rev. M. Svrček); Lhota pod Radčem, cca 14 km SV od Rokycan, pařez smrku (*Picea* sp.), VIII.1910 leg. et det. F. Maloch (H628); Lhota pod Radčem, les U Zámečku, cca 17 km SSV od Rokycan, pařez buku (*Fagus* sp.), 20.VIII.1912 leg. et det. F. Maloch (H629) (Obr. 7).

Obr. 7. Přehled nálezů *Pseudohydnum gelatinosum* v Plzeňském kraji.

Čeľad: Auriculariaceae

***Auricularia auricula-judae* (Bull.) Quél. – boltcovitka ucho Jidášovo**

Syn.: *Hirneola auricula-judae* (Bull.) Berk.

Plodnice poléhavé až vypouklé, rostoucí samostatně, častěji ve skupinkách i trsech, připojené krátkým třeněm či středovou částí, tvaru škeblovitého až uchovitého, vyčnívající až 5 cm od substrátu; chrupavčité, pružné; na vnější straně s chloupky (vlásky), červenohnědé, hnědé až tmavě hnědé; na vnitřní straně zvrásněné s vystupujícím hymenoforem, světlejší na vnitřní straně, světle hnědé, červenohnědé až hnědé; vysušením tmavě hnědnoucí (až černající).

Vlásky 88–320 µm dlouhé; bazidiospory tenkostěnné, oválně rohličkovité až ledvinité, 13–19 × 5–6 µm.

Ekologie: Výskyt na (dřevě, pařezech, větvích, kmenech) bezu černém (*Sambucus nigra*), javoru (*Acer* sp.; *Acer pseudoplatanus*), buku (*Fagus* sp.), trnce (*Prunus spinosa*), bambusovém oplocení, morušovníku bílém (*Morus alba*), osice (*Populus tremula*), trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*), štědřenci odvislém (*Laburnum anagyroides*), hlošíně úzkolisté (*Elaeagnus angustifolia*), dubu (*Quercus* sp.), habru (*Carpinus* sp.), jasanu ztepilém (*Fraxinus excelsior*) a jilmu horském (*Ulmus glabra*).

Auricularia auricula-judae je podobná druhům *Auricularia cornea* Ehrenb. a *Auricularia nigricans* (Sw.) Birkebak, Looney & Sánchez-García, od kterých se liší jednak množstvím a velikostí chloupků (vlásků) na povrchu, dále velikostí spor (Malysheva 2010). Malé vlásky mohou být pouze polámané, což můžeme odhalit pod mikroskopem. Uváděná velikost spor se u různých autorů liší, například Pilát (Pilát 1957a) uvádí 13–15 × 5–6 µm, Malysheva (Malysheva 2010) uvádí 13–17 × 5–7 µm a Krieglsteiner (Krieglsteiner 2000) 11–20 × 4–6 µm.

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry (Šmíd 2015), inventarizace R. Fellnera (Fellner 2007; Fellner 2008) a L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2007; Zelený 2009), sběry J. Kouta (Koptík 2008a; Koptík et al. 2005b; Kout 2016b), M. Bartůška, L. Hejla, V. Loudy (Louda 1991), Míkova kartotéka (Míka, Hájek), položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Čížková 2011; Geigerová 2013; Hrdina 2008; Hrušková 2011; Kudrna 2008; Mollerová 2011; Palivoda 2008; Pyšný 2008; Štekllová 2010) a diplomové práce (Cozlová 2001; Dušková 2005; Hajšmanová 2014; Havlová 2005; Hrdina 2011; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

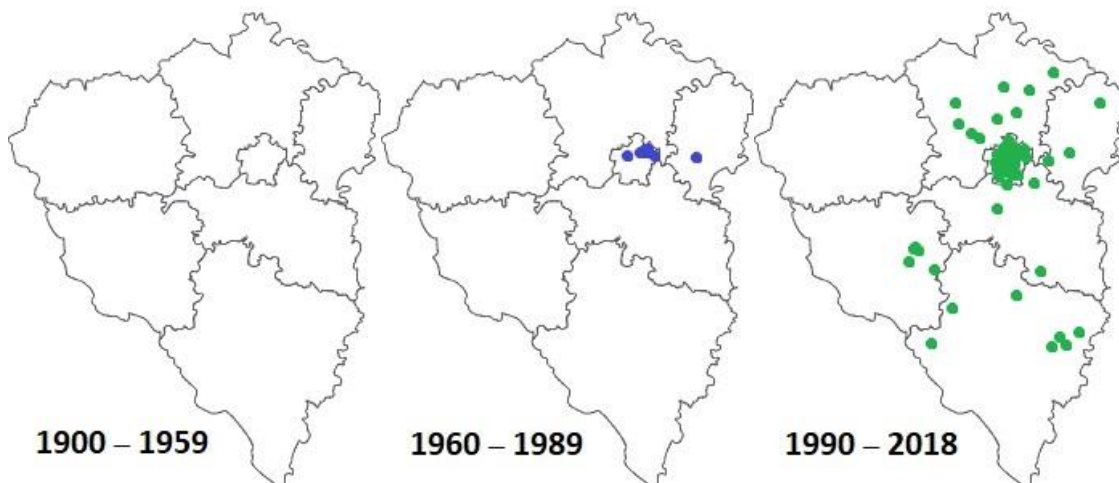
Lokalita: OKRES DOMAŽLICE – Borek u Osvračína, cca 8,5 km V od Horšovského Týna, S část lesa, bez černý (*Sambucus nigra*), 2006–2010 not. V. Hrdina;

Staňkov, u polní cesty směrem k Srbskému potoku (49°33'27"N, 13°4'25,4"E), přirostlá mrtvá větev javoru (*Acer* sp.), 16.XI.2016 not. D. Šmíd; přirostlá mrtvá větev javoru (*Acer* sp.) spolu s kropilkou (*Dacrymyces* sp.), 16.XI.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°35'31,4"N, 13°3'9,3"E), řezná plocha živého bezu (*Sambucus* sp.), 16.XI.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°35'3,4"N, 13°5'14,6"E), mrtvá připojená větev listnáče, 16.XI.2016 not. D. Šmíd; cesta z Mastníku směrem na hřbitov, ležící větev javoru (*Acer* sp.) bez kůry, 12.II.2018 leg. L. Šmídová, det. D. Šmíd; Koloveč, polesí Radlice, cca 16,5 km VSV od Domažlic, kmeny a větve bezu černého (*Sambucus nigra*), 5.XII.2010 not. M. Mollerová; 12.XII.2010 not. M. Mollerová. OKRES KLATOVY – Orlovice, PR Jezvinec, cca 13 km JJV od Kdyně, vrcholová část, asi na javorech (*Acer* sp.), 22.VIII.2008 not. J. Kout; Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, větev buku (*Fagus* sp.), 21.X.2012 leg. et det. T. Geigerová; 11.XI.2012 leg. et det. T. Geigerová; Plánice, cca 14,5 km V od Klatov (49°24'15,667"N, 13°30'8,69"E), černý bez (*Sambucus nigra*), 7.V.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Čepice, PR Čepičná, cca 11 km JZ od Horažďovic, n.v. 490–550 m, buk (*Fagus* sp.) nízkého stupně rozkladu, 7.V.2017 not. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Rabí, cca 8 km JZ od Horažďovic, kolem potoka pod lomem, n.v. 480 m, 7.V.2017 not. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Hejná, PR Pučanka, cca 5,5 km JJZ od Horažďovic (49°16'91"N, 13°40'21"E), n.v. 570 m, větev buku (*Fagus* sp.) středního stupně rozkladu, 21.IV.2017 not. M. Bartůšek & L. Hejl; Horažďovice, PR Prácheň, cca 1,5 km ZJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, 1,9 km SSV od Velkých Hydčic, n.v. 540 m, smíšený les na vápencovém podkladu, ležící větve bezu černého (*Sambucus nigra*), 13.VI.1992 leg. et det. F. Míka; 9.VII.1992 leg. et det. F. Míka; 6.XI.1992 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Popovice, Židovský les, cca 15 km SZ od Plzně, okraj lesa, kmen listnáče, 23.III.2014 leg. et det. D. Šmíd; na zemi pod křovinami a směsí listnáčů, 3.VIII.2014 leg. et det. D. Šmíd; Košetice, cca 15 km SZ od Plzně, cesta podél Košetického potoka na zřícenině hradu Frumštejn, mrtvý bez (*Sambucus* sp.) s kůrou, 18.XI.2017 not. J. Kout; živý listnáč (asi trnka (*Prunus spinosa*)), 18.XI.2017 not. J. Kout; ležící větve a stojící bez (*Sambucus* sp.), 18.XI.2017 not. J. Kout; Čeminy, Čemínský les, cca 9 km SZ od Plzně, mrtvé dřevo listnáčů, III.–IX.2009–2010 not. L. Šteklová; Dolní Vlkýš, zřícenina hradu Komberk, cca 6,5 km SZ od Plzně, na bezu (*Sambucus* sp.), 20.V.2018 not. J. Kout; Horní Bříza, cca 7 km S od Plzně, 6.X.2016 not. J. Kout; 6.X.2017 not. J. Kout; Ondřejov, cca 5 km SZ od Plas, okraj lesa v pásu křovin, černý bez (*Sambucus nigra*), 8.IV.2017 not. J. Kout; Obora, cca 1,5 km VJV od Kaznějova, údolí potoka, listnatý les, 20.VI.2010 not. J. Kout; Kopidlo, les mezi obcí Kopidlo a obcí Babina,

cca 3,5 km V od Plas, 2013–2014 not. J. Kout; Bohy, PR Krašov, pravý svah nad Brodeslavským potokem a podél modré turistické stezky vedoucí na jižním okraji rezervace podél Berounky, cca 9 km JV od Kralovic, kmen a větvička listnáče, 30.III.2007 not. L. Zelený. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Slovanské údolí, 1985–1990 leg. V. Louda, det. V. Louda & F. Míka; Litice, u mostu přes řeku Radbuzu mezi Liticemi a Valchou (49°42'8,43"N, 13°20'53,856"E), mrtvý kmínek bezu (*Sambucus* sp.) bez kůry, 19.X.2017 not. J. Kout; Plzeň, ZOO Plzeň, listnaté větve oplocení, bambusové oplocení v botanické zahradě, morušovník bílý (*Morus alba*), javor (*Acer* sp.) u reliéfu se supy, 18.IV.2013, 1.VII.2013, 18.X.2013, 29.I.2014, 31.III.2014 leg. et det. P. Hajšmanová; Plzeň, VKP Tyršův sad, větev bezu (*Sambucus* sp.), 2008 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, turistická stezka od PR Petrovka u lesního závodu, živá osika (*Populus tremula*), 16.X.2016 not. J. Kout; stojící bez černý (*Sambucus nigra*), 19.II.2017 not. J. Kout; les poblíž modré turistické stezky okolo střelnice, 26.X.2017 not. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, okrajová část lesa, lom a rokle, větve bezu černého (*Sambucus nigra*) a trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*), 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, 11.IX.2013 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Košutka, podél silnice u tramvajové zastávky Košutka, u báze křovin, 18.III.2017 not. J. Kout; Plzeň, Lidická třída, blízko silnice směrem k nemocnici, mrtvé větve štědrince odvislého (*Laburnum anagyroides*), 12.VIII.2017 not. J. Kout; U Gery, pařez topolu (*Populus* sp.), 29.IX.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, u zahrádek, ležící větve listnáče (asi topol (*Populus* sp.)), 4.II.2018 not. J. Kout; Plzeň, Borský park, živé kmeny trnovníku akátu (*Robinia pseudoacacia*), 1999–2000, not. L. Cozlová; (49°43'15,8"N, 13°22'2,9"E), mrtvá větev asi javoru (*Acer* sp.) s kůrou, 27.IX.2016 not. J. Kout & D. Šmíd; (49°42'24"N, 13°25'22,2"E), ulomená mrtvá větev listnáče (asi topol (*Populus* sp.)) bez kůry, 27.IX.2016 leg. et det. J. Kout & D. Šmíd; (49°43'39"N, 13°22'48,1"E), čerstvá řezná plocha pařezu hlošiny úzkolisté (*Elaeagnus angustifolia*), 27.IX.2016 leg. et det. J. Kout & D. Šmíd; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, dub (*Quercus* sp.), bez černý (*Sambucus nigra*), 2006–2008 not. J. Kudrna; Plzeň, Doubravka, park Špitálský les, kvadrant 6246b–d, spodní větve bezu černého (*Sambucus nigra*), 3.I.1981 leg. et det. Z. Hájek; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, na odumřelé přirostlé větvi listnáče, VII.2010–2011 leg. et det. V. Hrušková; Plzeň, Bukovec, u železniční trati, na bezu (*Sambucus* sp.), 25.X.1978 leg. et det. Z. Hájek (H2245); 0,5 km SV, kvadrant 6246b, na dřevě bezu černého (*Sambucus nigra*), 12.X.1980 leg. et det. F. Míka; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, na mrtvých a živých kmenech či

větvích bezu černého (*Sambucus nigra*) a akátu (*Robinia pseudoacacia*), 1980–1982 leg. et det. Z. Hájek; bez černý (*Sambucus nigra*), 2006–2008 not. J. Palivoda; J část u cesty, na kmíncích bezu černého (*Sambucus nigra*), 5.IV.2008 leg. R. Fellner, L. Zelený & J. Melka; J část při západním okraji lesa, na kmíncích bezu černého (*Sambucus nigra*), 3.V.2008 leg. R. Fellner & J. Melka; u viaduktu na hranici J a centrální části u silnice, na ležících kmíncích habru (*Carpinus* sp.), 25.X.2008 leg. R. Fellner; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, větve dubu (*Quercus* sp.), akátu (*Robinia* sp.), bezu černého (*Sambucus nigra*), javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*), 1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, živé stromy bezu černého (*Sambucus nigra*), 2002–2004 not. L. Dušková; Tymákov, les mezi Tymákovem a Sedlece, cca 7 km VJV od Plzně, podél cesty na bezu (*Sambucus* sp.), 18.X.2017. not. D. Šmíd; Dýšina, Nová Huť, cca 7,5 km VSV od Plzně, stráž s trnovníkem akátem (*Robinia pseudoacacia*), na bezu (*Sambucus* sp.), 16.IX.1986. leg. et det. J. Sofron (PŘH2502); levý břeh řeky Klabavy v osadě u bývalé plovárny, cca 7,5 km VSV od Plzně, kvadrant 6247, n.v. 315 m, na bezu černém (*Sambucus nigra*), 3.X.1995. leg. et det. J. Sofron (PŘH2817); u mlýnské strouhy (49°46'N, 13°37'E), na jasanu ztepilém (*Fraxinus excelsior*), 5.III.2008. leg. J. Sofron, det. J. Kout (PL BH65); Ejpovice, PP Ejpovické útesy, cca 10 km V od Plzně, větev listnáče s kůrou a lišejníky, 30.IX.2017 not. J. Kout; Šťáhlavy, cca 10,5 km JV od Plzně, Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, mrtvá větev bezu černého (*Sambucus nigra*), X.2002 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Dolní Lukavice, cca 2,5 km S od Přeštic, jižní strana na konci v bažantnici, na kmenu bezu černého (*Sambucus nigra*), III.–IV., IX.–X.2008–2011 not. P. Čížková; Štěnovice, studánka V Koutech, cca 4,5 km J od Plzně, u prvního rybníku, do kterého teče potok (49,6628839N, 13,4236522E), mrtvé koncové větvičky odumřelého listnatého keře, 13.VIII.2017 not. J. Kout; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, větev buku (*Fagus* sp.), 8.V.2005 not. J. Kout; Šťáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, odumřelé větve bezu černého (*Sambucus nigra*), dubu (*Quercus* sp.), podzim a jaro 2006–2008 not. R. Pyšný; větvička javoru (*Acer* sp.), 30.V.2009 not. L. Zelený. OKRES ROKYCANY – Bušovice, při polní cestě mezi Bušovicemi a Novou Hutí, cca 8 km VSV od Plzně (49°46'N, 13°37'E), kvadrant 6247a, n.v. 390 m, na bezu (*Sambucus* sp.), 17.II.2011 leg. et det. J. Sofron (PL BH81); Rokycany, při silnici z Rokycan do Litohlav, u cesty za mostem (49°46'N, 13°37'E), kvadrant 6247, na bezu (*Sambucus* sp.), 11.V.1983 leg. et det. M. Šandová (PŘH3004); Rokycany, Klabava, zelená stezka mimo město, 22.X.2015 not. J. Kout; Terešov, PR V Horách, cca 23 km SSV od Rokycan, SV cíp, na kmínku bezu černého (*Sambucus nigra*), 12.V.2007 not. R.

Fellner; S okraj u Vejvanovského potoka, na kmínku bezu černého (*Sambucus nigra*), 12.V.2007 not. R. Fellner; S–SV část vrcholová, na ležícím kmenu jilmu horského (*Ulmus glabra*), 20.V.2007 not. R. Fellner & J. Landa (Obr. 8; Obr. 38; Obr. 50).

Obr. 8. Přehled nálezů *Auricularia auricula-judae* v Plzeňském kraji.

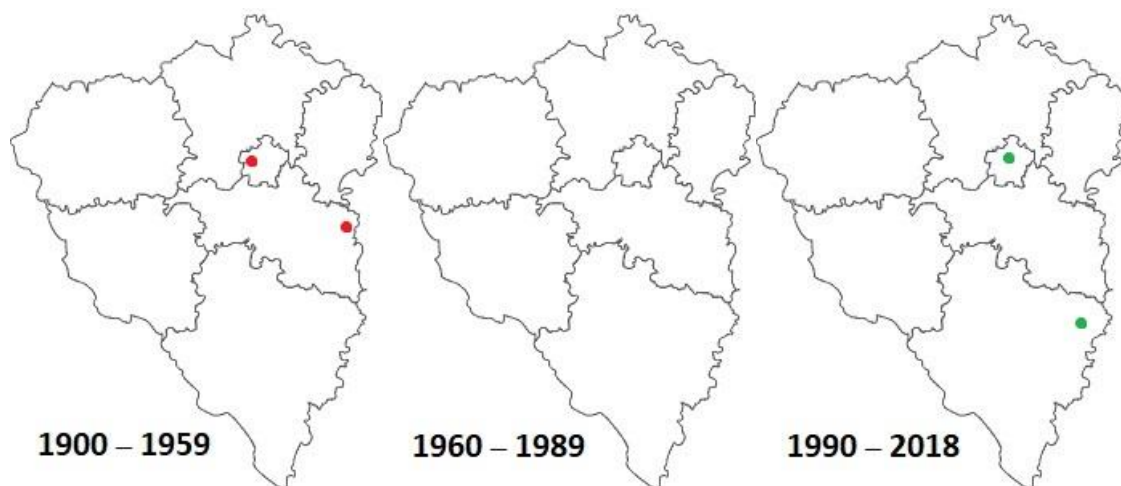
***Auricularia mesenterica* (Dicks.) Pers. – boltcovitka mozkovitá**

Ekologie: Výskyt na (dřevě, pařezech) břízy (*Betula* sp.), na třešni (*Prunus avium*) a jiných listnácích.

Na rozdíl od *Auricularia auricula-judae* vytváří *Auricularia mesenterica* rozlité, až několik desítek cm velké plodnice, které odstávají v podobě kloboukaté části s plstnatým povrchem, s barvou šedou, olivovou (zelená = řasy), až hnědou, uvnitř i do fialova (Malysheva & Bulakh 2014; Neuwirth 1948; Pilát 1957a).

Zdrojem položek a informací byly sběr J. Kouta, Míkova kartotéka (Míka), položka Západočeského muzea v Plzni a článek v časopise Česká Mykologie (Neuwirth 1948).

Lokality: OKRES KLATOVY – Velké Hydčice, 1,5 km SSV od Velkých Hydčic, cca 2 km JZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 540 m, smrčina, pařez břízy (*Betula* sp.), 14.XI.1991 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bory, na třešni (*Prunus avium*), 10.I.1937 leg. et det. F. Tyttl; Plzeň, VKP Tyršův sad, listnatý pařez, 2008 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-JIH – Chynín, cca 14,5 km V od Blovic, v příkopu a smrčiny, v trávě a mechu, 12.V.1910 leg. et det. F. Maloch (H619) (Obr. 9).

Obr. 9. Přehled nálezů *Auricularia mesenterica* v Plzeňském kraji.

***Exidia candida* var. *cartilaginea* (S. Lundell & Neuhoff) V. Spirin & V. Malysheva – černorosol chrupavčitý (NT)**

Syn.: *Exidia cartilaginea* S. Lundell & Neuhoff

Plodnice zprvu vytvářející jednotlivé bulky, následně srůstající až do 15 cm útvarů (někdy i více) s tloušťkou do 0,5 cm, pevně připojené k substrátu, zvrásněné či mozkovitě zvlňené; konzistence pevně želatinová až chrupavčitá; lesklé na povrchu, bělavé a poloprůsvitné za mlada, postupně v centrální části přecházející do žlutohnědé nebo červenohnědé s bělavým okrajem, vysušením hnědnoucí.

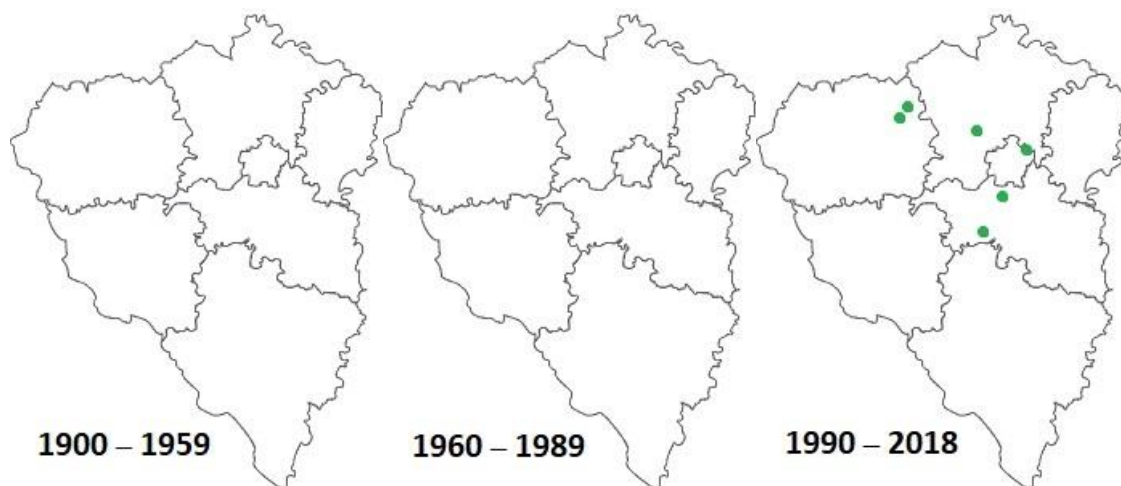
Ekologie: Výskyt na větvích listnáčů, především lípy (*Tilia* sp.).

Exidia candida var. *cartilaginea* byla donedávna považována za samostatný druh (*Exidia cartilaginea*). Po provedení analýzy DNA došlo ke srovnání vzorků *Exidia cartilaginea*, *Exidia candida* Lloyd a *Exidia villosa* Neuhoff, přičemž byly zjištěny pouze nepatrné rozdíly v jednotlivých sekvencích, které nepotvrdily samostatnost zkoumaných druhů. Přednost v názvu dostala *Exidia candida*, *Exidia villosa* se stala synonymem *Exidia candida* a *Exidia cartilaginea* byla označena jako varieta *Exidia candida*. *Exidia candida* var. *cartilaginea* má tmavší plodnice a širší bazidiospory než jiné variety *Exidia candida* (Spirin et al. 2018a). Od podobného druhu *Myxarium nucleatum* Wallr. se liší dvoubarvou plodnicí s chloupky na okraji (Malysheva 2010). Je uvedený v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky jako téměř ohrožený druh (Holec 2006b).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry, inventarizace R. Fellnera (Fellner 2008), sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005c).

Lokality: OKRES TACHOV – Konstantinovy Lázně, PR Hradištský vrch, začátek naučné stezky směrem JJV od Konstantinových Lázní, ležící větve lípy (*Tilia* sp.),

28.IV.2017 not. J. Kout; Potín, zřícenina hradu Falkenštejn, cca 3,5 km V od Konstantinových Lázní, připojená větev lípy (*Tilia* sp.), 14.V.2017 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-SEVER – Plešnice, zřícenina hradu Buben cca 2 km JV od vodní nádrže Hracholusky, zelená stezka vedoucí od zříceniny hradu Buben (u řeky Mže) směrem k Plzni, ležící větev listnáče s borkou, 12.X.2017 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, centrální část rezervace, jižně od rokle, na větvi lípy (*Tilia* sp.), 5.IV.2008. leg. R. Fellner, L. Zelený, J. Melka. OKRES PLZEŇ-JIH – Horušany, cca 5,5 km Z od Přeštic, severozápadní část lesa směr Soběkury, ležící větev listnáče s borkou, 7.I.2018 leg. et det. D. Šmíd; Čížice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, listnáč (asi *Tilia* sp.), 18.X.2004 not. J. Kout (Obr. 10; Obr. 39).

Obr. 10. Přehled nálezů *Exidia candida* var. *cartilaginea* v Plzeňském kraji.

***Exidia glandulosa* (Bull.) Fr. – černorosol uťatý**

Syn.: *Exidia truncata* Fr.

Plodnice vytvářející polštářkovité, pohárkovité či talířovité útvary, většinou do 5 cm velké (možno i více), pevně připojené k substrátu buď krátkým třeněm či středovou částí, okraje zvrásněné; konzistence želatinová až chrupavčitá; povrch mírně lesklý, jemně bradavčitý, hnědý až černý; spodní část postupně výrazně zrnitá, hnědočerná až matně černá; vysušením černající.

Bazidiospory tenkostěnné, oválně ledvinité, 13–16 × 4,5–5 μm.

Ekologie: Výskyt na větvích (méně často kmenech) listnáčů, především dubu (*Quercus* sp.), dále na buku (*Fagus* sp.), jasanu (*Fraxinus* sp.), břízy (*Betula* sp.), olše (*Alnus* sp.), habru obecného (*Carpinus betulus*) a lípy (*Tilia* sp.).

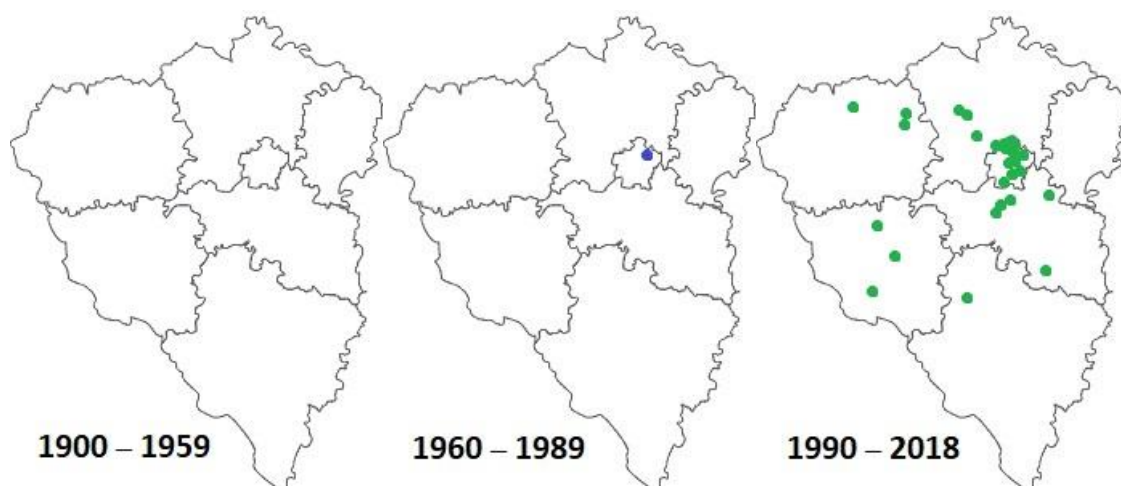
Exidia glandulosa roste na rozdíl od *Exidia pithya* (Alb. & Schwein.) Fr. na listnáčích (Jülich 1984). Od *Exidia nigricans* (With.) P. Roberts se odlišuje tvarem plodnic, které nejsou nijak výrazně rozlité a laločnatě zvlňené jako u *Exidia nigricans*. *Exidia glandulosa* má výrazně zrnitou spodní část plodnice na rozdíl od *Exidia nigricans* (Jülich 1984; Pilát 1957a).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry (Šmíd 2015), inventarizace L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2009), sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2005c; Koptík et al. 2006b; Kout 2016b), M. Bartůška, L. Hejla, J. Kaliána, V. Kreidlové, Míkova kartotéka (Kotlaba), herbář S. Holce, bakalářské práce (Čížková 2011; Geigerová 2013; Šmídová 2008; Šteklová 2010) a diplomové práce (Brašna 2005; Dušková 2005; Havlová 2005; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – Chodová Planá, cca 13,5 km SV od Tachova, Na rovině a U rybníků, n.v. 540 m, březový a dubový háj, ležící větve dubu (*Quercus* sp.) nízkého stupně rozkladu, 23.IV.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Konstantinovy Lázně, park u nádraží, poblíž Prusíkova pramene, větve listnáče, spolu s černorosolem bukovým (*Exidia nigricans*), 14.V.2017 not. J. Kout; připojená větve listnáče, 14.V.2017 not. J. Kout; Konstantinovy Lázně, PR Hradištský vrch, cca 1,5 km JJV od Konstantinových Lázní, listnáč, 2006 not. J. Kout; začátek naučné stezky, ležící větve listnáče, 28.IV.2017 not. J. Kout. OKRES DOMAŽLICE – Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, 6.V.2005 not. J. Kout; Mezholezy, Sedmihoří, cca 12 km SSZ od Horšovského Týna, ležící větve dubu (*Quercus* sp.) a buku (*Fagus* sp.), X.,XI.2004 not. M. Brašna; Horšovský Týn, zámecký park, u potoka, přirostlá větve dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 25.III.2017 leg. et det. D. Šmíd. OKRES KLATOVY – Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, větve dubu (*Quercus* sp.), podzim 2006–2007 not. E. Šmídová; jasan (*Fraxinus* sp.) a dub (*Quercus* sp.), 20.III.2011–2012 leg. et det. T. Geigerová. OKRES PLZEŇ-SEVER – Popovice, les Z od Popovic, cca 15 km SZ od Plzně, ležící větve dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 15.IV.2017 not. D. Šmíd; ležící větve dubu (*Quercus* sp.) bez kůry, 15.IV.2017 not. D. Šmíd; Popovice, Židovský les, cca 15 km SZ od Plzně, ležící větve dubu (*Quercus* sp.), 15.IX.2014 leg. et det. D. Šmíd; (49°52'11,9"N, 13°9'32,6"E), ležící větve dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Čeminy, Čemínský les, cca 9 km SZ od Plzně, pařez dubu (*Quercus* sp.), IV.2009–2010 not. L. Šteklová; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, okolí vrchu Sytná po modré turistické stezce směrem na Chotíkov, 26.VI.2010 not. J. Kout; stojící listnáč, 1.I.2018 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les na

okraji Košutky, 16.VI.2010 not. J. Kout; větev listnáče připojená ke stromu, 22.X.2016 not. J. Kout; dub (*Quercus* sp.) s kůrou, 30.X.2016 not. J. Kout; listnáč (asi dub (*Quercus* sp.)), 27.XI.2016 not. J. Kout; les poblíž modré turistické stezky směrem od vysílače ke střelnici, odumřelé spodní větvičky živého listnáče (asi dub (*Quercus* sp.)), 5.II.2017 not. J. Kout; stojící kmen dubu (*Quercus* sp.) s kůrou spolu s měkkoušem kadeřavým (*Plicaturopsis crispa* (Pers.) D.A. Reid), 16.II.2017 not. J. Kout; ležící větvíčka listnáče s kůrou, 18.II.2017 not. J. Kout; stojící tenký kmínek listnáče s kůrou, 18.II.2017 not. J. Kout; ležící větvíčka břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 18.II.2017 not. J. Kout; větev listnáče s kůrou, spolu s černorosolem bukovým (*Exidia nigricans*), 18.II.2017 not. J. Kout; na modré turistické stezce, odumřelý pahýl živého dubu (*Quercus* sp.), 18.II.2017 not. J. Kout; les mezi Košutkou a lesním závodem na modré turistické stezce, ležící větve listnáče, 19.II.2017 not. J. Kout; les mezi Petrovkou a silnicí k lesnímu závodu, 31.XII.2012 not. J. Kout; les mezi modrou turistickou stezkou a Petrovkou, ležící větve listnáče s kůrou, 28.I.2018 not. J. Kout; u cesty, připojená větev živého stromu s mechem, 28.I.2018 not. J. Kout; cesta u Petrovky směrem k Chotíkovu, větve a kmínky listnáčů, 28.I.2018 not. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, odumřelé větve dubu (*Quercus* sp.), podzim 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, u rybníka Strženky, ležící větve listnáče, 6.V.2017 not. J. Kout; větve dubů (*Quercus* sp.) a olší (*Alnus* sp.), 9.III.2013–V.2015 not. J. Kout; cesta podél rezervace směrem na Chotíkov, větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, spolu s černorosolem bukovým (*Exidia nigricans*), 28.I.2018 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Sigmondova stezka u Šídlavského rybníku, ležící větve dubu (*Quercus* sp.) s kůrou i bez, V.2017 leg. V. Kreidlová, det. D. Šmíd; stojící dub (*Quercus* sp.), 18.III.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, 16.VI.2010 not. J. Kout; stojící listnáč, 18.III.2017 not. J. Kout; stojící dub (*Quercus* sp.), 18.III.2017 not. J. Kout; za silnicí směrem na smrk Troják v Lánech, ležící větve dubu (*Quercus* sp.), 4.II.2018 not. J. Kout; na úpatí vrchu Okrouhlík, ležící větve listnáče, 4.II.2018 not. J. Kout; směrem k vrchu Sytná, borová monokultura, vyvrácený tenký kmínek listnáče s kůrou, 4.II.2018 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Velký Bolevecký rybník, ležící větve dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 6.X.2017 not. D. Šmíd; Plzeň, Slovany, lesopark Homolka, (herbář S. Holec); Plzeň, Lobzy, Pod Švabinami, les za garážemi (49°44'48,7"N, 13°24'45,2"E), přirostlá mrtvá větev dubu (*Quercus* sp.), 15.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, po levé straně železnice, na ležícím kmenu habru obecného (*Carpinus betulus*), 27.IV.1983 leg. et det. F. Kotlaba; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na mrtvých větvích dubu

(*Quercus* sp.), jaro a zima 1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, na odumřelých větvích a kmenech dubu (*Quercus* sp.), jaro a zima 2002–2004 not. L. Dušková; Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, odumřelé větve dubů (*Quercus* sp.) a jiných listnáčů, I.–III.2002–2005 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Dolní Lukavice, cca 2,5 km S od Přeštic, v bažantnici, na ležících větvích, III.,X.,XI.2008–2011 not. P. Čížková; Hradčany, cca 6 km S od Přeštic, u cesty asi 250 m od vsi směrem ke skládce Vysoká (49°37'53,7"N, 13°19'51,2"E), přirostlá mrtvá větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou i bez, 16.II.2017 not. D. Šmíd; (49°36'10,7"N, 13°19'25,1"E), přirostlá mrtvá větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 16.II.2017 not. D. Šmíd; Čižice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, větve dubu (*Quercus* sp.), 18.X.2004 not. J. Kout; (49°38'11,096"N, 13°23'22,915"E), n.v. 380 m, padlý dub (*Quercus* sp.), 28.XII.2016 leg. et det. J. Kalián; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, ležící větve dubu (*Quercus* sp.), 10.V.2005 not. J. Kout; Šťáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, ležící větve lípy (*Tilia* sp.), 30.V.2009 not. L. Zelený (Obr. 11; Obr. 40).

Obr. 11. Přehled nálezů *Exidia glandulosa* v Plzeňském kraji.

***Exidia nigricans* (With.) P. Roberts – černorosol bukový**

Syn.: *Exidia plana* Donk

Plodnice vytvářející bochánkovité či polštářkovité rozlité útvary, přesahující i 20 cm na délku (i více), pevně připojené k substrátu středovou částí, hladké nebo laločnatě až mozkovitě zvlněné; konzistence želatinová až chrupavčitá; povrch mírně lesklý až lesklý, jemně bradavčitý, bělavě nahnědlý (pokud zastíněno), světle hnědý, hnědý, hnědočerný až černý; vysušením tenké, černající a lesknoucí.

Přítomny přezky; bazidie oválné až téměř kulovité, 13–15 × 10–12 μm; bazidiospory tenkostěnné, oválně ledvinité, 10–15 × 3,5–5,5 μm.

Ekologie: Výskyt především na (větvích, dřevě, pařezech, kmenech) listnáčích, na buku (*Fagus* sp.; *Fagus sylvatica*), na dubu (*Quercus* sp.; *Quercus robur*; *Quercus petraea*), na lípě (*Tilia* sp.), na jírovci maďalu (*Aesculus hippocastanum*), na bříze (*Betula* sp.; *Betula pendula*), na habru (*Carpinus* sp.; *Carpinus betulus*), na lísce (*Corylus* sp.; *Corylus avellana*), na vrbě (*Salix* sp.), na jasanu (*Fraxinus* sp.), na osice (*Populus tremula*), olši lepkavé (*Alnus glutinosa*), na jeřábu ptačím (*Sorbus aucuparia*), na hlohu (*Crataegus* sp.), na javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*), vzácně na jehličnanech, na smrku (*Picea* sp.).

Exidia nigricans roste převážně na listnáčích jako *Exidia glandulosa*, od které ji odlišují rozlité zvlněné plodnice, bez odstávajících okrajů (Jülich 1984), ovšem vzácně se vyskytuje i na jehličnanech jako *Exidia pithya*, která tvoří spíše přilehlé, menší a méně zvlněné podnice (Krieglsteiner 2000).

Položka sbíraná J. Koutem 28.IV.2017 na větvi smrku spolu s *Exidia pithya* byla osekvenována

(NNNNNNGCGN AaggAtCATTAAaGATTCGGGCTTCGGCCTAACCTCTTCAGCTGT GCGCTTCGGCTGCACGCTGTCGAAACCTCTCACACCTGTGCACCTTTTCGGTTG CGGCGTTCGCGTCGCTTCCGCTTTACACATTTTACTACAAAAGTCCAGAATGTC AAAACTATAAACATAATACA AACTTTCAACAACGGATCTCTTGGCTCTCGCATC GATGAAGAACGCAGCGAAATGCGATAAGTAATGTGAATTGCAGAATTCAGTG AATCATCGAATCTTTGAACGCACCTTGCGCTCCATGGTATTCGTTGGAGCATGC CTGTTTGAGTGTCACGTCAACCCTCATTCATGTGATGTTACAGTCGCATGAATG GAYTTGGACCGTGTCGTAATCGACTCGTCCCGAAATGCATTAGCTTGCGCTTTT AGAGTGCTGGGCACCGGTGTGATAATTATCTGCGCCAACGCCTTAAGCCTCTTC AGCGGCGCTGCTTACAGCCGTCCTGACGGACA ACTATTTTAACGCTTTGGCCTC AAATCAGGTAGGACTACCCGCTGAACTTAA GCATATC) a potvrzena jako *Exidia nigricans*.

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry (Šmíd 2015), inventarizace R. Fellnera (Fellner 2004; Fellner 2005b; Fellner 2008; Fellner 2009; Fellner 2010), J. Holce (Holec 2004), S. Holce (Holec 2003a), L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2008; Zelený 2010), sběry J. Kouta (Koptík 2008a; Koptík 2008b; Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2005c; Koptík et al. 2006a; Koptík et al. 2006b; Košnar et al. 2006; Kout 2016b), M. Bartůška, L. Hejla, L. Šmídové, Míkova kartotéka (Hájek; Míka), herbář

S. Holce, položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Čížková 2011; Geigerová 2013; Hajšmanová 2012; Hrdina 2008; Hrušková 2011; Palivoda 2008; Pyšný 2008; Sádliková 2012; Šmídová 2008; Šteklová 2010) a diplomové práce (Dušková 2005; Hajšmanová 2014; Havlová 2005; Hrdina 2011; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – Lesná, PP Prameniště Kateřinského potoka, cca 8 km JZ od Tachova, listnáč, 2006 not. J. Kout; CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, buk (*Fagus* sp.) s kůrou, 22.X.2017 not. J. Kout; smrk (*Picea* sp.), spolu s černorosolem smrkovým (*Exidia pithya*) na holém dřevě, 22.X.2017 not. J. Kout; Přimda, PR Přimda, cca 16,5 km J od Tachova, S část, ležící kmen buku lesního (*Fagus sylvatica*), 18.X.2004 not. R. Fellner; Kokašice, PP Krasíkov, cca 3,5 km Z od Konstantinových Lázní, dřevo listnáče, 2006 not. J. Kout; Konstantinovy Lázně, park u nádraží, poblíž Prusíkova pramene, větev listnáče, spolu s černorosolem uťatým (*Exidia glandulosa*), 14.V.2017 not. J. Kout; Konstantinovy Lázně, PR Hradišťský vrch, cca 1,5 km JJV od Konstantinových Lázní, V.–XI.2003 not. S. Holec; listnáč, 2006 not. J. Kout; ležící větev smrku (*Picea* sp.) s borkou, spolu s černorosolem smrkovým (*Exidia pithya*), 28.IV.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd (položka sekvenována); vrchol naučné stezky, ležící dřevo listnáče, 28.IV.2017 not. J. Kout. OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, PR Dlouhý vrch, cca 31 km SZ od Domažlic, mrtvé dřevo buku (*Fagus* sp.), 15.X.2011 leg. et det. M. Sádliková; Hostouň, cca 14 km SZ od Horšovského Týna, stráž za fotbalovým hřištěm (49°32'26,2"N, 12°50'13,4"E), ležící větev lípy srdčité (*Tilia* sp.) s kůrou, 8.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, 6.V.2005 not. J. Kout; Horšovský Týn, zámecký park, ležící větev jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum*) s kůrou, 25.III.2017 leg. et det. D. Šmíd; za mostem u potůčku, řezná plocha listnáče, 25.III.2017 leg. et det. D. Šmíd; ležící větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 25.III.2017 leg. et det. D. Šmíd; ve stráni u cesty, na přirostlé mrtvé větvi listnáče (asi habr (*Carpinus* sp.)) bez kůry, 25.III.2017 leg. et det. D. Šmíd; Bukovec, okolí rybníku Horymír, cca 10 km SSV od Horšovského Týna, mrtvá větev lísky (*Corylus* sp.) s kůrou, 13.VIII.2017 not. D. Šmíd; Borek u Osvračína, cca 8,5 km V od Horšovského Týna, ležící větve, kmeny a pařezy listnáčů, jaro a zima 2006–2007 not. V. Hrdina; bříza bělokorá (*Betula pendula*), I.–II.2006–2007 not. V. Hrdina; ležící větve buku lesního (*Fagus sylvatica*), topolu osiky (*Populus tremula*), břízy bělokoré (*Betula pendula*), pozdní podzim a zima 2008–2010 not. V. Hrdina; Staňkov, u vrchu Mastník, ležící větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 12.II.2018 not. D. Šmíd; cesta z Mastníku směrem na hřbitov, ležící

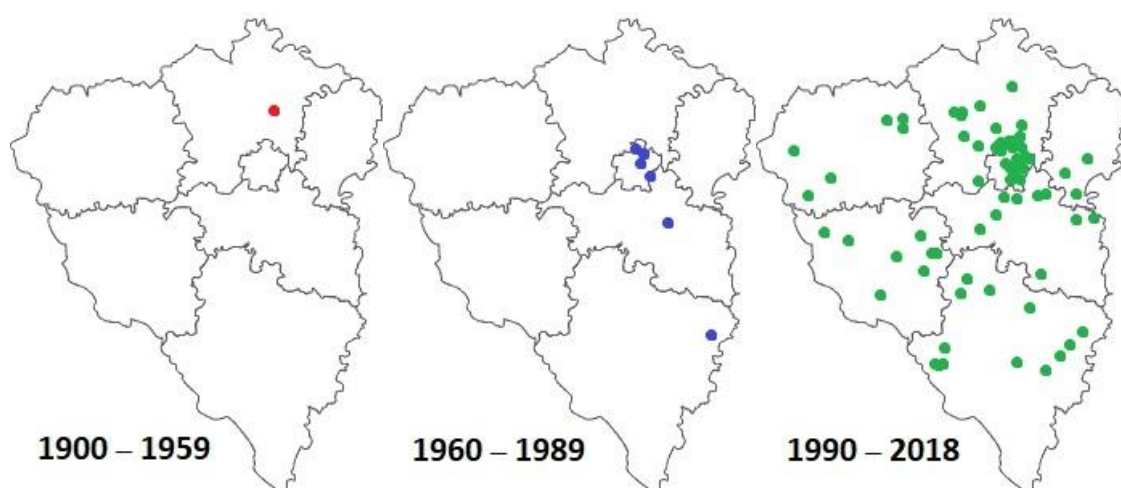
větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 12.II.2018 not. D. Šmíd; u Srbického potoka (asi 30 m od přístřešku Holubí hlava), cca 1,5 km V od Staňkova (49°35'4"N, 13°4'44,4"E), čerstvá ležící větev listnáče s kůrou, 16.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; u Srbického potoka (49°35'4,7"N, 13°5'5,1"E), ležící větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 25.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; u Srbického potoka (49°34'59,4"N, 13°5'45,1"E), ležící ztrouchnivělá větev listnáče (asi vrba (*Salix* sp.)) s odlupující se kůrou, 25.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; u cesty (49°35'5,7"N, 13°5'16,6"E), ležící větev listnáče (asi buk (*Fagus* sp.)) s kůrou, 25.II.2017 leg. et det. D. Šmíd. OKRES KLATOVY – Přední Fleky, cca 7 km Z od Nýrska, ležící větev listnáče s odlupující se kůrou, 13.V.2017 not. D. Šmíd; Chudenín, cesta z Chudenína směrem k PP U Radošina, les u Flekovského potoka, cca 3,5 km Z od Nýrska, ležící větev listnáče s kůrou, 13.V.2017 not. D. Šmíd; PP U Radošina, cca 4 km Z od Nýrska, ležící větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou i bez, 13.V.2017 not. D. Šmíd; Orlovice, PR Jezvinec, cca 13 km JJV od Kdyně, listnáč, 22.VIII.2008 not. J. Kout; Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, tlející větve buku (*Fagus* sp.), VII.–XI.2006–2007 not. E. Šmídová; 24.V.2007 (herbář S. Holec); buk (*Fagus* sp.), 23.VI.2011 leg. et det. T. Geigerová; Chudenice, NPP Americká zahrada, cca 13 km SZ od Klatov (49°27'43,4"N, 13°8'46,8"E), ležící větev listnáče s kůrou, 23.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Slatina, PR Bělýšov, cca 10 km SZ od Klatov, S část, ležící větve buku (*Fagus* sp.), 27.VII.2008 not. L. Zelený; Velhartice, PR Borek u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, větvičky buku (*Fagus* sp.), 6.XI.2011 leg. et det. P. Hajšmanová; 25.II.2012 leg. et det. P. Hajšmanová; Habartice, PR Jelení vrch, cca 9,5 km V od Klatov, ležící větev jasanu (*Fraxinus* sp.), 19.V.2004 not. J. Holec; Milčice, PR Milčice, cca 4,5 km JJV od Sušice, listnáč, 23.X.2008 not. J. Kout; Čepice, PR Čepičná, cca 11 km JZ od Horažďovic, n.v. 490–550 m, buk (*Fagus* sp.) středního stupně rozkladu, 7.V.2017 not. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Rabí, cca 8 km JZ od Horažďovic, kolem potoka pod lomem, n.v. 480 m, 7.V.2017 not. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Horažďovice, PR Prácheň, cca 1,5 km ZJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, 1,7 km SSV od Velkých Hydčic, n.v. 530 m, smíšený les na vápencovém podkladu, ležící větev buku (*Fagus* sp.), 13.VI.1992 leg. et det. F. Míka; Boubín, polesí Moučanka, cca 2 km JJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 540 m, smíšený les na vápencovém podkladu, ležící kmen dubu (*Quercus* sp.), 14.VI.1986 leg. et det. F. Míka; 22.IV.1989 leg. et det. F. Míka; 23.X.1989 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Popovice, les Z od Popovic, cca 15 km SZ od Plzně, přirostlá suchá větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 15.IV.2017 not. D. Šmíd; okraj lesa, ležící větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 15.IV.2017 not. D. Šmíd; ležící větev topolu osiky (*Populus tremula*)

s kůrou, 15.IV.2017 not. D. Šmíd; Popovice, Židovský les, cca 15 km SZ od Plzně, mrtvá větev listnáče, 26.II.2014 leg. et det. D. Šmíd; (49°52'26,3"N, 13°9'23,5"E), připojená suchá větev dubu letního (*Quercus robur*), 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°52'24,9"N, 13°9'24,4"E), ležící větev dubu (*Quercus* sp.) s odlupující se kůrou, 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°52'26,3"N, 13°9'23,5"E), ležící strom habru (*Carpinus* sp.), 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; les mezi Popovicemi a Klenovicemi (49°51'3"N, 13°10'45,3"E), na čerstvé ležící větvi břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 5.III.2017 not. D. Šmíd; Košetice, cca 15 km SZ od Plzně, cesta podél Košetického potoka na zřícenině hradu Frumštejn, větve olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) s kůrou, 18.XI.2017 not. J. Kout; bříza (*Betula* sp.), 18.XI.2017 not. J. Kout; Zahrádka, cca 17,5 km SZ od Plzně, les u silnice mezi obcí Zahrádka a obcí Hubenov, větve listnáčů, 30.IV.2017 not. J. Kout; Červený Újezd, cca 8 km JZ od Plzně, SV část lesa u rybníka, na stojícím kmenu břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 15.IX.2017 not. D. Šmíd; na zlomené připojené větvi dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 15.IX.2017 not. D. Šmíd; ležící větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 15.IX.2017 not. D. Šmíd; u cesty směrem z lesa do vsi, ležící ztrouchnivělá větev buku (*Fagus* sp.), 15.IX.2017 not. D. Šmíd; Čeminy, Čemínský les, cca 9 km SZ od Plzně, odumřelá větve listnáčů, V.2009–2010 not. L. Šteklová; Trnová, cca 11,5 km SSZ od Plzně, u přítoku k rybníku Hamru, listnác (asi vrba (*Salix* sp.)) s kůrou, 30.III.2017 leg. et det. J. Kout; Ondřejov, cca 5 km SZ od Plas, na žluté turistické stezce křížící potok Chladná, větev listnáče (asi vrba (*Salix* sp.)) s kůrou, 8.IV.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, SV svah vrchu Krkavec u silnice na Ledce, ležící větev břízy (*Betula* sp.), 25.II.2017 not. J. Kout; modrá turistická stezka směrem k vrchu Sytná, na listnáči s kůrou, 25.III.2018 not. J. Kout; mokřina za Křimickou cestou, na vrbě (*Salix* sp.) spolu s černorosolem terčovitým (*Exidia recisa*), 28.I.2018 not. J. Kout; Obora, cca 1,5 km VJV od Kaznějova, doubrava, suchá větev, 19.XI.1909 leg. et det. F. Maloch (H622); svahy spadající k řece Střele, 22.V.2010 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, ZOO Plzeň, větvičky buku (*Fagus* sp.), 26.XI.2012 leg. et det. P. Hajšmanová; 1.VII.2013 leg. et det. P. Hajšmanová; Plzeň, VKP Tyršův sad, listnác, 2008 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les na okraji Košutky, větev listnáče s kůrou, 10.XII.2016 leg. et det. J. Kout; les poblíž modré turistické stezky směrem od vysílače ke střelnici, větev listnáče s kůrou, spolu s černorosolem uřatým (*Exidia glandulosa*), 18.II.2017 not. J. Kout; poblíž modré turistické stezky, větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 22.VII.2017 not. J. Kout; odumřelá větev jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*) s kůrou připojená ke kmenu, 22.VII.2017 not. J. Kout; tenký kmínek jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*) s kůrou, 1.I.2018 not. J. Kout; ležící větev jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*) s kůrou, 1.I.2018 not. J. Kout; ležící větev jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*) s kůrou, 1.I.2018 not. J. Kout;

s kůrou, 1.I.2018 not. J. Kout; křižovatka červené turistické stezky s Křimickou stezkou poblíž silnice na Ledce, dub (*Quercus* sp.), 6.V.2017 not. J. Kout; vrba (*Salix* sp.), 6.V.2017 not. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, kvadrant 6246a, smíšený les, na dubové větvi (*Quercus* sp.), 10.V.1985 leg. et det. F. Míka; živé i mrtvé listnáče (buk lesní (*Fagus sylvatica*), dub (*Quercus* sp.), bříza (*Betula* sp.)), 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, jižní okraj poblíž žluté turistické stezky, ležící větev listnáče (asi olše lepkavá (*Alnus glutinosa*)), 19.II.2017 not. J. Kout; u rybníka Stržanky, ležící větev listnáče, 6.V.2017 not. J. Kout; za Petrovskou dírou, 6.V.2017 not. J. Kout; ležící větev listnáče (asi olše lepkavá (*Alnus glutinosa*)), 9.XII.2017 not. J. Kout; jižní okraj horního přítoku Boleveckého potoku ke Stržence, 28.I.2018 not. J. Kout; dřevo listnáčů, 9.III.2013–V.2015 not. J. Kout; u rezervace, ležící větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 9.XII.2017 not. J. Kout; u rezervace, ležící větev vrby (*Salix* sp.) s kůrou, 28.I.2018 not. J. Kout; u rezervace, vykáčená plocha u Křimické cesty, na řezných plochách pařezů smrku (*Picea* sp.), 28.I.2018 not. J. Kout; cesta podél rezervace směrem na Chotíkov, větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, spolu s černorosolem uťatým (*Exidia gandulosa*), 28.I.2018 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, ležící listnáč (asi olše (*Alnus* sp.)) s kůrou, 18.III.2017 not. J. Kout; ležící kmen břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 18.III.2017 not. J. Kout; stojící křovitá vrba (*Salix* sp.) s kůrou, 18.III.2017 not. J. Kout; Plzeň, Borský park (49°43'15,8"N, 13°22'2,9"E), na malé přirostlé větvi hlohu (*Crataegus* sp.) s kůrou, nízký stupeň rozkladu, 27.IX.2016 not. J. Kout & D. Šmíd; Plzeň, Bolevec, u trati mezi vlakovou stanicí Plzeň-Orlík a Plzeň-Bolevec, větev mrtvé břízy (*Betula* sp.), 29.IX.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, cesta směrem od Třemošné k Plzni, 15.V.2010 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Malý Bolevecký rybník, na přirostlé větvi olše (*Alnus* sp.) s kůrou, 6.X.2017 not. D. Šmíd; Plzeň, Lobzy, Pod Švabinami, les za garážemi (49°44'49"N, 13°24'48,3"E), ležící větev listnáče (asi dub (*Quercus* sp.)) s kůrou i bez, spolu s pyrenomycetem, 15.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; (49°44'51"N, 13°24'57,2"E), ležící větev listnáče (asi dub (*Quercus* sp.)) bez kůry, 15.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, kvadrant 6246b–d, na mrtvých kmenech dubů (*Quercus* sp.), 30.XII.1979 leg. et det. Z. Hájek; na ztrouchnivělém dřevě buku (*Fagus* sp.), VIII.–XI.2010–2011 leg. et det. V. Hrušková; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, větve buku (*Fagus* sp.), 31.III.1980 leg. et det. Z. Hájek; ležící kmeny listnáčů, podzim a zima 2006–2008 not. J. Palivoda; J část u cesty, mrtvý kmen břízy (*Betula* sp.), 5.IV.2008 leg. R. Fellner, L. Zelený & J. Melka; centrální část J od rokle, větev habru obecného (*Carpinus betulus*), 5.IV.2008 leg. R. Fellner, L. Zelený & J.

Melka; centrální část S od rokle, ležící kmen habru (*Carpinus* sp.), 5.IV.2008 leg. R. Fellner, L. Zelený & J. Melka; S část Z okraj lesa u řeky, ležící kmen habru (*Carpinus* sp.), 3.V.2008 leg. R. Fellner & J. Melka; centrální část J od rokle, ležící kmen dubu zimního (*Quercus petraea*), 25.X.2008 leg. R. Fellner; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na mrtvých větvích dubu (*Quercus* sp.), buku (*Fagus* sp.), břízy (*Betula* sp.), jeřábu ptačího (*Sorbus aucuparia*), javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*), občas společně s černorosolem uťatým (*Exidia glandulosa*), zima a jaro 1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, na odumřelých větvích a kmenech dubu (*Quercus* sp.), buku (*Fagus* sp.) a břízy (*Betula* sp.), jaro a zima 2002–2004 not. L. Dušková; Tymákov, les mezi Tymákovem a Sedlecem, cca 7 km VJV od Plzně, ulomená větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 18.X.2017. not. D. Šmíd; u pole, ulomený kmínek lípy (*Tilia* sp.) s kůrou, 18.X.2017. not. D. Šmíd; připojená větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 18.X.2017. not. D. Šmíd; Dýšina, naučná stezka Kokotské rybníky, cca 7,5 km VSV od Plzně, u pramene Čůráček, ležící větev listnáče s kůrou, 17.V.2017. not. D. Šmíd; asi 300 m od Velkého smrku směrem k Dolnímu kokotskému rybníku, ležící ztrouchnivělá větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou i bez, 17.V.2017. not. D. Šmíd; u Ostrého kamene, ležící větev listnáčů bez kůry, 17.V.2017. not. D. Šmíd; u Dolního kokotského rybníku, ležící větev buku (*Fagus* sp.), 17.V.2017. not. D. Šmíd; Šťáhlavy, zámek Kozel, cca 10,5 km JV od Plzně, okolí Lopatského rybníka (49°39'50,2"N, 13°30'22,5"E), na listnáči s kůrou, 10.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, kvadrant 6347a, smíšený les, na dubové větvi (*Quercus* sp.) a na větvi lípy (*Tilia* sp.), V.–VII.1984–1985 leg. et det. F. Míka; tlející větev buku (*Fagus* sp.), X.2004 not. M. Havlová; látka z bukového dřeva (*Fagus* sp.), I.2005 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Horušany, cca 5,5 km Z od Přeštic, severozápadní část lesa směr Soběkury, ležící větev buku (*Fagus* sp.) s kůrou, 7.I.2018 not. D. Šmíd; ležící větev buku (*Fagus* sp.) s kůrou, 7.I.2018 leg. L. Šmídová, det. D. Šmíd; ležící větev dubu (*Quercus* sp.) s kůrou, 7.I.2018 leg. L. Šmídová, det. D. Šmíd; Dolní Lukavice, cca 2,5 km S od Přeštic, v bažantnici, na pařezech a ležících větvích, IX.–XI.2008–2011 not. P. Čížková; Čižice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, listnác, 18.X.2004 not. J. Kout; Štěnovice, studánka V Koutech, cca 4,5 km J od Plzně (49,6628839N, 13,4236522E), ležící větev břízy (*Betula* sp.) s kůrou, 13.VIII.2017 not. J. Kout; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, větev buku (*Fagus* sp.), 8.V.2005 not. J. Kout; Šťáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, odumřelé větev buku lesního (*Fagus sylvatica*), silné větve dubu (*Quercus* sp.), 2006–2008 not. R. Pyšný; Ždírec, NPR Chejlava, cca 5,5 km J od Blovic, cca 2 km JZ od Ždírc, kvadrant 6447c,

bučina, na ztrouchnivělem kmenu buku (*Fagus* sp.), 19.X.1980 leg. et det. F. Míka; Kornatice, PP Hádky, cca 8 km J od Rokycan, SZ část území, na kmíncích lísky obecné (*Corylus avellana*), 16.V.2009 leg. et det. R. Fellner; centrální část území, na větvi dubu zimního (*Quercus petraea*), 17.VI.2009 leg. et det. R. Fellner & J. Landa; Planiny, PR Kokšín, cca 11 km VSV od Blovic, J část, větve buku lesního (*Fagus sylvatica*), 13.VII.2005 leg. et det. R. Fellner; Nové Mitrovice, PR Chynínské buky, cca 15,5 km V od Blovic, padlý kmen buku (*Fagus* sp.) s kůrou, 19.V.2004 not. J. Holec; ležící větev buku (*Fagus* sp.) bez kůry, 28.VIII.2004 not. J. Holec. OKRES ROKYCANY – Kornatice, PR Zvoníčkovna, cca 7 km J od Rokycan, J cíp, na ležícím kmínku jasanu (*Fraxinus* sp.), 10.IV.2010 leg. et det. R. Fellner; JZ okraj, na ležící větvi dubu (*Quercus* sp.), 15.V.2010 leg. et det. R. Fellner; Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, odumřelé větve a kmeny listnáčů (hlavně buků (*Fagus* sp.)), celoročně 1999–2001 not. J. Pěnkavová; Rokycany, PR Žďár, cca 4 km V od Rokycan, ležící větev buku (*Fagus* sp.), 22.V.2010 not. L. Zelený; 14.XI.2010 not. L. Zelený (Obr. 12; Obr. 40).

Obr. 12. Přehled nálezů *Exidia nigricans* v Plzeňském kraji.

Exidia pithya (Alb. & Schwein.) Fr. – černorosol smrkový

Plodnice vytvářející přitisklé až mírně polštářkovité útvary, někdy srůstající i v 10 cm rozlité útvary (možno i více), pevně připojené k substrátu, hladké nebo laločnatě zvlněné; konzistence želatinová až chrupavčitá; povrch téměř matný, mírně lesklý až lesklý, hladký až jemně bradavčitý, šedočerný až černý; vysušením tenké, černající a lesknoucí.

Hyfy 1,5–2 μm tlusté; bazidie oválné, 13–16 \times 10–11 μm ; bazidiospory tenkostěnné, protaženě ledvinité, 12–16 \times 4–6 μm .

Ekologie: Výskyt především na (větvích, dřevě, pařezech, kmenech) jehličnanech, převážně na smrku (*Picea* sp.; *Picea abies*), méně často na borovici (*Pinus* sp.), vzácně na modřínu opadavém (*Larix decidua*).

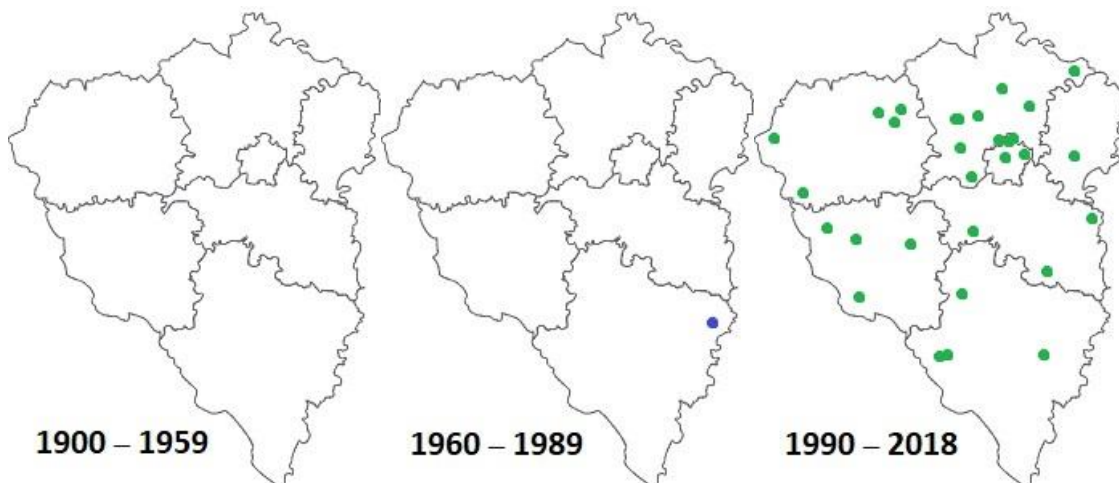
Exidia pithya roste stejně jako *Exidia saccharina* Fr. na jehličnanech, přičemž *Exidia pithya* roste převážně na smrku (*Picea* sp.) a má šedočerné až černé zbarvení, kdežto *Exidia saccharina* roste převážně na borovici (*Pinus* sp.) a je zbarvena červenohnědě (Jülich 1984; Krieglsteiner 2000).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry (Šmíd 2015), inventarizace R. Fellnera (Fellner 2009), L. Zeleného (Zelený 2007), sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2006a; Koptík et al. 2006b; Kout 2016b), M. Bartůška, L. Hejla, L. Šmídové, L. Zíbarové, Míkova kartotéka (Míka), bakalářské práce (Geigerová 2013; Sádliková 2012) a diplomové práce (Hajšmanová 2014).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Pavlova Huť, cca 17 km Z od Tachova, na smrku (*Picea* sp.), 19.X.2012 not. L. Zíbarová; CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, smrk (*Picea* sp.), 22.X.2017 not. J. Kout; smrk (*Picea* sp.), spolu s černoroselem bukovým (*Exidia nigricans*) na holém dřevě, 22.X.2017 not. J. Kout; Kokašice, PP Krasíkov, cca 3,5 km Z od Konstantinových Lázní, smrk (*Picea* sp.), 2006 not. J. Kout; Konstantinovy Lázně, PR Hradištský vrch, cca 1,5 km JJV od Konstantinových Lázní, smrk (*Picea* sp.), 2006 not. J. Kout; ležící větev smrku (*Picea* sp.) s borkou, spolu s černoroselem bukovým (*Exidia nigricans*), 28.IV.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd; začátek naučné stezky, dřevo jehličnanu, spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), 28.IV.2017 not. J. Kout; Potín, zřícenina hradu Falkenštejn, cca 3,5 km V od Konstantinových Lázní, větvičky smrku (*Picea* sp.) s borkou, 14.V.2017 not. J. Kout. OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, PR Dlouhý vrch, cca 31 km SZ od Domažlic, vlhká kůra smrkové (*Picea* sp.) větve, 4.VI.2011 leg. et det. M. Sádliková; Hostouň, cca 14 km SZ od Horšovského Týna, stráž za fotbalovým hřištěm (49°32'26,2"N, 12°50'13,4"E), ležící větev modřínu opadavého (*Larix decidua*) s kůrou, 8.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; CHKO Český les, NPR Čerchovské hvozdy, cca 13 km JZ od Domažlic, větvička smrku (*Picea* sp.) s borkou, 28.IX.2017 not. J. Kout; Bukovec, okolí rybníku Horymír, cca 10 km SSV od Horšovského Týna, větvičky smrku (*Picea* sp.) s borkou, 13.VIII.2017 not. D. Šmíd. OKRES KLATOVY – Přední Fleky, cca 7 km Z od Nýrska, ležící suchá větvička smrku (*Picea* sp.) s kůrou, 13.V.2017 not. D. Šmíd; Chudenín, cesta z Chudenína směrem k PP U Radošina, les u Flekovského potoka, cca 3,5 km Z od Nýrska, ležící větvička smrku (*Picea* sp.) s kůrou, 13.V.2017 not. D. Šmíd;

Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, smrk (*Picea* sp.), celoročně 2011–2012 leg. et det. T. Geigerová; Čepice, PR Čepičná, cca 11 km JZ od Horažďovic, n.v. 490–550 m, smrk (*Picea* sp.) středního stupně rozkladu, 7.V.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; smrk (*Picea* sp.) nízkého stupně rozkladu, 7.V.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Boubín, polesí Moučanka, cca 2 km JJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 550 m, smrčina, ležící kmen smrku ztepilého (*Picea abies*), 13.V.1989 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Popovice, les Z od Popovic, cca 15 km SZ od Plzně, ležící větvička smrku (*Picea* sp.) s kůrou, 15.IV.2017 not. D. Šmíd; Popovice, Židovský les, cca 15 km SZ od Plzně, ležící suchá větev smrku (*Picea* sp.), 26.II.2014 leg. et det. D. Šmíd; (49°51'4,2"N, 13°10'38,5"E), ležící větvička smrku (*Picea* sp.) s odlupující se kůrou, 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Plešnice, zřícenina hradu Buben cca 2 km JV od vodní nádrže Hracholusky, zelená stezka vedoucí od zříceniny hradu Buben (u řeky Mže) směrem k Plzni, asi 1 km od zříceniny, ležící větev a kmen s borkou, 12.X.2017 not. J. Kout; Červený Újezd, cca 8 km JZ od Plzně, SV část lesa u rybníka, větev smrku (*Picea* sp.) s kůrou i bez, 15.IX.2017 not. D. Šmíd; Vrtbo, cca 18 km SSZ od Plzně, suchý les, ležící větve smrku (*Picea* sp.) s borkou, 30.III.2017 not. J. Kout; Manětín, Chlumská hora, cca 23 km Z od Kralovic, horní část zelené stezky, řezná plocha čerstvého pařezu smrku (*Picea* sp.), 13.V.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, koncové větve ležícího kmenu smrku (*Picea* sp.) bez borky, 16.II.2017 not. J. Kout; Kopidlo, les mezi obcí Kopidlo a obcí Babina, cca 3,5 km V od Plas, u cesty na nerozložené borovici (*Pinus* sp.), 14.VII.2017 not. J. Kout; na ležící větvi smrku (*Picea* sp.) s borkou, spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum*), 14.VII.2017 not. J. Kout; Bohy, PR Krašov, S část, cca 9 km JV od Kralovic, ležící větev smrku ztepilého (*Picea abies*), 9.VI.2007 not. L. Zelený. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, ZOO Plzeň, jehličnan, 18.X.2012 leg. et det. P. Hajšmanová; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, dřevo smrku (*Picea* sp.) s borkou, 9.III.2013 not. J. Kout; Plzeň, lesní oblast Lány, poblíž silnice na Ledce, cca 2 km SZ od Plzně, čerstvě uříznuté smrky (*Picea* sp.) s borkou, 11.III.2018. not. J. Kout; Dýšina, naučná stezka Kokotské rybníky, cca 7,5 km VSV od Plzně, ležící suchý smrk (*Picea* sp.) s borkou, 17.V.2017. not. D. Šmíd; u Dolního kokotského rybníku, větvičky smrku (*Picea* sp.), 17.V.2017. not. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-JIH – Horušany, cca 5,5 km Z od Přeštic, severozápadní část lesa směr Soběkury, ležící větev smrku (*Picea* sp.) s borkou, 7.I.2018 leg. L. Šmídová, det. D. Šmíd; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, větve smrku (*Picea* sp.), 7.X.2004 not. J. Kout; Kornatice, PP Hádky, cca 8 km J od Rokycan, SV okraj území, ležící kmen smrku (*Picea* sp.), 16.V.2009

leg. et det. R. Fellner. OKRES ROKYCANY – Svojkovice, les hned za obcí směr SV, cca 3,5 km SV od Rokycan (49°46'11"N, 13°39'16,6"E), řezná plocha pařezu jehličnanu (asi smrku (*Picea* sp.)), 11.XI.2016 leg. et det. D. Šmíd (Obr. 13).

Obr. 13. Přehled nálezů *Exidia pithya* v Plzeňském kraji.

***Exidia recisa* (Ditmar) Fr. – černorosol terčovitý**

Plodnice vytvářející zprvu bochánkovité poté pohárkovité nebo terčovitě útvary, obvykle do 3 cm velké, pevně připojené k substrátu malým třeněm, hladké nebo s mírně zvrásněným okrajem; konzistence želatinová až chrupavčitá; povrch mírně lesklý, světle hnědý, mírně s příměsí červené až hnědý; vysušením tmavnoucí.

Hyfy občas hrubé, 1,5–3 μm tlusté; bazidiospory tenkostěnné, ztenčeně ledvinité, 13,5–16 \times 3–3,5 μm .

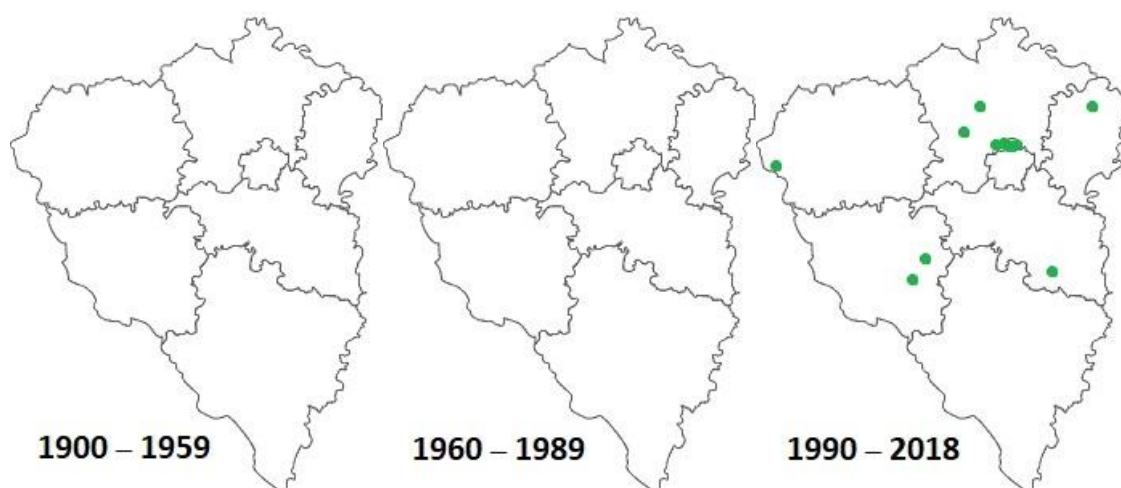
Ekologie: Výskyt především na větvích (méně často kmenech) vrby (*Salix* sp.).

Exidia recisa může vytvářet podobně tvarované plodnice jako *Exidia glandulosa*, která má ovšem zrnitý povrch (Jülich 1984).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry, inventarizace R. Fellnera (Fellner 2007), sběry J. Kouta (Kout 2016b; Mudrák et al. 2005), S. Valdy, L. Zíbarové, diplomová práce (Hrdina 2011).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, NPP Na požárech, cca 9 km ZSZ od Rozvadova, 20.X.2012 not. S. Valda. OKRES DOMAŽLICE – Borek u Osvračína, cca 8,5 km V od Horšovského Týna, lesní průsek, ležící větve vrby (*Salix* sp.), 1 plodnice 16.I.2010 not. V. Hrdina; 4 plodnice 20.XI.2010 not. V. Hrdina; Staňkov, u Srbského potoka (asi 50 m od přístřešku Holubí hlava), cca 1,5 km V od Staňkova (49°32'31"N, 13°3'22,7"E), ležící kmen vrby (*Salix* sp.) s borkou i bez, 16.XI.2016 leg. et det. D. Šmíd.

OKRES PLZEŇ-SEVER – Košetice, cca 15 km SZ od Plzně, cesta podél Košetického potoka na zřícenině hradu Frumštejn, dva nálezy ležící větve vrby (*Salix* sp.) s borkou, 18.XI.2017 not. J. Kout; Vrtbo, bažiny, cca 18 km SSZ od Plzně (49,8963767N, 13,2421433E), větve vrby (*Salix* sp.), 2.X.2016 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, okolí vrchu Sytná, větvičky křovité vrby (*Salix* sp.), 27.XI.2016 not. J. Kout; okolí vrchu Sytná, na modré turistické stezce u vysílače, vrbičky (*Salix* sp.), 1.I.2013 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, okolí PR Petrovka, za horním ramenem křimické cesty, větvičky křovité vrby (*Salix* sp.), 5.II.2017 not. J. Kout; mokřina za Křimickou cestou, na vrbě (*Salix* sp.) spolu s černorosolem bukovým (*Exidia nigricans*), 28.I.2018 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, 14.X.2013 not. L. Zíbarová; podmáčená část rezervace od mostku směrem k silnici, 27.IX.2014 not. J. Kout; koncové rameno rezervace vedoucí ke Křimické cestě, na dřevě vrby (*Salix* sp.), mnoho plodnic, 25.I.2015 not. J. Kout; okraj rezervace u lesního závodu, větvička na zemi, 19.II.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, 24.I.2010 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-JIH – Polánka, PR Polánecký mokřad, cca 7,5 km JJZ od Nepomuku, vzácně v porostech malých vrb (*Salix* sp.), 8.V.2005 not. J. Kout. OKRES ROKYCANY – Terešov, PR V Horách, cca 23 km SSV od Rokycan, S okraj rezervace u Vejvanovského potoka, větev vrby (*Salix* sp.), 12.V.2007 not. R. Fellner (Obr. 14; Obr. 41).

Obr. 14. Přehled nálezů *Exidia recisa* v Plzeňském kraji.

***Exidia saccharina* Fr. – černorosol borový**

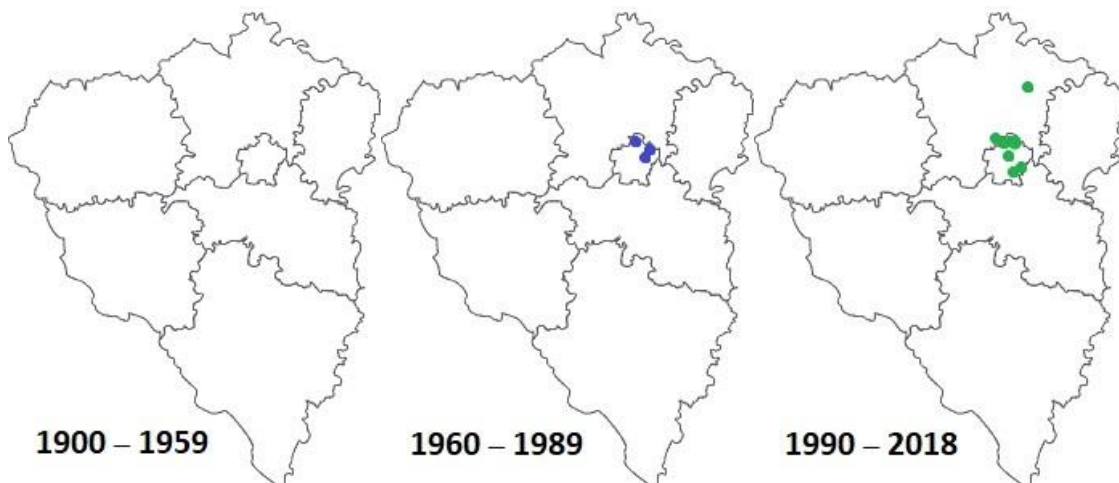
Ekologie: Výskyt především na (větších, dřevě, pařezech, kmenech) jehličnanech, převážně na borovici (*Pinus* sp.; *Pinus sylvestris*), méně často na smrku (*Picea* sp.), vzácně na borovici Banksově (*Pinus banksiana*).

Exidia saccharina roste stejně jako *Exidia pithya* na jehličnanech. *Exidia pithya* roste převážně na smrku (*Picea* sp.) a má šedočerné až černé zbarvení, kdežto *Exidia saccharina* roste převážně na borovici (*Pinus* sp.) a je zbarvena červenohnědě (Jülich 1984; Krieglsteiner 2000). *Exidia saccharina* vytváří i anamorfní stádia (Kirschner 2010).

Zdrojem položek a informací byly inventarizace L. Zeleného (Zelený 2003), sběry J. Kouta (Kout 2016b), Míkova kartotéka (Hájek; Míka) a diplomové práce (Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES PLZEŇ-SEVER – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, les mezi vrch Sytná a lesním závodem, na okraji cesty ležící kmínek borovice lesní (*Pinus sylvestris*) s borkou, 9.XII.2017 not. J. Kout; ležící nerozložený kmen borovice (*Pinus* sp.) s borkou (více plodnic), 28.I.2018 not. J. Kout; Kopidlo, les mezi obcí Kopidlo a obcí Babina, cca 3,5 km V od Plas, u cesty ležící nerozložená větev borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 14.VII.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, les mezi PR Petrovkou a silnicí k lesnímu závodu, stojící malé borovice (*Pinus* sp.) s kůrou, 31.XII.2012 not. J. Kout; Plzeň, VKP Tyršův sad, větve borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 2008 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Bolevecké polesí, cca 2,5 km S od Plzně, n.v. 390 m, borový les, ležící kmen borovice lesní (*Pinus sylvestris*), kvadrant 6246a, 29.X.1987 leg. et det. F. Míka; Plzeň, Bolevec, Bolevecké polesí, pařezy, větve a polena borovice lesní (*Pinus sylvestris*), podzim a zima 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, stojící tenký kmen borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 9.III.2013 not. J. Kout; stojící kmen borovice (*Pinus* sp.), 10.VIII.2013 not. J. Kout; mnoho plodnic spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.) a bránovítcem jedlovým (*Trichaptum abietinum* (Pers.) Ryvarden), 25.I.2015 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, oblast PR Kamenný rybník, Sigmondova stezka, u cesty před odbočením na smrk Troják v Lánech, nerozložený ležící kmen borovice (*Pinus* sp.) s borkou, 4.II.2018 not. J. Kout; 9. zastavení na stezce, na řezné ploše ležící větve borovice (asi *Pinus banksiana*), 4.II.2018 not. J. Kout; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, borový les, ležící větev borovice lesní (*Pinus sylvestris*), kvadrant 6246d, 10.X.1979 leg. et det. F. Míka; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, smrková polena (*Picea* sp.), kvadrant 6246b, 10.III.1982 leg. et det. Z. Hájek; Chválenice, Farská

skála, cca 10 km JV od Plzně, padlý kmen borovice (*Pinus* sp.), II.2000 not. L. Zelený; odumřelá větev smrku (*Picea* sp.), II.2000 & II.2001 not. L. Zelený; Šťáhlavy, chata Kouty, cca 8 km JV od Plzně, 5.VI.2010 not. J. Kout (Obr. 15).

Obr. 15. Přehled nálezů *Exidia saccharina* v Plzeňském kraji.

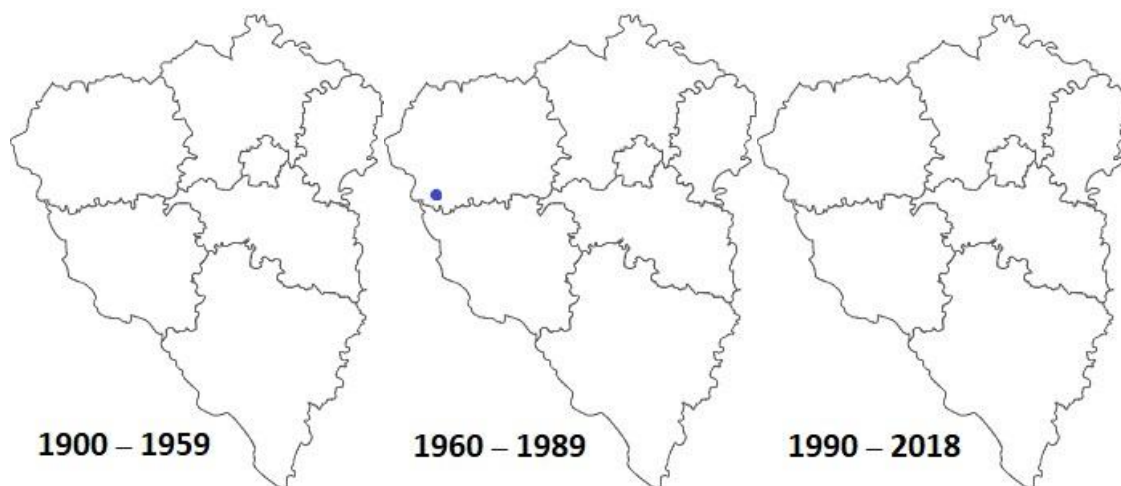
***Exidia thuretiana* (Lév.) Fr. – černorosol bělavý (CR)**

Ekologie: Výskyt především na (větvích, kmenech) listnáčů, převážně na buku (*Fagus sylvatica*).

Exidia thuretiana může být makroskopicky podobná druhu *Exidia candida* var. *cartilaginea*, který má plodnice rovněž bělavé, ale s příměsí oranžové či hnědé (Jülich 1984; Spirin et al. 2018a), navíc *Exidia thuretiana* má větší spory (Jülich 1984). Podobné zbarvení má i *Myxarium nucleatum*, které má menší plodnice i spory než *Exidia thuretiana* (Pilát 1957a). *Exidia thuretiana* je uvedena v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky jako kriticky ohrožený druh (Holec 2006c).

Zdrojem informací byl článek F. Kotlaby a Z. Pouzara (Kotlaba & Pouzar 1975).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, ležící větev buku (*Fagus sylvatica*), 15.IX.1965 not. F. Kotlaba & Z. Pouzar; padlý kmen buku (*Fagus sylvatica*), 28.X.1970 not. F. Kotlaba & Z. Pouzar (Obr. 16).

Obr. 16. Přehled nálezů *Exidia thuretiana* v Plzeňském kraji.

Třída: Bartheletiomycetes

Řád: Bartheletiales

Čeleď: Bartheletiaceae

***Bartheletia paradoxa* G. Arnaud ex Scheuer, R. Bauer, M. Lutz, Stabenth., Melnik & Grube**

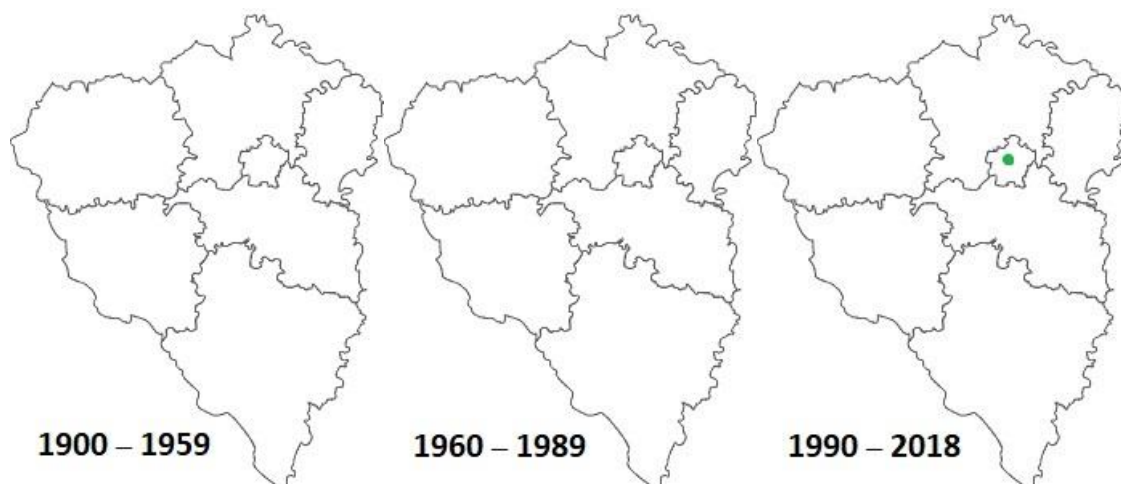
Bez přezek; konidie $20 \times 2,5 \mu\text{m}$.

Ekologie: Výskyt na listech jinanu dvoulaločného (*Ginkgo biloba*).

Bartheletia paradoxa je druh roustoucí na typickém substrátu (*Ginkgo biloba*), vytváří jak anamorfní stádia (konidie), tak i teleomorfní (bazidiospory) (Koukol & Lotz-Winter 2016; Scheuer et al. 2008).

Zdrojem položky a informací byl sběr J. Kouta.

Lokalita: OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Košutka, Manětínská 69, ležící listy jinanu dvoulaločného (*Ginkgo biloba*) na zemi, 28.X.2017 leg. et det. J. Kout (Obr. 17).

Obr. 17. Přehled nálezů *Bartheletia paradoxa* v Plzeňském kraji.

Třída: Dacrymycetes

Řád: Dacrymycetales

Čeleď: Dacrymycetaceae

***Calocera cornea* (Batsch) Fr. – krásnorůžek rohovitý**

Plodnice rostoucí ve skupinách, jednoduché, do 2 cm velké, na bázi pevně připojené k substrátu, hladké; konzistence tuhá, chrupavčitá; povrch mírně lesklý, žlutý až žluto oranžový; vysušením červeno oranžový.

Bazidiospory tenkostěnné, oválné až mírně ledvinité, s 0–1 přehrádkou, 8,5–10,5 × 3,5–4,5 μm.

Ekologie: Výskyt na dřevě listnáčů, na buku (*Fagus* sp.; *Fagus sylvatica*), na dubu (*Quercus* sp.), na bříze (*Betula* sp.), na osice (*Populus tremula*), olši (*Alnus* sp.) a na jeřábu (*Sorbus* sp.).

Krásnorůžek rohovitý (*Calocera cornea*) je makroskopicky podobný krásnorůžku vidlenému (*Calocera furcata* (Fr.) Fr.), který však roste na dřevě jehličanů a má větší spory s 1–3 přehrádkami (Mcnabb 1965a).

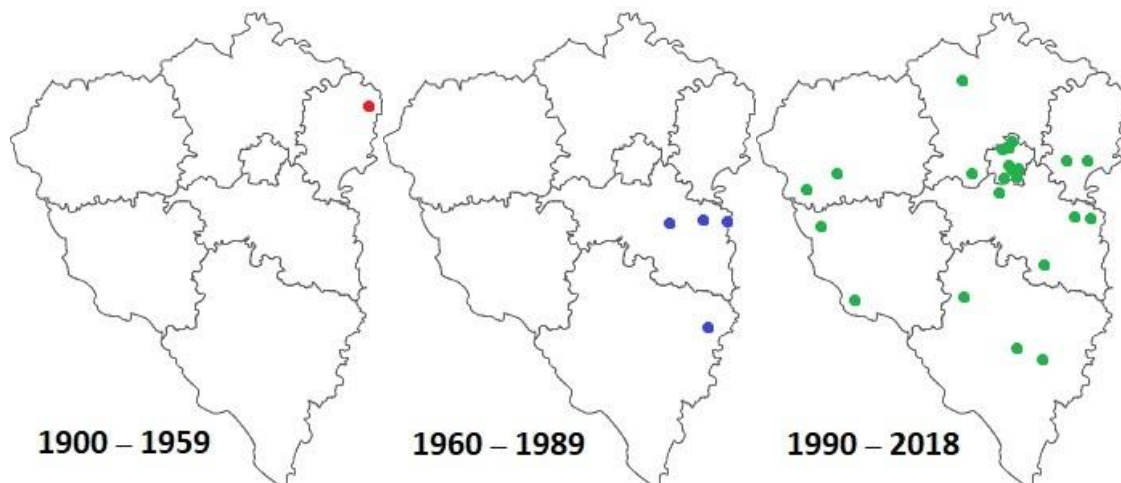
Některé položky byly údajně sbírány z jehličanů (Fellner 2005a; Pěnkavová 2002), což spíše poukazuje na druh *Calocera furcata*, ale položky bohužel nebyly k dispozici.

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry, inventarizace R. Fellnera (Fellner 2004; Fellner 2005a; Fellner 2009), S. Holce (Holec 2003b), L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2010), sběry J. Kouta (Koptík 2008b; Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2005c; Kout 2016b), S. Valdy, Míkova kartotéka (Antonín; Míka), položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Geigerová 2013; Hajšmanová 2012; Sádliková 2012) a diplomové práce (Cozlová 2001; Dušková 2005; Havlová 2005; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, 7.VIII.2012 not. S. Valda; buk (*Fagus* sp.), 22.X.2017 leg. et det. J. Kout; Přimda, PR Přimda, cca 16,5 km J od Tachova, Z část, kmen buku lesního (*Fagus sylvatica*), 29.VIII.2004 not. R. Fellner; SZ část, kmen buku lesního (*Fagus sylvatica*), 18.X.2004 not. R. Fellner. OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, PR Dlouhý vrch, cca 31 km SZ od Domažlic, 8.V.2011 leg. M. Sádliková, det. D. Šmíd; CHKO Český les, NPR Čerchovské hvozdy, cca 13 km JZ od Domažlic, buk (*Fagus* sp.) bez kůry, 28.IX.2017 not. J. Kout. OKRES KLATOVY – Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, listnatý les, 25.VI.2011 leg. et det. T. Geigerová; Velhartice, PR Borek

u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, jeřáb (*Sorbus* sp.), 26.IX.2009 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; větev listnáče (asi bříza (*Betula* sp.)), 14.X.2011 leg. et det. P. Hajšmanová; Milčice, PR Milčice, cca 4,5 km JJV od Sušice, dřevo buku (*Fagus* sp.), 23.X.2008 not. J. Kout; Boubín, polesí Moučanka, cca 2 km JJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 530 m, smíšený les na vápencovém podkladu, ležící kmen buku lesního (*Fagus sylvatica*), 5.VIII.1987 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Hůrky, PR Hůrky, cca 20 km SZ od Plzně, 2003 not. S. Holec; Červený Újezd, cca 8 km JZ od Plzně, SV část lesa u rybníka, ztrouchnivělá větev listnáče bez kůry, 15.IX.2017 leg. et det. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les na okraji Košutky u modré stezky, ležící kmen listnáče (topol osika (*Populus tremula*) nebo bříza (*Betula* sp.)) na místě bez kůry, 22.X.2016 leg. et det. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, listnáče (olše (*Alnus* sp.), buk lesní (*Fagus sylvatica*), dub (*Quercus* sp.)), 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, dřevo listnáče, 11.IX.2013 not. J. Kout; Plzeň, Borský park, trouchnivějící dřevo (asi buk lesní (*Fagus sylvatica*)), 24.V.–22.X.1999 leg. et det. L. Cozlová; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na trouchnivějících a odkorněných větvích dubu (*Quercus* sp.), X.,XI.1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, pařez dubu (*Quercus* sp.) a buku lesního (*Fagus sylvatica*), VII.,X.2002 not. L. Dušková; Štáhlavy, chata Kouty, cca 8 km JV od Plzně, 11.IX.2010 not. J. Kout; Štáhlavy, cca 10,5 km JV od Plzně, Kozelské polesí, 2,5 km JV od Štáhlav, tlející dřevo listnáče, X.2004 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Čižice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, listnáč, 18.X.2004 not. J. Kout; padlý listnáč, 7.VII.2005 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, buk (*Fagus* sp.), 7.X.2004 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; Ždírec, NPR Chejlava, cca 5,5 km J od Blovic, cca 2,5 km JZ od Ždírece, kvadrant 6447c, na ležícím kmenu buku (*Fagus* sp.), 16.X.1980 leg. et det. F. Míka; Kornatice, PP Hádky, cca 8 km J od Rokycan, V část území, na tlejících větvích dubu (*Quercus* sp.), 16.V.2009 leg. et det. R. Fellner; Planiny, PR Kokšín, cca 2 km V od Hořehledů, cca 11 km VSV od Blovic, kvadrant 6348c, jedlobučina, ležící kmen buku (*Fagus* sp.), 22.IX.1983 leg. et det. V. Antonín; Nové Mitrovce, PR Fajmanovy skály a Klenky, cca 14,5 km V od Blovic, centrální část, tlející kmen smrku ztepilého (*Picea abies*), 22.IX.2005 leg. et det. R. Fellner; Nové Mitrovce, PR Chynínské buky, cca 15,5 km V od Blovic, kmen buku (*Fagus* sp.), kvadrant 6448a, 5.IX.1980 leg. et det. F. Míka. OKRES ROKYCANY – Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, dřevo listnáčů (vzácně jehličnanů), celoročně 1999–2001 not. J. Pěnkavová; Rokycany, PR Žďár, cca 4

km V od Rokycan, větev buku (*Fagus* sp.) a břízy (*Betula* sp.), VIII.2010 not. L. Zelený; Zbiroh, vrch Kohoutov cca 5 km S, cca 33 km SV od Plzně, dříví buku (*Fagus* sp.), 4.IX.1916 leg. et det. F. Maloch (H638) (Obr. 18).

Obr. 18. Přehled nálezů *Calocera cornea* v Plzeňském kraji.

***Calocera furcata* (Fr.) Fr. – krásnorůžek vidlený**

Hyfy bez přezek, občas drsné, 2–3 μm široké; bazidiospory tenkostěnné, oválné až mírně ledvinité, s 1–3 přehrádkami, 9,5–13,5 \times 4–4,5 μm .

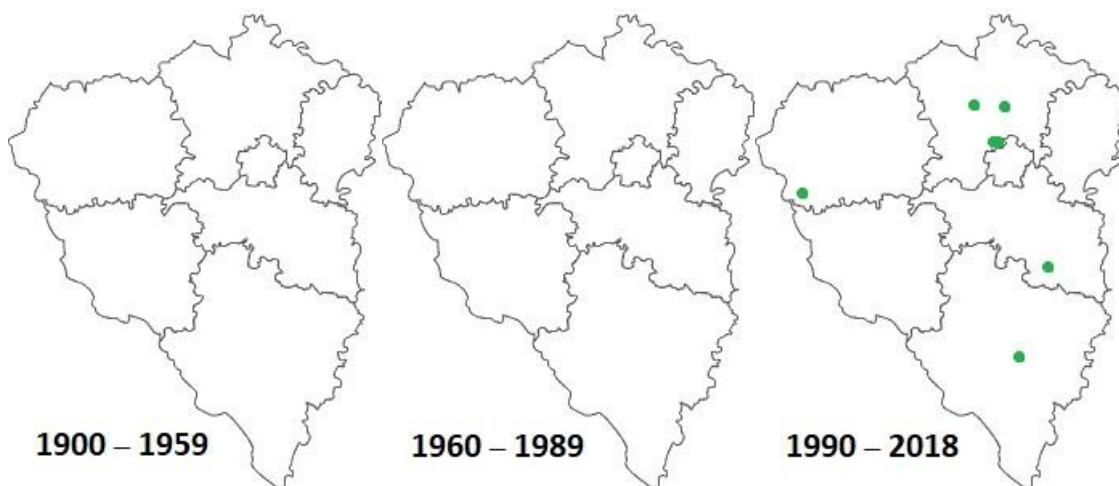
Ekologie: Výskyt na dřevě jehličnanů, na smrku (*Picea* sp.) a borovici (*Pinus* sp.; *Pinus sylvestris*).

Krásnorůžek vidlený (*Calocera furcata*) je makroskopicky podobný krásnorůžku rohovitému (*Calocera cornea*), který však roste na dřevě listnáčů a má menší spory s 0–1 přehrádkou (Mcnabb 1965a).

Zdrojem položek a informací byly sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005b) a bakalářská práce (Hajšmanová 2012).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, smrk (*Picea* sp.), 22.X.2017 leg. et det. J. Kout. OKRES KLATOVY – Velhartice, PR Borek u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, ležící nerozložený kmen smrku (*Picea* sp.), 26.IX.2009 leg. et det. J. Kout; větev jehličnanu, 14.X.2011 leg. et det. P. Hajšmanová. OKRES PLZEŇ-SEVER – Vrtbo, bažiny, cca 18 km SSZ od Plzně (49,8963767N, 13,2421433E), řezná plocha pařezu smrku (*Picea* sp.), 2.X.2016 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, padlý nerozložený kmen borovice (*Pinus* sp.) s kůrou spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.) a bránovítcem hnědofialovým (*Trichaptum fuscoviolaceum* (Ehreb.)

Ryvarden), 4.II.2017 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; V pod vrchem Sytná, ležící borovice (*Pinus* sp.), 5.II.2017 not. J. Kout; údolí pod vrchem Sytná, 28.I.2018 not. J. Kout; Kaznějov, lom, cca 11,5 km S od Plzně, řezná plocha pařezu borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 4.X.2008 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-JIH – Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, řezná plocha jehličnanu (asi smrk (*Picea* sp.)), VII.2005 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd (Obr. 19; Obr. 42).

Obr. 19. Přehled nálezů *Calocera furcata* v Plzeňském kraji.

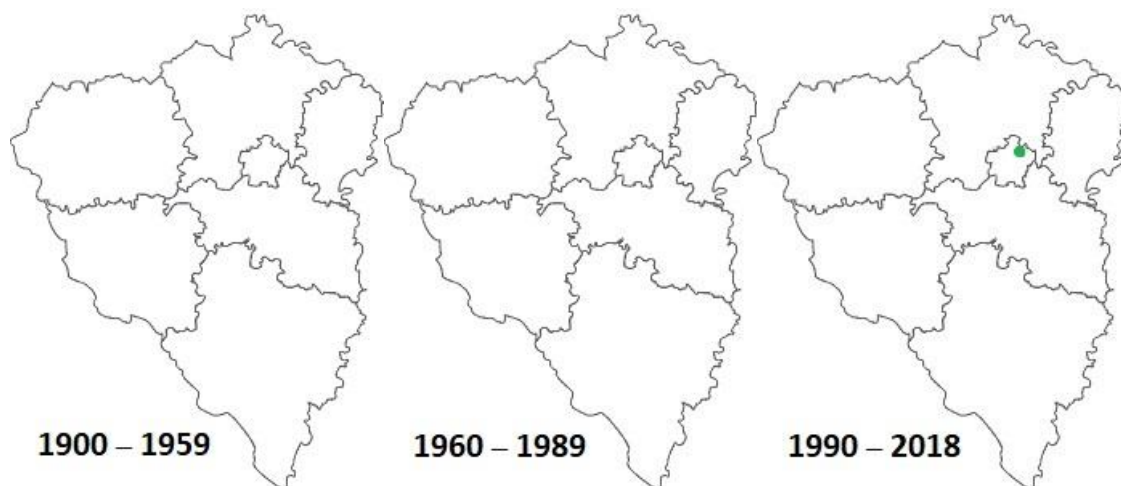
***Calocera glossoides* (Pers.) Fr. – krásnorůžek smržovitý (NT)**

Ekologie: Výskyt na dřevě listnáčů, na dubu (*Quercus* sp.).

Krásnorůžek smržovitý (*Calocera glossoides*) má na rozdíl od krásnorůžka vidleného (*Calocera furcata*) a krásnorůžka rohovitého (*Calocera cornea*) tvar horní části plodnice kyjovitý, smržovitý až lopatkovitý s barvou světle žlutou až žlutou (Mcnabb 1965a). Krásnorůžek smržovitý (*Calocera glossoides*) je uvedený v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky jako téměř ohrožený druh (Holec 2006a).

Zdrojem položky a informací byl sběr M. Bartůška.

Lokality: OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně (49,7793181N, 13,4496853E), n.v. 325 m, odkorněná část ztrouchnivělého dubu (*Quercus* sp.), VI.2013 leg. et det. M. Bartůšek (Obr. 20; Obr. 43).

Obr. 20. Přehled nálezů *Calocera glossoides* v Plzeňském kraji.

***Calocera viscosa* (Pers.) Fr. – krásnorůžek lepkavý**

Plodnice rostoucí samostatně i ve skupinách, jednoduché až mnohonásobně větvené, většinou do 10 cm vysoké, na bázi pevně připojené k substrátu, hladké; konzistence tuhá, chrupavčitá; povrch mírně lesklý, žlutý až žluto oranžový; vysušením červeno oranžový.

Bazidiospory tenkostěnné, rohlíčkovité až kapkovité, s 0–1 přepážkou, 8–14 × 4–6 μm.

Ekologie: Výskyt především na dřevě jehličnanů, na smrku (*Picea* sp.; *Picea abies*), borovici (*Pinus* sp.) a v mechu či jehličí na ukrytém dřevě pod zemí.

Krásnorůžek lepkavý (*Calocera viscosa*) vytváří větší a více větvené plodnice než krásnorůžek rohovitý (*Calocera cornea*), který se navíc objevuje na dřevě listnáčů (Mcnabb 1965a; Shirouzu et al. 2009).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry (Šmíd 2015), inventarizace R. Fellnera (Fellner 2003a; Fellner 2004; Fellner 2005a; Fellner 2005b; Fellner 2007; Fellner 2008; Fellner 2009; Fellner 2010), J. Holce (Holec 2004), S. Holce (Holec 2003a; Holec 2003b), L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2007; Zelený 2009; Zelený 2010; Zelený 2011), sběry J. Kouta (Koptík 2008a; Koptík 2008b; Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2005c; Kout 2016b), L. Falteiska (Melichar et al. 2008), L. Zíbarové, J. Kelnerové, Míkova kartotéka (Antonín; Hájek; Kareš; Lazebníček; Míka), položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Čížková 2011; Geigerová 2013; Hajšmanová 2012; Hrdina 2008; Hrdlička 2008; Hrušková 2011; Krátký 2011; Kudrna 2008; Mollerová 2011; Palivoda 2008; Pyšný 2008; Šmídová 2008; Šteklová 2010) a diplomové práce (Brašna

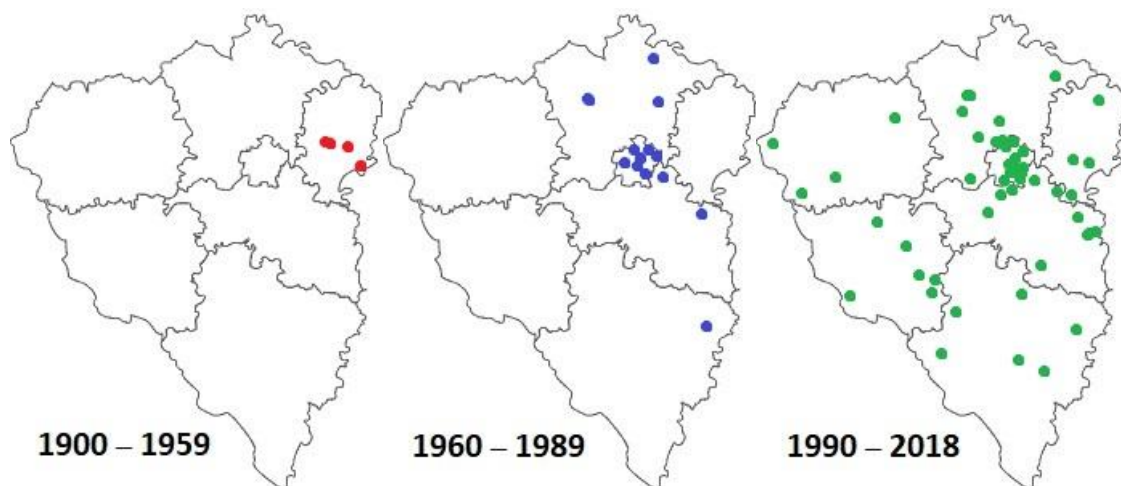
2005; Cozlová 2001; Dušková 2005; Havlová 2005; Hrdina 2011; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Pavlova Huť, cca 17 km Z od Tachova, 19.X.2012 not. L. Zíbarová; CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, 6.VII.2017 leg. et det. J. Kelnerová; Přimda, PR Přimda, cca 16,5 km J od Tachova, JV část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 16.VII.2004 not. R. Fellner; JZ část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 29.VIII.2004 not. R. Fellner; 26.IX.2004 not. R. Fellner; Z část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 18.X.2004 not. R. Fellner; JZ část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 18.X.2004 not. R. Fellner; Konstantinovy Lázně, PR Hradištský vrch, cca 1,5 km JJV od Konstantinových Lázní, V.–XI.2003 not. S. Holec. OKRES DOMAŽLICE – NPR Čerchovské hvozdy, cca 13 km JZ od Domažlic, na ležícím kmenu pokrytým mechem, 28.IX.2017 not. J. Kout; na pařezu, 28.IX.2017 not. J. Kout; na zemi, 28.IX.2017 not. J. Kout; na dřevě smrku (*Picea* sp.), 28.IX.2017 not. J. Kout; Mezholezy, Sedmihoří, cca 12 km SSZ od Horšovského Týna, rozkládající se dřevo, jaro až podzim 2002–2004 not. M. Brašna; Bukovec, okolí rybníku Horymír, cca 10 km SSV od Horšovského Týna, u cesty, 13.VIII.2017 not. D. Šmíd; pod smrky (*Picea* sp.) a borovicemi (*Pinus* sp.) na mechu, 13.VIII.2017 not. D. Šmíd; Borek u Osvračína, cca 8,5 km V od Horšovského Týna, pařezy a kořeny jehličnanů, VII.–XI.2006–2007 not. V. Hrdina; tlející pařezy smrku ztepilého (*Picea abies*), VII.–IX.2008–2010 not. V. Hrdina; Kanice, PR Netřeb, cca 12,5 km VSV od Domažlic, větvička smrku (*Picea* sp.), 18.VI.2011 not. L. Zelený; Koloveč, polesí Radlice, cca 16,5 km VSV od Domažlic, smrk ztepilý (*Picea abies*), léto a podzim 2009–2010 not. M. Mollerová. OKRES KLATOVY – Orlovice, PR Jezvinec, cca 13 km JJV od Kdyně, báze pařezů, 22.VIII.2008 not. J. Kout; Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, pařezy a kořeny smrku (*Picea* sp.), 2006–2007 not. E. Šmídová; 21.X.2012 leg. et det. T. Geigerová; Velhartice, PR Borek u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, 14.X.2011 leg. et det. P. Hajšmanová; Habartice, PR Jelení vrch, cca 9,5 km V od Klatov, tlející pařez smrku (*Picea* sp.), 18.IX.2004 not. J. Holec; 25.X.2004 not. J. Holec; Milčice, PR Milčice, cca 4,5 km JJV od Sušice, na zemi v lese, 23.X.2008 not. J. Kout; Horažďovice, PR Prácheň, cca 1,5 km ZJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, 1,7 km SSV od Velkých Hydčic, n.v. 555 m, smrčina na vápencovém podkladu, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 10.XI.1990 leg. et det. F. Míka; 14.XI.1991 leg. et det. F. Míka; 12.VIII.1992 leg. et det. F. Míka; Boubín, polesí Moučanka, cca 1,7 km JZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 540 m, smrčina, na pařezech smrku ztepilého (*Picea abies*), VI.–IX.1985–1989 leg. et det. F. Míka. OKRES

PLZEŇ-SEVER – Popovice, Židovský les, cca 15 km SZ od Plzně, u pařezu smrku (*Picea* sp.), 11.VII.2013 leg. et det. D. Šmíd; 8.VIII.2013 leg. et det. D. Šmíd; na dřevě borovice (*Pinus* sp.), 27.V.2014 leg. et det. D. Šmíd; (49°52'6,2"N, 13°9'36,8"E), ležící ztrouchnivělý jehličnan, 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°52'14,5"N, 13°9'29,3"E), u pařezu smrku (*Picea* sp.), 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Zahrádka, cca 17,5 km SZ od Plzně, Hůrecké polesí, kvadrant 6145a, borový les, pařez smrku (*Picea* sp.), 24.IX.1983 leg. et det. V. Antonín; PR Hůrky, kvadrant 6145a, rašelinná louka, pařez smrku (*Picea* sp.), 24.IX.1983 leg. et det. J. Lazebníček; 2003 not. S. Holec; 2008 not. L. Falteisek; les u silnice mezi obcí Zahrádka a obcí Hubenov, v mechu pod jehličnany, 1.X.2017 not. J. Kout; Červený Újezd, cca 8 km JZ od Plzně, SV část lesa u rybníku, u odpočívadla, u pařezu pod borovicemi (*Pinus* sp.) a smrky (*Picea* sp.), 15.IX.2017 not. D. Šmíd; u pařezu jehličnanu, 15.IX.2017 not. D. Šmíd; v mechu u cesty, pod jehličnany, 15.IX.2017 not. D. Šmíd; Čeminy, Čemínský les, cca 9 km SZ od Plzně, pařezy a větve smrků (*Picea* sp.) a borovic (*Pinus* sp.), VII.–X.2009–2010 not. L. Šteklová; Horní Bříza, cca 7 km S od Plzně, 6.X.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, V od vrchu Sytná, na zemi v jehličnatém lese, 16.VII.2017 not. J. Kout; Žihle, cca 13 km S od Plas, kvadrant 5946d, kořeny smrku (*Picea* sp.), 6.IX.1986 leg. et det. R. Kareš; Dolní Hradiště, cca 8 km VJV od Plas, chatová osada, u pařezu smrku ztepilého (*Picea abies*), 6.VIII.1982 leg. et det. Z. Hájek (PŘH2419); Bohy, PR Krašov, cca 9 km JV od Kralovic, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), VII.–XI.2007 not. L. Zelený. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Nová Hospoda, cca 0,5–2 km SSZ–JV, kvadrant 6245d, polesí Bory, jehličnatý les, pařezy smrků (*Picea* sp.), VIII.–X.1980–1985 leg. et det. F. Míka; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les na okraji Košutky u modré turistické stezky, na zemi, na ležící větvi a na pařezu prorůstající bělochoroš pýchavkovitý (*Postia ptychogaster* (F. Ludw.) Vesterh.), 16.X.2016 not. J. Kout; směrem k PR Petrovka, 17.XI.2009 not. J. Kout; 22.X.2016 not. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5–2,5 km SV–JZ od Plzně, kvadrant 6246a, většinou borový les, pařezy smrku (*Picea* sp.), VII.–IX.1981–1985 leg. et det. F. Míka; tlející pařezy a kořeny smrku ztepilého (*Picea abies*), léto a podzim 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, 28.VI.2013 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, pařezy smrku (*Picea* sp.), léto a podzim 2006–2007 not. P. Hrdlička; Plzeň, Borský park, tlející pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), VII.–X.1999–2000, not. L. Cozlová; Plzeň, Bolevec, u trati mezi vlakovou stanicí Plzeň-Orlík a Plzeň-Bolevec, pod smrky (*Picea* sp.), 29.IX.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, pařezy a dřevo smrku ztepilého (*Picea abies*), VI.–X.2006–2008 not. J. Kudrna; Štěnovice, les mezi Štěnovicemi a Losinou, cca 2 km JJV od

Plzně, jehličnan, not. J. Kout; Plzeň, Doubravka, park Špitálský les, kvadrant 6246b–d, ztrouchnivělý pařez smrku (*Picea* sp.), 6.VII.1977 leg. et det. Z. Hájek; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, kvadrant 6246b–d, jehličnatý porost, smrkové pařezy (*Picea* sp.), 6.VII.1977 leg. et det. Z. Hájek; tlející dřevo smrku ztepilého (*Picea abies*), VI.–X.2010–2011 not. V. Hrušková; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, jehličnatá stráž při potůčku, pařez smrku (*Picea* sp.), 21.VII.1981 leg. et det. Z. Hájek; pařezy smrku ztepilého (*Picea abies*), V.–XI.2006–2008 not. J. Palivoda; centrální část J od rokle, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 21.VI.2008 leg. R. Fellner & M. Kříž; u potoka oddělujícího J a centrální část rezervace, dřevo smrku (*Picea* sp.), 1.VIII.2008 leg. R. Fellner & J. Landa; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na tlejících pařezech a kořenech smrku (*Picea* sp.), VI.–XI.1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, tlející dřevo smrku (*Picea* sp.), V.–XI.2002–2004 not. L. Dušková; pařezy jehličnanů, V.–X.2009–2010 not. O. Krátký; Dýšina, Nová Huť, polesí Kokotsko, cca 7,5 km VSV od Plzně, západní část, n.v. 350 m, 1.X.1970. leg. et det. J. Sofron (H2120); Šťáhlavy, chata Kouty, cca 8 km JV od Plzně, 11.IX.2010 not. J. Kout; Šťáhlavy, zámek Kozel, cca 10,5 km JV od Plzně, okolí Lopatského rybníka (49°39'58,5"N, 13°31'19"E), ztrouchnivělé dřevo, 10.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Šťáhlavice, 1,5 km V, kvadrant 6347a, smrčina při silnici, pařez smrku (*Picea* sp.), VII.–X.1982–1984 leg. et det. F. Míka; Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, tlející pařezy a kořeny jehličnanů (hlavně smrk (*Picea* sp.)), VI.–XI.2002–2004 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Dolní Lukavice, cca 2,5 km S od Přeštic, v bažantnici, na pařezech, VII.–IX.2008–2011 not. P. Čížková; Čížice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, jehličnan, 18.X.2004 not. J. Kout; Štěnovice, studánka V Koutech, cca 4,5 km J od Plzně (49,6628839N, 13,4236522E), podél potůčku na zemi, pod smrky (*Picea* sp.) a jedlemi (*Abies* sp.), 13.VIII.2017 not. J. Kout; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, dřevo jehličnanů, 7.X.2004 not. J. Kout; Šťáhlavice, PR Lopata, 1,5 km SSV, cca 14 km JV od Plzně, kvadrant 6347a, smíšený les, pařez smrku (*Picea* sp.), 13.VIII.1983 leg. et det. F. Míka; mrtvé kmeny a pařezy smrku ztepilého (*Picea abies*), 2006–2008 not. R. Pyšný; VII.–XI.2009 not. L. Zelený; Kornatice, PP Hádky, cca 8 km J od Rokycan, SZ část území, pařez smrku (*Picea* sp.), 17.VI.2009 leg. et det. R. Fellner & J. Landa; 17.VII.2009 leg. et det. R. Fellner, J. Landa, M. Kříž & V Hálek; 26.VIII.2009 leg. et det. R. Fellner; Planiny, PR Kokšín, 2 km V od Hořehledů, cca 11 km VSV od Blovic, kvadrant 6348c, jedlobučina, pařez smrku (*Picea* sp.), 22.IX.1983 leg. et det. V. Antonín; J část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*),

13.VII.2005 leg. et det. R. Fellner; 12.VIII.2005 leg. et det. R. Fellner, V. Hálek & J. Fellnerová; centrální část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 28.IX.2005 leg. et det. R. Fellner & J. Landa; Nové Mitrovce, PR Fajmanovy skály a Klenky, cca 14,5 km V od Blovic, SZ část, kořeny smrku ztepilého (*Picea abies*), 19.IX.2003 leg. et det. R. Fellner & J. Landa; centrální část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 13.VII.2005 leg. et det. R. Fellner; 24.VII.2005 leg. et det. R. Fellner; V část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 17.VIII.2005 leg. et det. R. Fellner & V. Hálek; centrální část, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 8.X.2005 leg. et det. R. Fellner; Nové Mitrovce, PR Chynínské buky, cca 15,5 km V od Blovic, rozložený pařez a kmen smrku (*Picea* sp.), 28.VIII.2004 not. J. Holec; tlející pařez smrku (*Picea* sp.), 15.IX.2004 not. J. Holec. OKRES ROKYCANY – Kornatice, PR Zvoníčkovna, cca 7 km J od Rokycan, V okraj, pařez smrku (*Picea* sp.), 20.VIII.2010 leg. et det. R. Fellner; Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, rozkládající se dřevo jehličnanů (hlavně smrků (*Picea* sp.)), celoročně 1999–2001 not. J. Pěnkavová; Březina, v oboře, cca 6 km S od Rokycan, pod buky (*Fagus* sp.), 29.VIII.1905 leg. et det. F. Maloch (H642); Březina, Plecháč, v boru cca 6 km S od Rokycan, na kořenech, 12.VIII.1912 leg. et det. F. Maloch (H641); Rokycany, PR Žďár, cca 4 km V od Rokycan, větvička smrku (*Picea* sp.), VIII.–XI.2010 not. L. Zelený; Těškov, cca 9,5 km SV od Rokycan, pod smrky (*Picea* sp.), 23.VIII.1910 leg. et det. F. Maloch (H643); Terešov, PR V Horách, cca 23 km SSV od Rokycan, SV okraj rezervace, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 27.VII.2007 not. R. Fellner, J. Landa & Bušek; Z okraj rezervace, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 25.VIII.2007 not. R. Fellner & J. Landa; centrální část rezervace, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), 22.IX.2007 not. R. Fellner & J. Landa; Strašice, cca 10 km V od Rokycan, u pařezu smrku (*Picea*), 20.VIII.1912 leg. et det. F. Maloch (H644); Strašice, cca 10 km V od Rokycan, v lese u zámečku, u pařezu, 20.VIII.1912 leg. et det. F. Maloch (H640) (Obr. 21).

Obr. 21. Přehled nálezů *Calocera viscosa* v Plzeňském kraji.

***Dacrymyces capitatus* Schwein. – kropilka stopkatá**

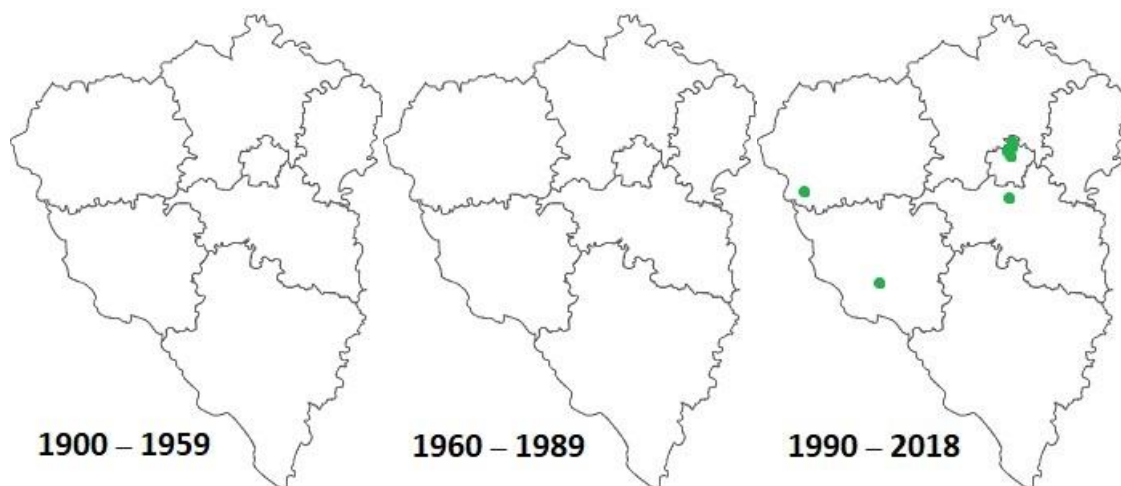
Hyfy bez přezek; bazidiospory tenkostěnné, zahnuté oválné až kapkovité, s 1–3 přepážkami, $11\text{--}17 \times 4\text{--}6 \mu\text{m}$.

Ekologie: Výskyt především na dřevě listnáčů, například na olši (*Alnus* sp.) a lísce (*Corylus* sp.).

Kropilka stopkatá (*Dacrymyces capitatus*) se liší od slznatce kořenujícího (*Ditiola radicata* (Alb. & Schwein.) Fr.) přítomností 1–3 přepážek, slznatec má pouze 1–2 přepážky (Jülich 1984; McNabb 1966; McNabb 1973).

Zdrojem položek a informací byly sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005c), J. Kelnerové a diplomová práce (Hajšmanová 2014).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, ležící větev listnáče v bukovém listí, 23.IV.2017 leg. J. Kelnerová, det. D. Šmíd & J. Kout. OKRES DOMAŽLICE – Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, okraj PP, olšina, listnáč (asi olše (*Alnus* sp.)), 6.V.2005 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, ZOO Plzeň, na oplocení u Australské části, 8.VIII.2013 leg. et det. P. Hajšmanová; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, žlutá turistická stezka, cca 2,5 km SSZ od Plzně, ležící větvička listnáče (asi olše lepkavá (*Alnus glutinosa*)), 19.II.2017 leg. et det. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, 14.VI.2010 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-JIH – Čížice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, na listnáči (asi líska (*Corylus* sp.)), na pyrenomycetu, 7.VII.2005 leg. J. Kout, det. D. Šmíd (Obr. 22).

Obr. 22. Přehled nálezů *Dacrymyces capitatus* v Plzeňském kraji.

***Dacrymyces lacrymalis* (Pers.) Nees – kropilka slzovitá**

Plodnice vytvářející bochánkovité, hrbolkovité až nepravidelné rozlité útvary, většinou do 3 mm velikost, připojené k substrátu středovou částí, hladké nebo zvrásněné; konzistence želatinová; povrch mírně lesklý až lesklý, žluté až žlutooranžové; vysušením tmavnoucí (oranžová, hnědožlutá).

Hyfy hrubé, bez přezek; bazidiospory tenkostěnné, zahnuté oválné, rohlíčkovité až kapkovité, s 1–3 přepážkami, $10\text{--}15,5 \times 4\text{--}6,5 \mu\text{m}$.

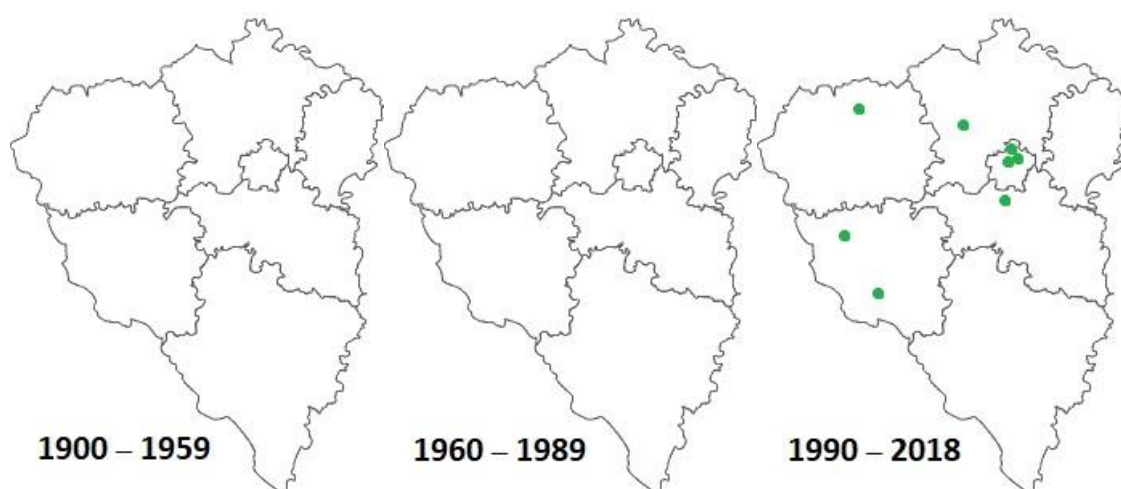
Ekologie: Výskyt na dřevě listnáčů, nejčastěji na dubu (*Quercus* sp.), dále na bříze (*Betula* sp.).

Kropilka slzovitá (*Dacrymyces lacrymalis*) se liší od kropilky rosolovité (*Dacrymyces stillatus* Nees) převážně tenkostěnnými sporami (Jülich 1984; McNabb 1973). Kropilka menší (*Dacrymyces minor* Peck) se liší menšími plodnicemi někdy s odstínem zelené (Jülich 1984; Shirouzu et al. 2009).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry, sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005c; Kout 2016b), M. Bartůška a L. Hejla.

Lokality: OKRES TACHOV – Chodová Planá, cca 13,5 km SV od Tachova, Na rovině a U rybníků, n.v. 540 m, březový a dubový háj, ležící větev dubu (*Quercus* sp.) středního stupně rozkladu, 23.IV.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout. OKRES DOMAŽLICE – Hostouň, cca 14 km SZ od Horšovského Týna, stráž za fotbalovým hřištěm (49°32'26,2"N, 12°50'13,4"E), větev listnáče s borkou i bez, 8.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, olšina, listnáč (asi břiza (*Betula* sp.)), 6.V.2005 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-SEVER – Košetice, cca 15 km SZ od Plzně, cesta podél Košetického potoka na

zříceninu hradu Frumštejn, větev listnáče s odlupující se borkou, na větvi spolu s černorosolem bukovým (*Exidia nigricans*), 18.XI.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, VKP Tyršův sad, dřevo listnáče, 2008 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, u mostku na okraji olšové části, ležící dubová větev (*Quercus* sp.), 27.VI.2013 leg. et det. J. Kout; Plzeň, Lobzy, Pod Švabinami, les za garážemi (49°44'51"N, 13°24'57,2"E), ležící větev (asi dub (*Quercus* sp.)) bez kůry, 15.II.2017 leg. et det. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-JIH – Čížice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, na listnáči (asi dub (*Quercus* sp.)) s borkou, 2004–2005 leg. J. Kout, det. D. Šmíd (Obr. 23).

Obr. 23. Přehled nálezů *Dacrymyces lacrymalis* v Plzeňském kraji.

***Dacrymyces minor* Peck – kropilka menší**

Hyfy bez přezek; bazidiospory tenkostěnné, zahnuté oválné až kapkovité, s 0–3 přepážkami, 10–13 × 4–6 μm.

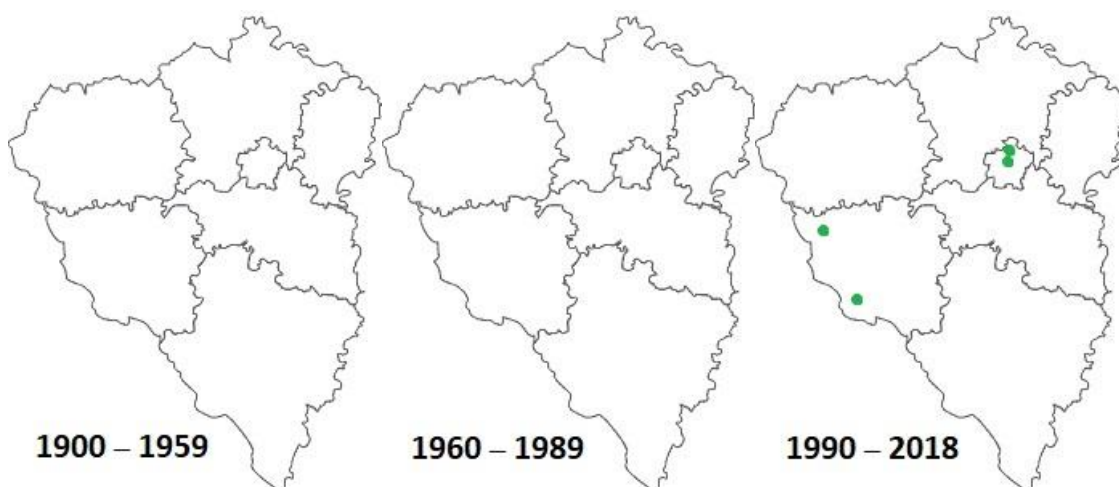
Ekologie: Výskyt převážně na dřevě jehličnanů, na borovici (*Pinus* sp.).

Kropilka menší (*Dacrymyces minor*) se liší od kropilky slzovité (*Dacrymyces lacrymalis*) menšími plodnicemi, může být bezbarvá či někdy s odstínem zelené (Jülich 1984; Shirouzu et al. 2009).

Zdrojem položek a informací byly sběry J. Kouta (Kout 2016b) a bakalářská práce (Sádlíková 2012).

Lokality: OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, PR Dlouhý vrch, cca 25 km ZSZ od Horšovského Týna, 8.V.2011 leg. M. Sádlíková, det. D. Šmíd; CHKO Český les, NPR Čerchovské hvozdy, cca 13 km JZ od Domažlic, 28.IX.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, VKP Tyršův sad, mrtvé dřevo borovice (*Pinus*

sp.), 2008 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, odumřelá větev borovice lesní (*Pinus sylvestris*) připojená ke stromu, 10.VIII.2013 leg. et det. J. Kout (Obr. 24).

Obr. 24. Přehled nálezů *Dacrymyces minor* v Plzeňském kraji.

***Dacrymyces stillatus* Nees – kropilka rosolovitá**

Plodnice vytvářející bochánkovité, hrbolkovité až nepravidelné rozlité útvary, i přes 1,5 cm velké, připojené k substrátu středovou částí, hladké nebo zvrásněné až mozkovité; konzistence želatinová; povrch mírně lesklý až lesklý, žluté, žlutooranžové až oranžové; vysušením tmavnoucí červeno oranžova.

Hyfy bez přezek; bazidiospory tlustostěnné, zahnuté oválné, rohličkovité až kapkovité, s 1–3 přepážkami, 11–16 × 4,5–6,5 μm; za nepříznivých podmínek vytvářející tlustostěnné arthrospory.

Ekologie: Výskyt na dřevě (pařezy, větve, kmeny, aj.) listnáčů i jehličnanů, na smrku (*Picea* sp.), na borovici (*Pinus* sp.), na buku (*Fagus* sp.), na lísce (*Corylus* sp.) a na dubu (*Quercus* sp.).

Kropilka rosolovitá (*Dacrymyces stillatus*) se od ostatních druhů rodu *Dacrymyces* Nees liší převážně tlustostěnnými bazidiosporami, případně výskytem tlustostěnných arthrospor (Jülich 1984; McNabb 1973; Shirouzu et al. 2009).

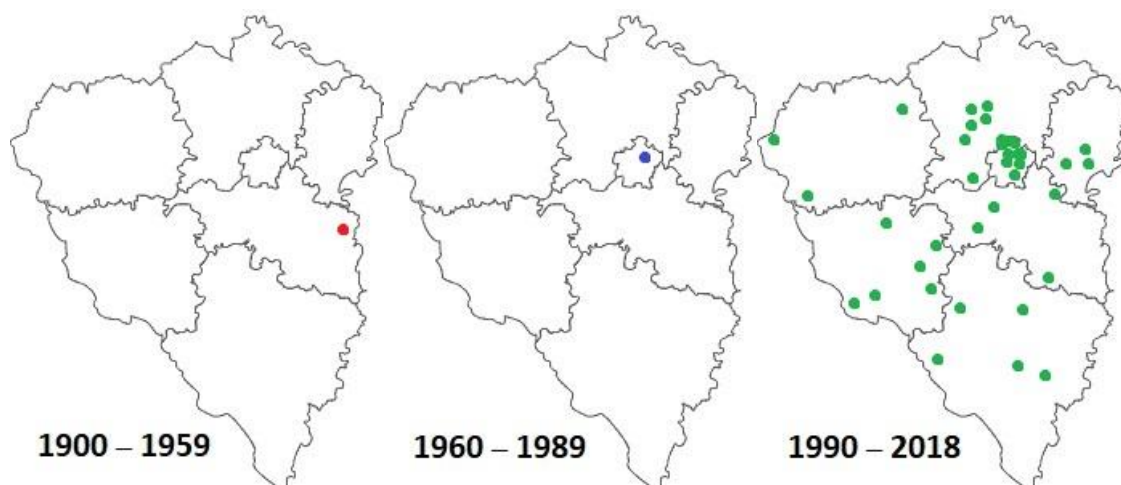
Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry (Šmíd 2015), inventarizace J. Holce (Holec 2004), S. Holce (Holec 2003a), L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2009; Zelený 2010; Zelený 2011), sběry J. Kouta (Koptík 2008a; Koptík 2008b; Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005b; Kout 2016b), J. Kelnerové, L. Šmídové, L. Zibarové, Míkova kartotéka (Hájek), položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Čížková 2011; Geigerová 2013; Hajšmanová 2012; Hrdina 2008; Hrdlička 2008; Kudrna 2008;

Palivoda 2008; Šteklová 2010) a diplomové práce (Brašna 2005; Dušková 2005; Hajšmanová 2014; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Pavlova Huť, cca 17 km Z od Tachova, na smrku (*Picea* sp.), 19.X.2012 not. L. Zíbarová; CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, SZ část, odumřelé dřevo smrku (*Picea* sp.), 3.II.2017 leg. J. Kelnerová, det. D. Šmíd; 15.X.2017 leg. J. Kelnerová, det. D. Šmíd; ležící kmen smrku (*Picea* sp.) bez borky, 22.X.2017 not. J. Kout; Konstantinovy Lázně, PR Hradištský vrch, cca 1,5 km JJV od Konstantinových Lázní, V.–XI.2003 not. S. Holec. OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, NPR Čerchovské hvozdy, cca 13 km JZ od Domažlic, kmen bez borky, 28.IX.2017 not. J. Kout; Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, okraj rezervace, větev borovice (*Pinus* sp.), 6.V.2005 leg. J. Kout, det. D. Šmíd; Mezholezy, Sedmihoří, cca 12 km SSZ od Horšovského Týna, větev smrku (*Picea* sp.), XI.2002 not. M. Brašna; VIII.2003 not. M. Brašna; Borek u Osvračína, cca 8,5 km V od Horšovského Týna, pařezy a opracované dřevo jehličnanů, celoročně 2006–2007 not. V. Hrdina; Kanice, PR Netřeb, cca 12,5 km VSV od Domažlic, větvička smrku (*Picea* sp.), VIII.–X.2011 not. L. Zelený; Staňkov, u cesty k Srbickému potoku, cca 1 km V od Staňkova (49°32'41"N, 13°5'42,9"E), řezná plocha větve borovice (*Pinus* sp.), 16.XI.2016 leg. et det. D. Šmíd. OKRES KLATOVY – Orlovice, PR Jezvinec, cca 13 km JJV od Kdyně, listnáč (asi buk (*Fagus* sp.)), 22.VIII.2008 leg. J. Kout, det. J. Kout & D. Šmíd; Lučice, PP Chudenická bažantnice, cca 13 km ZSZ od Klatov, větev jehličnanu, 16.IV.2011 leg. et det. T. Geigerová; pařez smrku (*Picea* sp.), 9.III.2012 leg. et det. T. Geigerová; Velhartice, PR Borek u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, pařez jehličnanu, 14.X.2011 leg. et det. P. Hajšmanová; větev jehličnanu, 25.II.2012 leg. P. Hajšmanová, det. D. Šmíd; Habartice, PR Jelení vrch, cca 9,5 km V od Klatov, padlý smrk (*Picea* sp.) bez kůry, 28.VIII.2004 not. J. Holec; Milčice, PR Milčice, cca 4,5 km JJV od Sušice, listnáč (asi líska (*Corylus* sp.)), 23.X.2008 leg. et det. J. Kout. OKRES PLZEŇ-SEVER – Popovice, Židovský les, cca 15 km SZ od Plzně, mrtvé dřevo dubu (*Quercus* sp.), 15.IX.2014 leg. et det. D. Šmíd; (49°51'4,2"N, 13°10'38,5"E), více oblastí lesa, na řezné ploše pařezu smrku (*Picea* sp.), 30.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°51'2,7"N, 13°10'43,2"E), na ležící větvi smrku (*Picea* sp.), 30.X.2016 not. D. Šmíd; les mezi Popovicemi a Klenovicemi (49°51'7"N, 13°10'42,1"E), na ležící větvi jehličnanu (asi smrku (*Picea* sp.)) bez kůry, 5.III.2017 leg. et det. D. Šmíd; Plešnice, zřícenina hradu Buben cca 2 km JV od vodní nádrže Hracholusky, zelená stezka vedoucí od zříceniny hradu Buben (u řeky Mže) směrem k Plzni, cca 1 km od zříceniny, ležící dřevo, 12.X.2017

not. J. Kout; Košetice, cca 15 km SZ od Plzně, cesta podél Košetického potoka na zřícenině hradu Frumštejn, ležící dřevo, 18.XI.2017 not. J. Kout; Zahrádka, cca 17,5 km SZ od Plzně, les směr Hubenov, mrtvé dřevo jehličnanů bez borky, 1.X.2017 not. J. Kout; Červený Újezd, cca 8 km JZ od Plzně, SV část lesa u rybníka, ztrouchnivělá větev jehličnanu (asi borovice (*Pinus* sp.)), 15.IX.2017 leg. et det. D. Šmíd; Čeminy, Čemínský les, cca 9 km SZ od Plzně, odumřelé větve a pařezy smrku (*Picea* sp.), celoročně 2009–2010 not. L. Šteklová; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, na smrku (*Picea* sp.), 27.XI.2016 not. J. Kout; Chotíkovský les, vrchol Krkavec, ležící kmen bez borky, 19.XI.2017 not. J. Kout; Chotíkovský les, u potoka vytékajícího ze Strženky (rybník), na řezné ploše pařezu smrku (*Picea* sp.), 16.X.2016 not. J. Kout; Kopidlo, cca 7,5 km V od Plas, údolí přítoku řeky Střely, 2013–2014 leg. et det. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, ZOO Plzeň, pařez a větev jehličnanu, 18.X.2013 leg. et det. P. Hajšmanová; Plzeň, VKP Tyršův sad, mrtvé vlhké dřevo, 2008 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Bolevecké polesí, pařezy, posedy, kůly, větve a mrtvé stromy jehličnanů, celoročně 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, mezi Strženkou (rybník) a olšovou částí u stezky, cca 2,5 km SSZ od Plzně, stojící kmen smrku (*Picea* sp.), 10.VIII.2013 leg. et det. J. Kout; na dřevě borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 14.XII.2014 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, pařezy a kmeny jehličnanů, celoročně 2006–2007 not. P. Hrdlička; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, pařez smrku ztepilého (*Picea abies*), celoročně 2006–2008 not. J. Kudrna; Plzeň, Lobzy, Pod Švabinami, les za garážemi (49°44'51"N, 13°24'57,2"E), ležící větev listnáče (asi dub (*Quercus* sp.)) bez kůry, 15.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; (49°44'49"N, 13°24'49,3"E), ležící větev listnáče (asi dub (*Quercus* sp.)) bez kůry, 15.II.2017 leg. et det. D. Šmíd; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kmen smrku (*Picea* sp.), kvadrant 6246b, 2.V.1982 leg. Z. Hájek, det. S. Holec; dřevo jehličnanů, celoročně 2006–2008 not. J. Palivoda; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na větvích, pařezech a kořenech smrku (*Picea* sp.), celoročně 1999–2003 not. L. Zelený; Starý Plzenec, polesí Radyně, cca 4 km JV od Plzně, na větvích, pařezech, ohradách, krmelcích a opracovaném dřevě, celoročně 2002–2004 not. L. Dušková. OKRES PLZEŇ-JIH – Horušany, cca 5,5 km Z od Přeštic, severozápadní část lesa směr Soběkury, ležící větev jehličnanu bez borky, 7.I.2018 leg. L. Šmídová, det. D. Šmíd; řezná plocha pařezu smrku (*Picea* sp.), 7.I.2018 leg. L. Šmídová, det. D. Šmíd; pařez smrku (*Picea* sp.), 7.I.2018 not. D. Šmíd; ležící větev bez borky, 7.I.2018 not. D. Šmíd; Dolní Lukavice, cca 2,5 km S od Přeštic, v bažantnici, na pařezech a ležících větvích, II.–IV., X.–XI. 2008–2011 not. P. Čížková; Polánka, PP V Houlištích, cca 6,5 km JJZ od Nepomuku, mimo památku v ochranném pásu, na řezné

ploše pařezu smrku (*Picea* sp.), 10.V.2005 leg. J. Kout, det. D. Šmíd; Štáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, větvička smrku (*Picea* sp.), 30.V.2009 not. L. Zelený; Chynín, cca 14,5 km V od Blovic, v lese na pařezu smrku (*Picea* sp.), 10.X.1909 leg. et det. F. Maloch (H631). OKRES ROKYCANY – Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, pařezy a kmeny jehličnanů, celoročně 1999–2001 not. J. Pěnkavová; Svojkovice, les hned za obcí směr SV, cca 3,5 km SV od Rokycan (49°45'55,3"N, 13°38'40,7"E), na ležící větvi smrku (*Picea* sp.) bez kůry, 11.XI.2016 not. D. Šmíd; (49°45'55,7"N, 13°38'42,7"E), na ležící větvi smrku (*Picea* sp.), 11.XI.2016 not. D. Šmíd; (49°46'13"N, 13°39'22,7"E), na ležící ztrouchnivělé větvi jehličnanu (asi smrk (*Picea* sp.)), 11.XI.2016 leg. D. Šmíd, det. D. Šmíd & J. Kout; Rokycany, PR Žďár, cca 4 km V od Rokycan, větvička smrku (*Picea* sp.), 22.V.2010 not. L. Zelený (Obr. 25; Obr. 51).

Obr. 25. Přehled nálezů *Dacrymyces stillatus* v Plzeňském kraji.

***Dacrymyces tortus* (Willd.) Fr.**

Hyfy s přezkami, některé hyfy tlustostěnné; přítomny dikaryofýzy; bazidiospory bez přepážek, 11–13 × 4–4,5 μm.

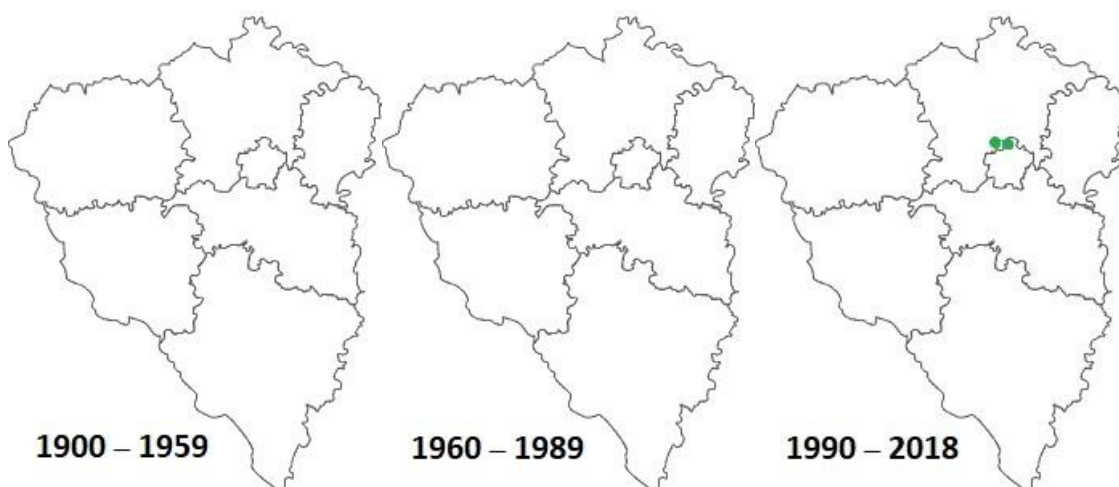
Ekologie: Výskyt na dřevě jehličnanů, hlavně na borovici lesní (*Pinus sylvestris*).

Dacrymyces tortus se liší od běžných druhů (např. *Dacrymyces stillatus*, *Dacrymyces lacrymalis*) menšími plodnicemi a přítomností přezek (Jülich 1984). Od *Dacrymyces macnabbii* D.A. Reid se liší méně větvenými hyfidiemi (Mcnabb 1973).

Zdrojem položek a informací byly sběry J. Kouta.

Lokality: OKRES PLZEŇ-SEVER – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, jižní část, ležící větev borovice lesní (*Pinus sylvestris*) bez kůry, 17.IX.2015 leg. et det. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, červená turistická stezka směr

vrch Krkavec, cca 2,5 km SSZ od Plzně, ležící větev borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 6.V.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd (Obr. 26; Obr. 44).

Obr. 26. Přehled nálezů *Dacrymyces tortus* v Plzeňském kraji.

Třída: Tremellomycetes

Řád: Tremellales

Čeleď: Tremellaceae

***Naematelia encephala* (Pers.) Fr. – rosolovka průsvitná**

Syn.: *Tremella encephala* Pers.

Hyfy s přezkami, 1,5–3 µm tlusté.

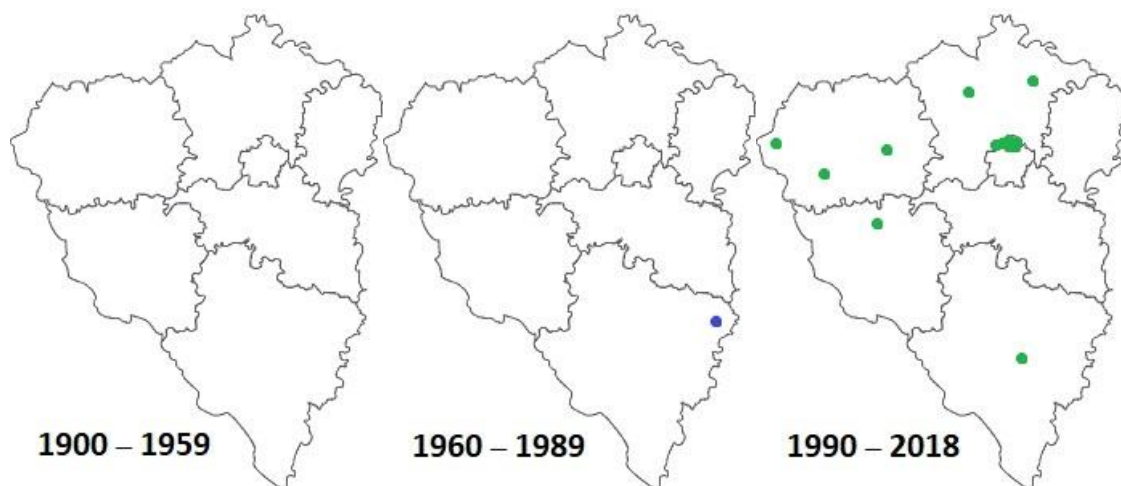
Ekologie: Výskyt na jehličnanech, parazit na pevníku krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.).

Od jiných druhů se liší bělavými, mozkovitě zprohýbanými plodnicemi s bílým a tuhým jádrem (Jülich 1984; Lowy 1971).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry, inventarizace R. Fellnera (Fellner 2004), sběry J. Kouta (Kout 2016b), L. Hejla, L. Zíbarové, Míkova kartotéka (Míka), bakalářské práce (Hajšmanová 2012; Hrdlička 2008) a diplomové práce (Brašna 2005; Roubíčková 2003).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Pavlova Huť, cca 17 km Z od Tachova, na smrku (*Picea* sp.), 19.X.2012 not. L. Zíbarová; Přimda, PR Přimda, cca 16,5 km J od Tachova, JZ část, na větvi smrku ztepilého (*Picea abies*), 18.X.2004 not. R. Fellner; Stříbro, les za střelnicí mezi Stříbrem a obcí Jezerce, n.v. 470 m, na mladých prořezaných kmenech borovice (*Pinus* sp.), 23.X.2016 not. L. Hejl. OKRES DOMAŽLICE – Mezholezy, Sedmihoří, cca 12 km SSZ od Horšovského Týna, padlý

kmen smrku (*Picea* sp.), X.,XI.2004 not. M. Brašna. OKRES KLATOVY – Velhartice, PR Borek u Velhartic, cca 18 km JJV od Klatov, na pevníku krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), 14.X.2011 leg. et det. P. Hajšmanová; Boubín, polesí Moučanka, cca 2 km JJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 540 m, ležící kmen smrku (*Picea* sp.), 13.V.1989 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Zahrádka, cca 17,5 km SZ od Plzně, les u silnice mezi obcí Zahrádka a obcí Hubenov, ležící kmen smrku (*Picea* sp.) s kůrou spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), 30.IV.2017 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, vrcholová část vrchu Sytná, ležící dřevo pod borovicemi vejmutovkami (*Pinus strobus*) spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), 28.I.2018 not. J. Kout; u vysílače u modré turistické stezky, ležící větev borovice (*Pinus* sp.) se zbytky kůry, spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.) a dřevokazem borovým (*Gloeoporus taxicola* (Pers.) Gilb. & Ryvarden), 16.II.2017 not. J. Kout; Kopidlo, les mezi obcí Kopidlo a obcí Babina, cca 3,5 km V od Plas, u cesty na nerozložené větvi borovice (*Pinus* sp.) s kůrou, spolu s pevníkem krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), 14.VII.2017 not. J. Kout & D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, S od PR Petrovka u silnice na Ledce, 31.XII.2012 not. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, větve borovice lesní (*Pinus sylvestris*) na pevníku krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), VI.–XI.2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, na pevníku krvavějícím (*Stereum sanguinolentum* (Alb. & Schwein.) Fr.), 15.VI.2013 not. J. Kout; 11.IX.2013 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PR Kamenný rybník, mrtvé větve jehličnanů, podzim 2006–2007 not. P. Hrdlička; u PR Kamenný rybník, cesta od Kolomazné pece na sever, ležící větev jehličnanu, 4.II.2018 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, 15.V.2010 not. J. Kout (Obr. 27).

Obr. 27. Přehled nálezů *Naematelia encephala* v Plzeňském kraji.

***Phaeotremella foliacea* (Pers.) Wedin, J.C. Zamora & Millanes**

Syn.: *Tremella foliacea* Pers.

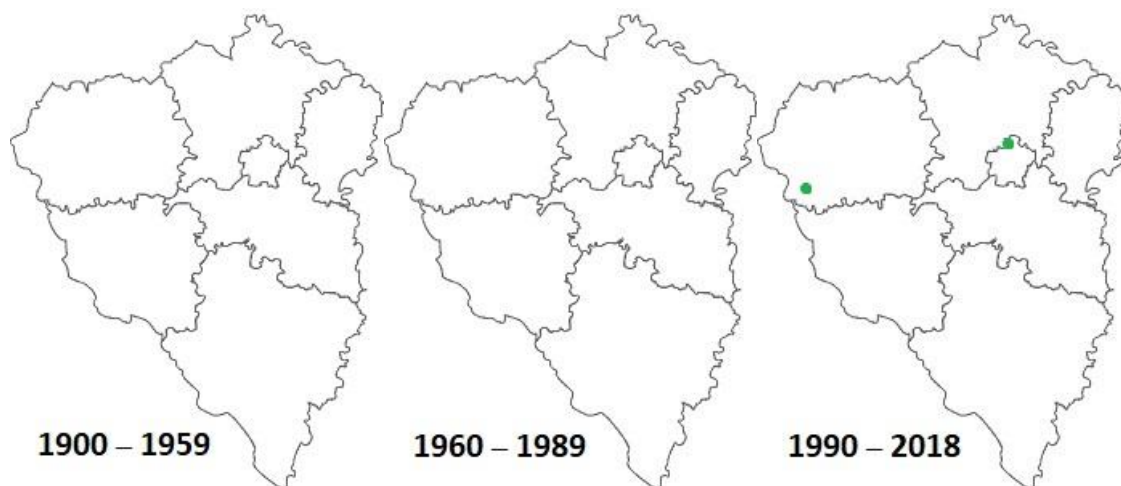
Bazidie elipsoidní, $16 \times 10 \mu\text{m}$; bazidiospory elipsoidní až kulovité, $9 \times 6\text{--}8 \mu\text{m}$.

Ekologie: Výskyt na jehličnanech, na smrku (*Picea* sp.), na borovici lesní (*Pinus sylvestris*).

Od *Phaeotremella frondosa* (Fr.) Spirin & V. Malysheva a *Phaeotremella fimbriata* (Pers.) Spirin & V. Malysheva se odlišuje mikroskopickými znaky, ale hlavně růstem na jehličnanech (Spirin et al. 2018b).

Zdrojem položek a informací byl sběr J. Kouta a diplomová práce (Roubíčková 2003).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Diana, cca 5,5 km JJV od Rozvadova, na smrku (*Picea* sp.), 22.X.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, borovice lesní (*Pinus sylvestris*), 2000–2002 not. H. Roubíčková (Obr. 28).

Obr. 28. Přehled nálezů *Phaeotremella foliacea* v Plzeňském kraji.

Phaeotremella frondosa (Fr.) Spirin & V. Malysheva

Syn.: *Tremella frondosa* Fr.

Hyfy 2–5 µm tlusté; bazidie elipsoidní, 13–15 × 11–13 µm; bazidiospory kapkovité až elipsoidní, 8,5–12 × 6–8 µm.

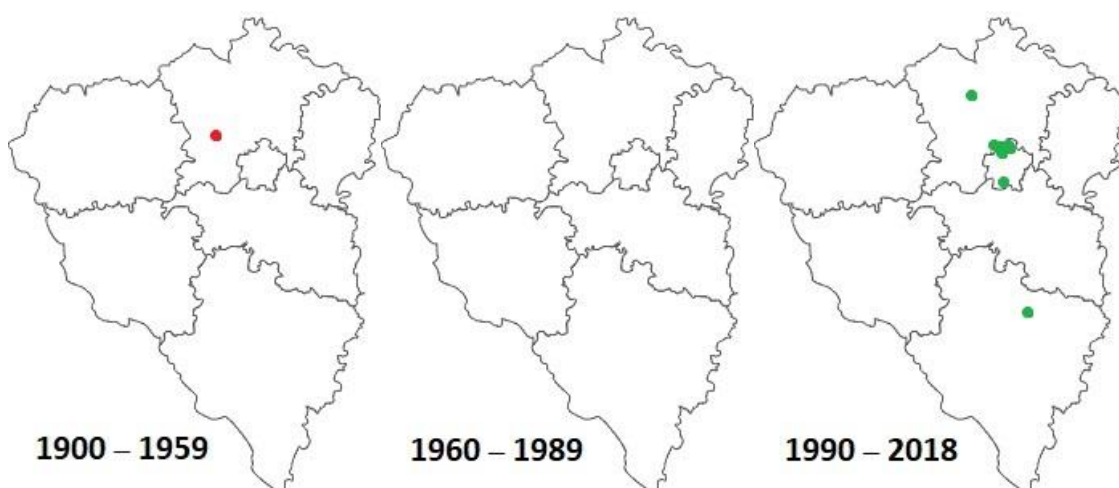
Ekologie: Výskyt na listnácích, na vrbě (*Salix* sp.), na dubu (*Quercus* sp.), na lísce (*Corylus* sp.), na bříze (*Betula* sp.) a na olši lepkavé (*Alnus glutinosa*).

Od *Phaeotremella foliacea* se odlišuje růstem na listnácích (Spirin et al. 2018b). Od *Phaeotremella fimbriata* se liší velikostí spor (Spirin et al. 2018b).

Zdrojem položek a informací byly inventarizace L. Zeleného (Zelený 2003), sběry J. Kouta, M. Bartůška, L. Hejla, položky Západočeského muzea v Plzni a diplomová práce (Zelený 2002).

Lokality: OKRES KLATOVY – Plánice, cca 14,5 km V od Klatov, visící větve asi vrby (*Salix* sp.), 7.V.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout. OKRES PLZEŇ-SEVER – Plešnice, zřícenina hradu Buben cca 2 km JV od vodní nádrže Hracholusky, bor u zříceniny, pařez dubu (*Quercus* sp.), 10.XI.1906 leg. F. Maloch, det. D. Šmíd & J. Kout (H621); Hůrky, PR Hůrky, cca 20 km SZ od Plzně, u Zlatého potoka, líska (*Corylus* sp.) spolu s pevníkem (*Stereum* sp.), 31.X.2015 leg. J. Kout, det. D. Šmíd; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, u lesního závodu ve směru na vrch Sytná, spolu s pevníkem chlupatým (*Stereum hirsutum* (Willd.)), 24.X.2015 leg. J. Kout, det. D. Šmíd; poblíž silnice k lesnímu závodu, kmínek dubu (*Quercus* sp.) bez kůry, 17.XII.2017 not. J. Kout. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, turistická stezka okolo střelnice, na menším pařezu listnáče (asi dubu (*Quercus* sp.)) s kůrou spolu s pevníkem korkovitým (*Stereum rugosum* Pers.), 26.X.2017 leg. J. Kout, det. D. Šmíd; u PR Petrovka, na dubu (*Quercus*

sp.) spolu s pevníkem chlupatým (*Stereum hirsutum* (Willd.) Pers.), not. J. Kout; mimo údolí směrem k PR Petrovka, jehličnatý les u cesty, pařež břízy (*Betula* sp.), 28.I.2018 not. J. Kout; stojící kmínek listnáče s kůrou, 28.I.2018 not. J. Kout; PR Petrovka, stojící kmínek olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) částečně s kůrou, spolu s pevníkem plstnatým (*Stereum subtomentosum* Pouzar), 9.XII.2017 not. J. Kout; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na mrtvém kmenu olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) spolu s pevníkem chlupatým (*Stereum hirsutum* (Willd.) Pers.), 15.X.2000 not. L. Zelený (Obr. 29).

Obr. 29. Přehled nálezů *Phaeotremella frondosa* v Plzeňském kraji.

***Tremella globispora* D.A. Reid – rosolovka kulatovýtrusá**

Syn.: *Tremella candida* var. *globospora* (D.A. Reid) Krieglst.

Plodnice vytvářející bochánkovité, kulovité, lalokovité i rozlité útvary, zprvu do 3 mm, připojené k substrátu spodní částí, hladké nebo laločnatě i kulovité; konzistence želatinová; povrch mírně lesklý až lesklý, bělavý s příměsí šedé či žluté.

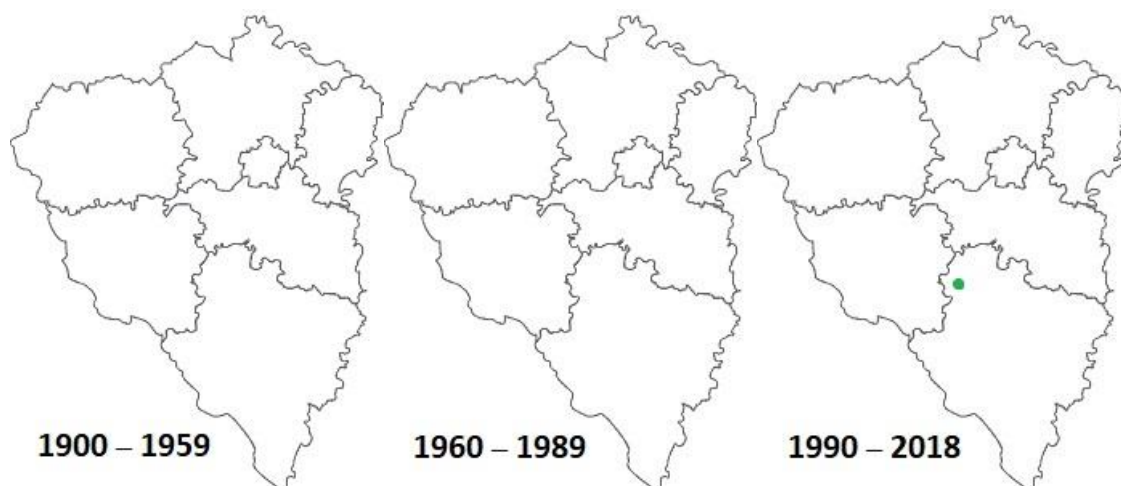
Přítomny přezky; bazidie s protaženou stopkou, 12–15 × 8–9 μm; bazidiospory tenkostěnné, kulovité, 6–7,5 × 6–7 μm.

Ekologie: Výskyt na větvi lípy velkolisté (*Tilia platyphyllos*) s pyrenomycetem.

Rosolovka kulatovýtrusá (*Tremella globispora*) se odlišuje protaženou stopkou u bazidií (Chen 1998), dále velikostí plodnic a jejich zbarvením, velikostí a tvarem spor i bazidií (Jülich 1984).

Zdrojem položky a informací byl vlastní sběry.

Lokality: OKRES KLATOVY – Chudenice, NPP Americká zahrada, cca 13 km SZ od Klatov (49°27'51,4"N, 13°8'27,4"E), ležící větev lípy velkolisté (*Tilia platyphyllos*) s borkou a s pyrenomycety, 23.X.2016 leg. et det. D. Šmíd (Obr. 30; Obr. 45).

Obr. 30. Přehled nálezů *Tremella globispora* v Plzeňském kraji.

***Tremella mesenterica* Retz. – rosolovka mozkovitá**

Syn.: *Tremella lutescens* Pers.

Plodnice jednotlivě i ve skupinkách vytvářející zprohýbané, mozkovité až lalokovité útvary, většinou do 5 cm (možno i více), připojené k substrátu středovou částí, hladké nebo zvlněné; konzistence želatinová až chrupavčitá, pružná; povrch mírně lesklý, průsvitný, světle žlutý až žlutý; po vysušení oranžovějící.

Hyfy 2–3 µm tlusté, přítomny přezky; konidie 2,5–4 µm; bazidie 19–25 × 12–17 µm; bazidiospory oválné, 10–13 × 7–9 µm.

Ekologie: Výskyt na dřevě listnáčů, na buku lesním (*Fagus sylvatica*), na dubu (*Quercus* sp., *Quercus petraea*), na vrbě (*Salix* sp., *Salix fragilis*), na topolu osice (*Populus tremula*), na lísce obecné (*Corylus avellana*), na habru (*Carpinus* sp.), na olši lepkavé (*Alnus glutinosa*).

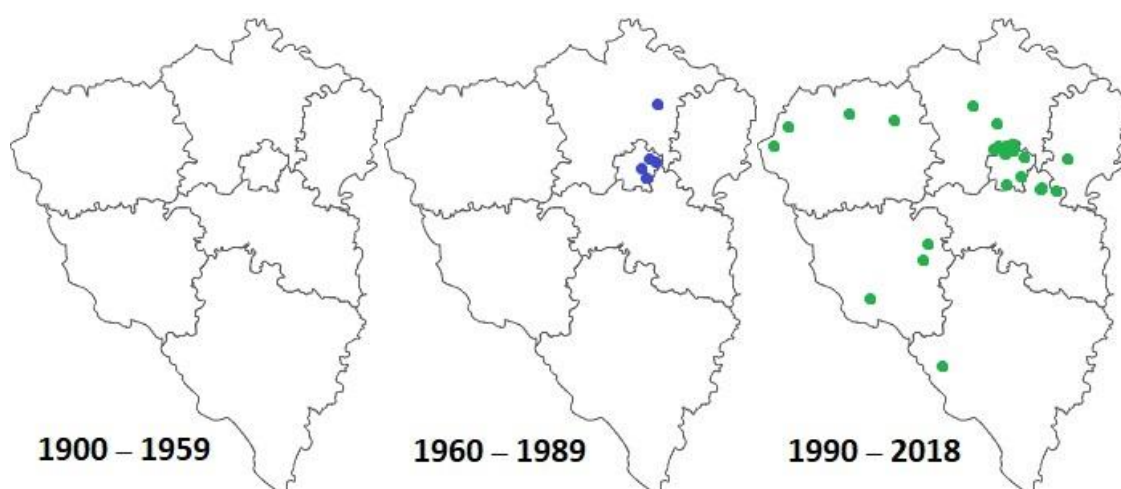
Rosolovka mozkovitá (*Tremella mesenterica*) je snadno odlišitelná od jiných druhů pro své velké žluté plodnice (Bandoni 1957; Jülich 1984).

Zdrojem položek a informací byly vlastní sběry, inventarizace R. Fellnera (Fellner 2008; Fellner 2009), S. Holce (Holec 2003a), L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2009), sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005a; Kout 2016b), M. Bartůška, Z. Hájka, L. Hejla, M. Kolaříka, Míková kartotéka (Hájek; Míka), položky Západočeského muzea v Plzni, bakalářské práce (Hrdina 2008; Kudrna 2008; Palivoda 2008; Pyšný 2008) a diplomové práce (Havlová 2005; Hrdina 2011; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – CHKO Český les, PR Pavlova Huť, cca 17 km Z od Tachova, 19.X.2012 not. M. Kolařík; Obora, Oborský vrch, cca 7,5 km ZSZ od Tachova

(49°49'48"N, 12°31'32"E), n.v. 545 m, mechatá smrčina, ležící málo rozložený kmen buku lesního (*Fagus sylvatica*), 21.IX.2017 leg. et det. Z. Hájek; Chodová Planá, cca 13,5 km SV od Tachova, Na rovině a U rybníků, n.v. 540 m, březový a dubový háj, mrtvá přirostlá větev dubu (*Quercus* sp.), 23.IV.2017 leg. et det. M. Bartůšek, L. Hejl & J. Kout; Konstantinovy Lázně, PR Hradištský vrch, cca 1,5 km JJV od Konstantinových Lázní, V.–XI.2003 not. S. Holec. OKRES DOMAŽLICE – Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, dřevo listnáče, 6.V.2005 not. J. Kout; Borek u Osvračína, cca 8,5 km V od Horšovského Týna, mrtvé dřevo dubu letního (*Quercus robur*), 20.IX.2007 not. V. Hrdina; lesní průsek, ležící větve listnáčů, podzim a zima 2008–2010 not. V. Hrdina; Staňkov, u Srbského potoka (asi 30 m od přístřešku Holubí hlava), cca 1,5 km V od Staňkova (49°35'4"N, 13°4'44,4"E), větev listnáče s kůrou, 16.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; rozložená větev listnáče v místech bez kůry spolu s voskovičkou citrónovou (*Bisporella citrina* (Batsch) Korf & S.E. Carp.), 16.X.2016 leg. et det. D. Šmíd; (49°32'31"N, 13°3'22,7"E), připojená větev vrby (*Salix* sp.) v místech pod kůrou spolu s černorosolem terčovitým (*Exidia recisa*), 16.XI.2016 leg. et det. D. Šmíd; asi 15 m od potoka (49°34'59,4"N, 13°5'45,1"E), ležící ztrouchnivělá větev listnáče (asi vrby (*Salix* sp.)) v místech s kůrou i bez spolu s černorosolem bukovým (*Exidia nigricans*), 25.II.2017 leg. et det. D. Šmíd. OKRES KLATOVY – PP U Radošina, cca 4 km Z od Nýrska, ležící větev listnáče s kůrou, 13.V.2017 not. D. Šmíd. OKRES PLZEŇ-SEVER – Zahrádka, cca 17,5 km SZ od Plzně, les u silnice mezi obcí Zahrádka a obcí Hubenov, ležící větev s kůrou pod topoly (*Populus tremula*), 30.IV.2017 not. J. Kout; Trnová, cca 11,5 km SSZ od Plzně, u přítoku k rybníku Hamru, 30.III.2017 leg. et det. J. Kout; Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, za plotem místního lesního závodu, mrtvý topol osika (*Populus tremula*) bez kůry, 30.X.2016 not. J. Kout; u rybníka Strženky, mrtvé dřevo listnáče s kůrou (asi topol osika (*Populus tremula*)), 16.X.2016 not. J. Kout; J od rybníka Strženky, ležící větvička listnáče s kůrou (asi topol osika (*Populus tremula*)) spolu s kornatkou (*Peniophora* Cooke), not. J. Kout; SV svah vrchu Krkavec u bývalé skládky, ležící větev s kůrou (asi topol osika (*Populus tremula*)), 25.II.2017 not. J. Kout; Koryta, cca 17 km SSV od Plzně, chatová osada, větvička lísky obecné (*Corylus avellana*), 23.III.1983 leg. et det. Z. Hájek (PŘH2777). OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Bolevec, Košutka, okrajová část lesa dotýkající se modré turistické stezky, ležící kmínek topolu osiky (*Populus tremula*), 22.VII.2017 not. J. Kout; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, odumřelé větve listnáčů (dub (*Quercus* sp.), vrba (*Salix* sp.)), X.,XI.2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, 14.X.2013 not. J. Kout; Plzeň, Bolevec, PP Doubí, větev listnáče

(asi habr obecný (*Carpinus betulus*)), III.2006–2008 not. J. Kudrna; cesta směrem od Třemošné k Plzni, 15.V.2010 not. J. Kout; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, kvadrant 6246d, smíšený les, na větvích dubu (*Quercus* sp.), 20.II.1979 leg. et det. F. Míka; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, větve habru (*Carpinus* sp.), 27.III.1981 leg. et det. Z. Hájek; padlé kmeny listnáčů, podzim a zima 2006–2008 not. J. Palivoda; centrální část J od rokle, ležící kmen habru (*Carpinus* sp.), 21.VI.2008 leg. R. Fellner & M. Kříž; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na větvičce vrby křehké (*Salix fragilis*), 1.XII.2001 not. L. Zelený; Nová Huť, cca 8 km VSV od Plzně, n.v. 310 m, suchá větev olše lepkavé (*Alnus glutinosa*), 29.VIII.1985 leg. et det. J. Sofron (PŘH 2776); Šťáhlavice, cca 1,5 km V, cca 9 km JV od Plzně, kvadrant 6347a, smíšený les, větev dubu (*Quercus* sp.), 21.VII.1984 leg. et det. F. Míka; Šťáhlavy, cca 10,5 km JV od Plzně, Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, odumřelé větve listnáčů (dub (*Quercus* sp.), habr (*Carpinus* sp.)), XI.2002–2004 not. M. Havlová; I.2005 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Šťáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, odumřelá větev dubu (*Quercus* sp.) a habru obecného (*Carpinus betulus*), 2006–2008 not. R. Pyšný; EVL Lopata, cca 14 km JV od Plzně, větvička dubu (*Quercus* sp.), 22.XI.2009 not. L. Zelený; Kornatice, PP Hádky, cca 8 km J od Rokycan, J okraj centrální části území, na tlející větvi dubu (*Quercus* sp.), 16.V.2009 leg. et det. R. Fellner; centrální část území, na větvi dubu zimního (*Quercus petraea*), 17.VI.2009 leg. et det. R. Fellner & J. Landa. OKRES ROKYCANY – Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, odumřelé větve listnáčů (dub (*Quercus* sp.)), celoročně 1999–2001 not. J. Pěnkavová (Obr. 31; Obr. 46).

Obr. 31. Přehled nálezů *Tremella mesenterica* v Plzeňském kraji.

3.2. Druhy blíže neurčené

***Dacrymyces aff. tortus* (Willd.) Fr.**

Plodnice nemá jen polštářkovitý tvar, je zřesená s barvou do žluta. Objevují se dělené dikaryofýzy, bazidiospory 12–15 × 4–5 μm. Mohlo by se jednat o druh *Dacrymyces corticioides* Ellis & Everh. (Jülich 1984), který není příliš rozšířený. Na druhou stranu není brán jako legitimní (Indexfungorum.org).

Zdrojem položky byl sběr J. Kouta.

Lokality: OKRES PLZEŇ-JIH – NPR Chejlava, cca 5,5 km J od Blovic, ležící větev jehličnanu (asi *Pinus sylvestris*), 9.III.2018 leg. J. Kout, det. D. Šmíd.

***Exidia aff. candida* var. *cartilaginea* (S. Lundell & Neuhoff) V. Spirin & V. Malysheva**

Plodnice makroskopicky připomínající *E. thuretiana*, ale nesouhlasí rozměry spor, které odpovídají spíše *Exidia candida* var. *cartilaginea*, navíc některé bazidie mají stopky (Spirin et al. 2018a).

Zdrojem položky byl sběr J. Kouta (Koptík et al. 2005c).

Lokality: OKRES PLZEŇ-JIH – Čižice, PP Pod Smutným koutem, cca 10 km J od Plzně, ležící větev listnáče, 7.VII.2005 not. J. Kout.

***Phaeotremella aff. frondosa* (Fr.) Spirin & V. Malysheva**

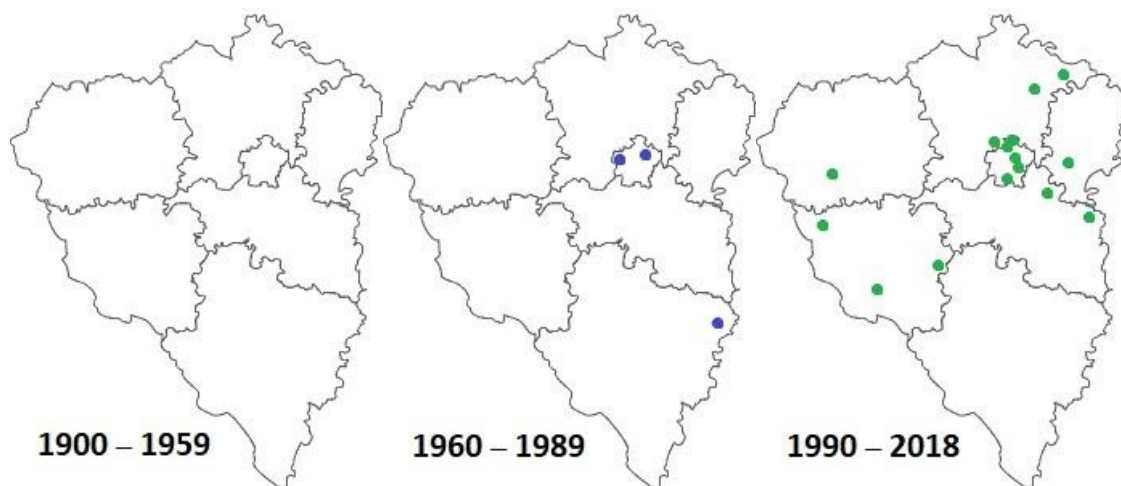
Syn.: *Tremella foliacea* Pers.

Jedná se o záznamy položek rostoucích na listnácích. Položky bohužel nebyly k dispozici pro mikroskopické odlišení druhu *Phaeotremella fimbriata*, který se ale vyskytuje vzácně, proto se s velkou pravděpodobností jedná u většiny záznamů o *Phaeotremella frondosa* (Spirin et al. 2018b).

Zdrojem položek a informací byly inventarizace R. Fellnera (Fellner 2004; Fellner 2009), L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2007; Zelený 2009), sběry J. Kouta (Koptík et al. 2005a; Kout 2016b), Míkova kartotéka (Hájek; Míka), bakalářské práce (Mollerová 2011; Sádliková 2012) a diplomové práce (Havlová 2005; Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002).

Lokality: OKRES TACHOV – Přimda, PR Přimda, cca 16,5 km J od Tachova, SZ část, ležící větve buku lesního (*Fagus sylvatica*), 29.VIII.2004 not. R. Fellner. OKRES DOMAŽLICE – CHKO Český les, PR Dlouhý vrch, cca 31 km SZ od Domažlic, mrtvé dřevo listnáčů, 6.XI.2010 leg. et det. M. Sádliková; 23.X.2011 leg. et det. M. Sádliková;

Pila, PP Louka u Šnajberského rybníka, cca 4,5 km JZ od Domažlic, křoviny u potoka, 6.V.2005 not. J. Kout; Koloveč, polesí Radlice, cca 16,5 km VSV od Domažlic, tlející větev buku (*Fagus* sp.), 24.X.2010 leg. et det. M. Mollerová. OKRES KLATOVY – Boubín, polesí Moučanka, cca 2 km JJZ od Horažďovic, kvadrant 6648c, n.v. 540 m, smíšený les na vápencovém podkladu, ležící kmen břízy (*Betula* sp.), 11.VI.1987 leg. et det. F. Míka. OKRES PLZEŇ-SEVER – Plzeň, Bolevec, Chotíkovský les, vrch Sytná a okolí, pod vrchem, 2.I.2013 not. J. Kout; Kopidlo, cca 7,5 km V od Plas, údolí přítoku řeky Střely, 2013–2014 not. J. Kout; Bohy, PR Krašov, cca 9 km JV od Kralovic, podél modré turistické stezky vedoucí na jižním okraji rezervace podél Berounky, kmen habru obecného (*Carpinus betulus*), 13.X.2007 not. L. Zelený. OKRES PLZEŇ-MĚSTO – Plzeň, Nová Hospoda, cca 0,5 km JZ, kvadrant 6245d, smíšený les, ležící kmen břízy (*Betula* sp.), 12.XI.1980 leg. et det. F. Míka; Bolevecké polesí, 1,5 km SSV od Plzně, mrtvé dřevo a pařezy buku lesního (*Fagus sylvatica*) a dubu (*Quercus* sp.), jaro a podzim 2000–2002 not. H. Roubíčková; Plzeň, Bolevec, PR Petrovka, od mostku ke Stržence při okraji podmáčené části, olše (*Alnus* sp.), 11.IX.2013 not. J. Kout; poblíž vrcholu Okrouhlík, větev břízy (*Betula* sp.), 5.X.2014 not. J. Kout; Plzeň, Božkov, polesí Pytel, cca 1,5 km VSV od Plzně, bříza (*Betula* sp.), 7.X.2012 not. J. Kout; Plzeň, Bukovec, PR Zábělá, SV od Plzně, kvadrant 6246b, dub (*Quercus* sp.), 21.VI.1981 leg. et det. Z. Hájek; Chválenice, Farská skála, cca 10 km JV od Plzně, na padlém kmenu břízy (*Betula* sp.), 20.IV.1999 not. L. Zelený; Šťáhlavy, zámek Kozel, cca 10,5 km JV od Plzně, Kozelské polesí, 2,5 km JV od Šťáhlav, mrtvá větev břízy (*Betula* sp.) a pařez listnáče, X.,XI.2002–2005 not. M. Havlová. OKRES PLZEŇ-JIH – Šťáhlavice, PR Lopata, cca 14 km JV od Plzně, větev břízy (*Betula* sp.), 22.XI.2009 not. L. Zelený; Kornatice, PP Hádky, cca 8 km J od Rokycan, centrální část území, na větvi dubu zimního (*Quercus petraea*), 17.VI.2009 leg. et det. R. Fellner & J. Landa. OKRES ROKYCANY – Rokycany, polesí Kotel, cca 2,5 km J od Rokycan, odumřelé větve buků (*Fagus* sp.) a břízy (*Betula* sp.), V.–X.1999–2001 not. J. Pěnkavová (Obr. 32).

Obr. 32. Přehled nálezů *Phaeotremella* aff. *frondosa* v Plzeňském kraji.

***Syzygospora* aff. *mycetophila* (Peck) Ginns – rosolovka houbomilná**

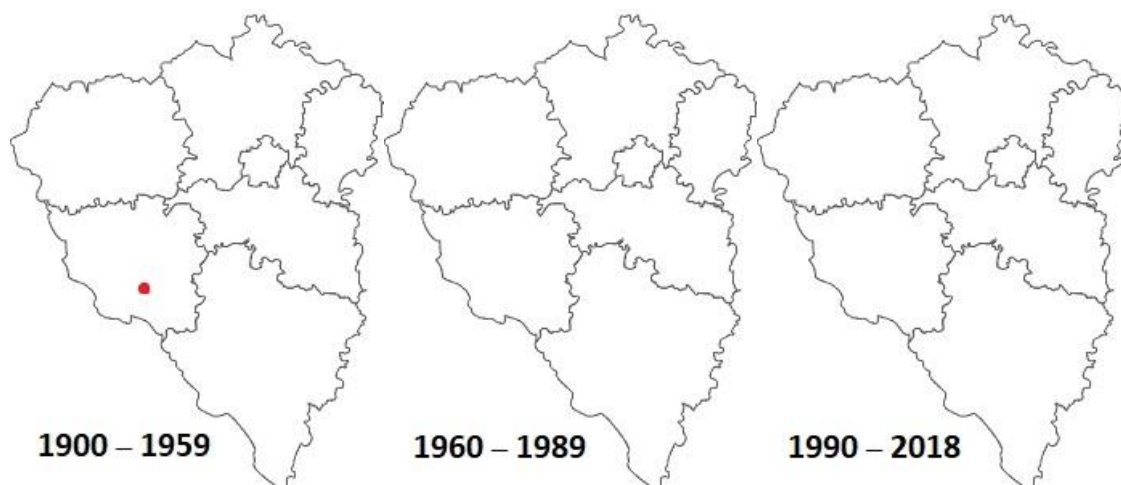
Syn.: *Tremella mycetophila* Peck

Rosolovka houbomilná (*Syzygospora mycetophila*) parazituje na penízovce dubové (*Gymnopus dryophilus* (Bull.) Murrill) stejně jako *Syzygospora tumefaciens* (Ginns & Sunhede) Ginns a *Carcinomyces effibulatus* (Ginns & Sunhede) Oberw. & Bandoni, od kterých se liší převážně mikroskopickými znaky (Campoamor & Calonge 1998; Hansen & Knudsen 1997). *Syzygospora lapponica* se odlišuje růstem na jiném substrátu, (*Neoantrodia infirma* (Renvall & Niemelä) Audet), (Kotiranta & Miettinen 2006). Pilát uvádí druh pouze jen jako výrůstek penízovky dubové (Pilát 1957a).

Jelikož se položka nedochovala, nelze druh blíže rozlišit.

Zdrojem informací byl článek V. Melzera (Melzer 1939).

Lokality: OKRES DOMAŽLICE – Domažlice, park Škarman, klobouk penízovky dubové (*Gymnopus dryophilus*), 1918 leg. V. Melzer, det. J. Velenovský (Obr. 33).

Obr. 33. Přehled nálezů *Syzygospora* aff. *mycetophila* v Plzeňském kraji.

3.3. Vzácné druhy nalezené blízko za hranicemi Plzeňského kraje

***Craterocolla cerasi* (Schumach.) Bref. – kráterokrčka třešňová**

Druh charakteristický zbarvením plodnic do růžova (barva masa), laločnatý, vyskytující se převážně na dřevě třešní, vzácně i jiných listnáčů (Pilát 1957a).

Zdrojem informací byl sběr M. Hamadřáka.

Lokality: KARLOVARSKÝ KRAJ; OKRES CHEB – Velká Hleděsebe, Z část, cca 3 km Z od Mariánských Lázní, na kmenu ve štěrbině stojícího živého jeřábu (*Sorbus* sp.) s borkou, 13.I.2018 not. M. Hamadřák (Obr. 47).

***Exidia badioumbrina* (Bres.) Neuhoff**

Druh rostoucí často ve skupinkách, většinou do 3 mm velký, charakteristický malými kulovitými až bradavčitými plodnicemi, hnědý s příměsí červené, hnědý až hnědočerný (Jülich 1987). Tvar, velikost a barva plodnic odlišují druh od dalších druhů rodu *Exidia* (Jülich 1987).

Zdrojem informací byl sběr J. Kouta.

Lokality: KARLOVARSKÝ KRAJ; OKRES CHEB – Velká Hleděsebe, Z část, cca 3 km Z od Mariánských Lázní, na dřevě listnáče, 13.I.2018 not. J. Kout (Obr. 48).

4. DISKUZE

Během mykologického průzkumu rosoloidních hub Plzeňského kraje v rozmezí 18 měsíců (od září 2016 do února 2018) bylo zkoumáno, určováno a vyhodnoceno celkem 886 položek. Položky byly získány z 23 vlastních sběrů; z mnoha sběrů, článků (Kout 2016b), inventarizací (Koptík et al. 2005a; Koptík et al. 2005b; Koptík et al. 2006a; aj.) a herbářových položek J. Kouta; z inventarizací (Holec 2003a; Holec 2003b) a revizí herbářových položek S. Holce; z inventarizace J. Holce (Holec 2004); z inventarizací R. Fellnera (Fellner 2003b; Fellner 2005b; Fellner 2008; aj.); z inventarizací L. Zeleného (Zelený 2003; Zelený 2008; Zelený 2011; aj.); z Míkovy kartotéky (přes 3000 záznamů makromycetů) uložené na CBG v Plzni; z BP (Geigerová 2013; Hajšmanová 2012; Hrdina 2008; aj.) a DP (Pěnkavová 2002; Roubíčková 2003; Zelený 2002; aj.) zpracovaných na CBG v Plzni; z jednotlivých sběrů různých autorů; z různých článků (Louda 1991; Melzer 1939; Neuwirth 1948) a z revize položek Západočeského muzea v Plzni.

Určené druhy byly zařazeny do fylogenetického systému a popsány hodnotícím komentářem výše. Některé položky se však určit nezdařilo nebo zdařilo, ale nejednalo se o pravé rosoloidní houby (voskovička citronová (*Bisporella citrina* (Batsch) Korf & S.E. Carp.); čihovotka masová (*Ascocoryne sarcoides* (Jacq.) J.W. Groves & D.E. Wilson)). Bližší určení bylo znemožněno, pokud položka nebyla k dispozici a popis v záznamu nebyl dostačující (Melzer 1939). V některých případech došlo k rozdělení dříve snadno rozpoznatelného druhu, u něhož původně nebylo třeba kvalitnějších záznamů, jako například u *Tremella foliacea* Pers. (Spirin et al. 2018b), což u některých položek znemožnilo bližší určení (*Phaeotremella* aff. *frondosa*). U jiných položek občas nastala situace, kdy byla položka neplodná nebo s nedostatečně vyvinutými mikroskopickými znaky, převážně šlo o spory a bazidie (Webster & Weber 2007).

Během průzkumu bylo provedeno mnoho revizí položek. Při revizi položek Západočeského muzea v Plzni došlo k několika opravám původního určení. U položky H620, kterou určil F. Maloch roku 1916 jako *Exidia umbrinella* Bres., bylo zjištěno makroskopickým porovnáním a přítomností dendrohyphydií, že se jedná o *Cytidia salicina* (Fr.) Burt (Holec & Beran 2012), což není rosol. Položku H637 (Obr. 49) určil Maloch jako *Guepinia peziza* Tul., ale po mikroskopické kontrole byla odhalena přítomnost věcek, tudíž se jedná o houbu z oddělení Ascomycota (Webster & Weber 2007). Položku H621 určil Maloch jako *Exidia glandulosa* (Bull.) Fr., ale po mikroskopické kontrole (rozměry a tvar spor i bazidií) byl druh určen jako *Phaeotremella frondosa* (Fr.) Spirin & V.

Malysheva (Spirin et al. 2018b). Položka H638 určená Malochem jako *Calocera cornea* (Batsch) Fr. byla po revizi určena jako nepohlavní stádium (anamorfa) *Eutypella quaternata* (Pers.) Rappaz, přičemž Malocha omlouvá výrazná podobnost druhů (Webster & Weber 2007).

Ze záznamů většiny bakalářských a diplomových prací vyplívá, že se na lokalitách objevuje z rodu *Dacrymyces* většinou pouze *Dacrymyces stillatus*. Hojný výskyt druhu (Krieglsteiner 2000) poukazuje na pravděpodobnost správnosti tvrzení, že se druh na lokalitě vyskytuje, ale nepochybně i s dalšími druhy rodu *Dacrymyces* (McNabb 1973). Důvodem je jednak neznalost studentů a dále určování položek bez mikroskopických záznamů, které by druh *Dacrymyces stillatus* jednoznačně potvrdily anebo naopak vyvrátily (Jülich 1984).

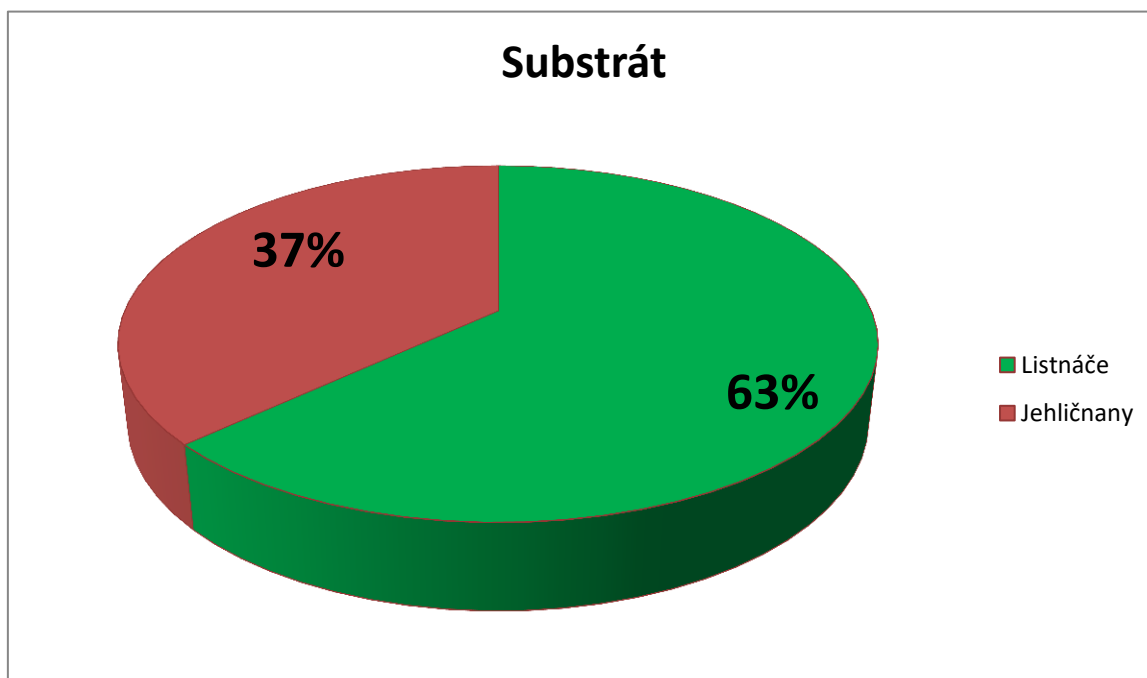
Vlastní práce obsahuje 26 určených druhů rosoloidních hub na území Plzeňského kraje, 1 druh blíže neurčený a 2 druhy s nalezištěm (těsně) mimo Plzeňský kraj. Důvodem je jednak poměrně nízký počet vlastních sběrů, díky nimž mohla být rozmanitost rozšířena, dále menší biodiverzita substrátu (hlavně dřevin), v neposlední řadě neznalost některých druhů rosoloidních hub. Malé druhy mohly být snadno přehlédnuty, časová náročnost téměř znemožnila bližší zkoumání mikroskopických druhů (Pippola & Kotiranta 2008). Rosoloidní houby rostoucí na lišejnících (Diederich 2007) byly úplně opomenuty z důvodu neznalosti dané oblasti a malého časového prostoru pro zkoumání lišejníkového substrátu.

Výše zmíněné okrajové druhy, *Craterocolla cerasi* a *Exidia badioumbrina*, by dle uvedených ekologických nároků mohly růst i na území Plzeňského kraje. *Craterocolla cerasi* patří mezi vzácné druhy (Krieglsteiner 2000). O rozšíření *Exidia badioumbrina* se toho příliš neví a je tedy nutné se na druh a jeho ekologické nároky více zaměřit.

V práci jsou uvedeny 4 druhy náležící do Červeného seznamu hub (makromycetů) České republiky (Holec & Beran 2006). *Calocera glossoides* (Holec 2006a), *Exidia candida* var. *cartilaginea* (Holec 2006b) a *Guepinia helvelloides* (Holec 2006d) jsou druhy uvedené v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky jako téměř ohrožené druhy. *Exidia thuretiana* je druh uvedený v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky jako kriticky ohrožený druh (Holec 2006c). Mezi další zajímavé druhy patří *Tremella globispora*, jejíž rozšíření nejen v rámci Plzeňského kraje, ale i v celé České republice, je v podstatě neznámé, nelze tedy přesně určit hojnost výskytu druhu, navíc druh by mohl být díky malým rozměrům snadno přehlížen.

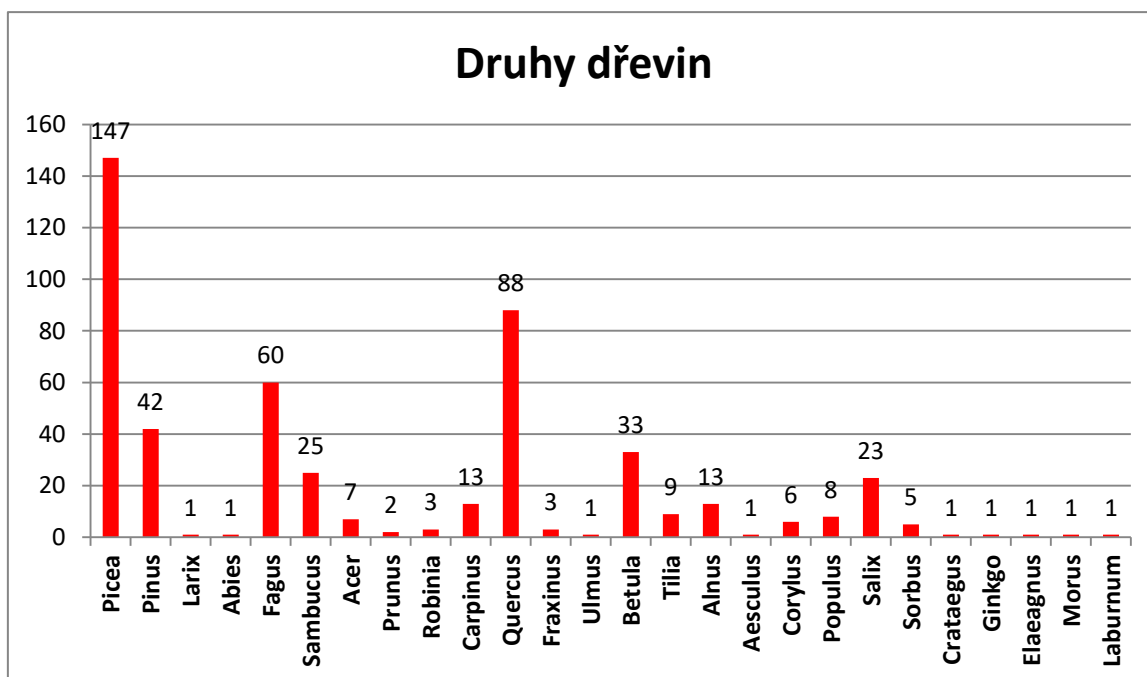
Jedním z cílů práce bylo zjištění ekologických nároků jednotlivých druhů. Zajímavé je porovnání nálezů všech výše uvedených druhů. Na listnácích bylo

zaznamenáno 378 nálezů a na jehličnanech 221 nálezů (Obr. 34), u ostatních nálezů buď není substrát blíže specifikován, nebo je odlišný.

Obr. 34. Srovnání substrátu (dřevin) všech zaznamenaných nálezů.

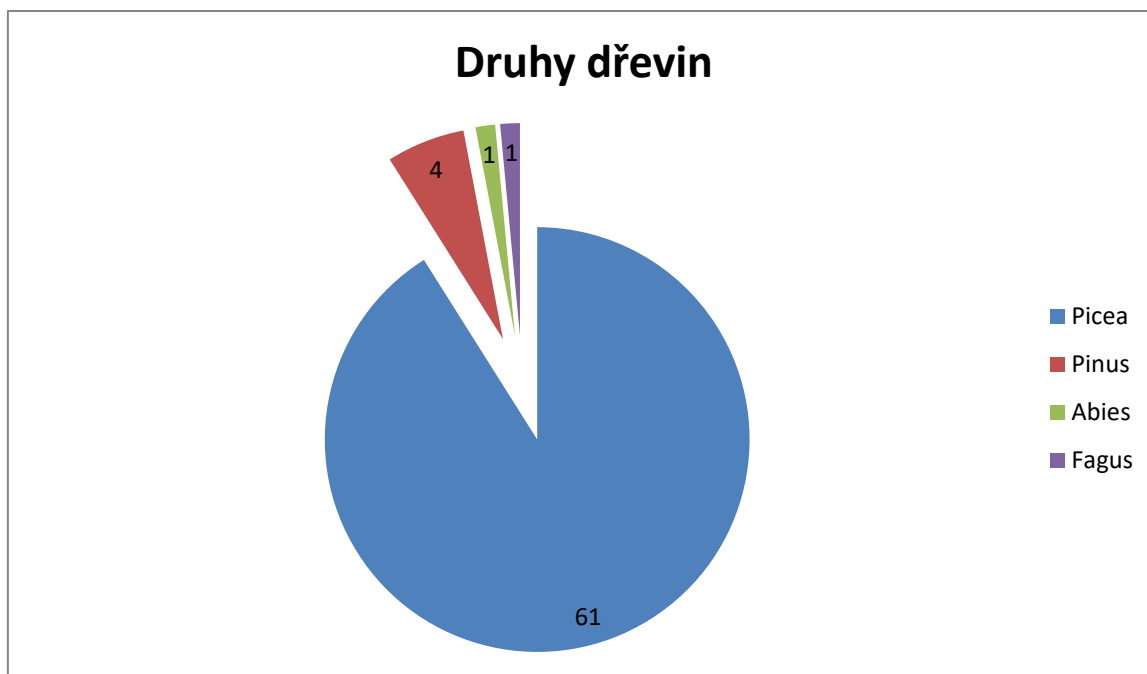
Z grafu (Obr. 34) vyplývá, že častější jsou nálezy rosolů na listnácích. Konkrétně jsou však nejhojnější nálezy na smrku, až poté na dubu a buku (Obr. 35).

Obr. 35. Srovnání počtu nálezů na konkrétním substrátu (dřevině).

Obecně převažují nálezy na místech s borkou a na větvích.

U druhu *Calocera viscosa* převažují nálezy na pařezech a z dřevin konkrétně na smrku (Obr. 36). Krieglsteiner uvádí rovněž výraznou převahu výskytu na smrku, objevují se nálezy na modřínu, jedli, douglasce a výjimečně na listnáčích (Krieglsteiner 2000).

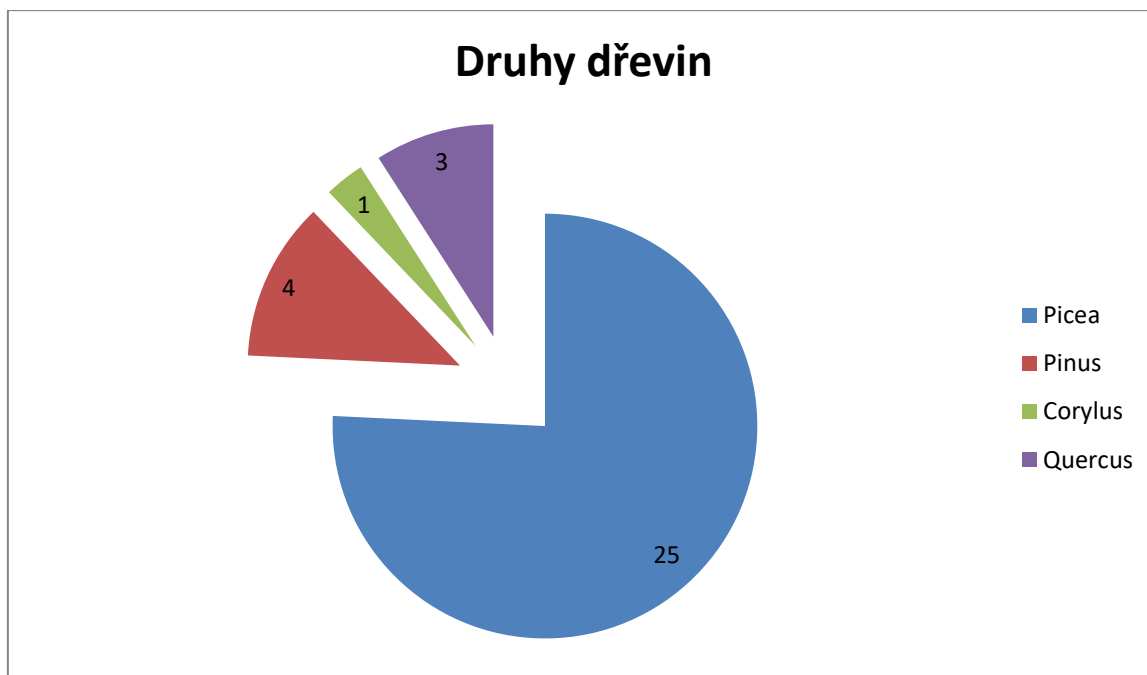
Obr. 36. Srovnání nálezů na konkrétním substrátu (dřevině) u *Calocera viscosa*.

Druh *Exidia nigricans* byl nalezen celkem na 16 různých dřevinách s převahou na buku, dubu a bříze. Zajímavý je nález na Hlohu (*Crataegus* sp.), tento substrát Krieglsteiner neuvádí (Krieglsteiner 2000).

Dalším zajímavým druhem je ucho Jidášovo (*Auricularia auricula-judae*) zaznamenané celkem na 12 druzích dřevin s převahou nálezů na bezu černém (*Sambucus nigra*). Velmi zvláštní jsou nálezy na hlošině úzkolisté (*Elaeagnus angustifolia*), štědřenci odvislém (*Laburnum anagyroides*) a na morušovníku bílém (*Morus alba*), které Krieglsteiner neuvádí (Krieglsteiner 2000).

U druhu *Dacrymyces stillatus* převažují nálezy na pařezech a ležících větvích smrku (Obr. 37). Krieglsteiner uvádí rovněž výraznou převahu výskytu na smrku, navíc i velkou rozmanitost nálezů na listnáčích (Krieglsteiner 2000).

U ostatních druhů uvedených v práci ekologie s Krieglsteinerem souhlasí (Krieglsteiner 2000).

Obr. 37. Srovnání nálezů na konkrétním substrátu (dřevině) u *Dacrymyces stillatus*.

Mezi nejhojnější druhy nalezené v Plzeňském kraji patří *Exidia nigricans*, *Calocera viscosa* a *Dacrymyces stillatus*. Ač následující tvrzení může znít dosti subjektivně, na základě předchozího výzkumu lze označit jako nejběžnější druh *Dacrymyces stillatus*. Většinou byl pravděpodobně druh zaznamenán pouze jednou, ač se jistě vyskytoval na lokalitě vícekrát. Za vhodných podmínek se vyskytuje téměř na každém dřevě.

Celkově lze práci považovat za úspěšnou. V mnoha ohledech se povrdily ekologické nároky většiny druhů (Krieglsteiner 2000), zároveň byly zaznamenány pravděpodobně nové příklady substrátů, například u ucha Jidášova (*Auricularia auricula-judae*) (Krieglsteiner 2000).

5. ZÁVĚR

Cílem výše uvedené diplomové práce byl důkladný mykologický průzkum rosoloidních hub Plzeňského kraje. V období od září 2016 do února 2018 proběhlo celkem 23 vlastních sběrů, byly zrevidovány položky Západočeského muzea v Plzni a položky umístěné v herbáři na CBG v Plzni. Byly sepsány záznamy inventarizačních, bakalářských a diplomových prací. Celkem bylo určeno 26 druhů, z toho 4 druhy uvedené v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky, 3 druhy jako téměř ohrožené (*Calocera glossoides*, *Exidia candida* var. *cartilaginea* a *Guepinia helvelloides*) a 1 jako kriticky ohrožený (*Exidia thuretiana*). *Tremella globispora* je druh s nejasným rozšířením. Byly zaznamenány ekologické nároky určených druhů hub a následně porovnány s odbornou literaturou. Byly zaznamenány nové druhy substrátu u *Auricularia auricula-judae* (*Elaeagnus angustifolia*, *Laburnum anagyroides* a *Morus alba*). Pro odhalení větší biodiverzity rosoloidních hub bude třeba dalších výzkumů.

6. RESUMÉ

The aim of this thesis was thorough mycological research of the rosoloid fungi of Pilsen region. This research was realized since September 2016 until February 2018 and 23 collections were performed, some items of the West Bohemian Museum and of the centre of biology (Faculty of Education) were revised. Some records of research, bachelor and master thesis were written. There were determined 26 species, 3 near threatened (*Calocera glossoides*, *Exidia candida* var. *cartilaginea* a *Guepinia helvelloides*) and one critically endangered (*Exidia thuretiana*) which are written in Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic. *Tremella globispora* is a species with unclear expansion. There were recorded some ecological requirements which were compared with the literature. There were noticed some new substrate for *Auricularia auricula-judae* (*Elaeagnus angustifolia*, *Laburnum anagyroides* a *Morus alba*). Exploring the greater biodiversity of rosoloid fungi will require further research.

7. LITERATURA

- BANDONI R. (1957): Taxonomic studies of the Tremellaceae. – Ms., 190 pp. [Disert. pr.; depon. in: Department of Botany in the Graduate College of the State University of Iowa.].
- BINDER M., HIBBETT D.S., LARSSON K.-H., LARSSON E., LANGER E., LANGER G. (2005): The phylogenetic distribution of resupinate forms across the major clades of mushroom-forming fungi (Homobasidiomycetes). – *Systematics and Biodiversity* 3(2): 1–45.
- BRAŠNA M. (2005): Makromycety části Sedmihoří (okres Domažlice). – Ms., 68 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- CAMPOAMOR J.N., CALONGE F.D. (1998): *Syzygospora tumefaciens* (Ginns & Sunhede) Ginns (Tremellales), a new species to the Iberian Peninsula. – *Boletín Sociedad Micológica de Madrid* 23: 195–198.
- CHEN C.-J. (1998): Morphological and molecular studies in the genus *Tremella*. – *Bibliotheca Mycologica* 174: 1–225.
- COZLOVÁ L. (2001): Makromycety Borského lesoparku v Plzni. – Ms., 81 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- ČÍŽKOVÁ P. (2011): Makromycety v zámeckém parku v Dolní Lukavici a okolí (Plzeň – jih). – Ms., 68 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- DIEDERICH P. (2007): New or interesting lichenicolous Heterobasidiomycetes. – *Opuscula Philolichenum* 4: 11–22.
- DUDÁK V. (2005): Český les, příroda – historie – život. – Baset, Praha, 880 pp.
- DUŠKOVÁ L. (2005): Makromycety polesí Radyně (okres Plzeň-jih). – Ms., 99 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- FELLNER R. (2003a): Mykologický průzkum PR Fajmanovy skály a Klenky (2003). – Ms., 10 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- FELLNER R. (2003b): Mykologický průzkum PR Kokšín (2003). – Ms., 24 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- FELLNER R. (2004): Mykologický průzkum PR Přimda (2004). – Ms., 26 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].

- FELLNER R. (2005a): Mykologický průzkum PR Fajmanovy skály a Klenky (2005). – Ms., 19 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2005b): Mykologický průzkum PR Kokšín (2005). – Ms., 23 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2006a): Mykologický průzkum PP Hora (2006). – Ms., 10 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2006b): Mykologický průzkum PR Herštýn (2006). – Ms., 17 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2007): Mykologický průzkum PR V horách (2007). – Ms., 31 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2008): Mykologický průzkum PR Zábělá (2008). – Ms., 27 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2009): Mykologický průzkum PP Hádky (2009). – Ms., 18 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FELLNER R. (2010): Mykologický průzkum PR Zvoníčkovna (2010). – Ms., 34 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.]
- FRIEDERICHSEN I., ENGEL H. (1966): *Ascotremella faginea* (Peck) Seaver, erstmalig in Deutschland gefunden. – Westfälische Pilzbriefe 6: 1–5.
- GEIGEROVÁ T. (2013): Mykologický průzkum přírodní památky Chudenická bažantnice. – Ms., 57 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.]
- HAGARA L., ANTONÍN V., BAIER J. (2005): Houby, 7. vydání. – Aventinum, Praha, 416 pp.
- HAJŠMANOVÁ P. (2012): Mykologický průzkum přírodní rezervace Borek u Velhartic. – Ms., 55 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.]
- HAJŠMANOVÁ P. (2014): Mykologický průzkum Zoologické a botanické zahrady města Plzně. – Ms., 81 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.]
- HANSEN L., KNUDSEN H. [eds.] (1997): Nordic macromycetes Vol. 3, Heterobasidioid, Aphylophoroid and Gastromycetoid Basidiomycetes. – Nordsvamp, Copenhagen, 444 pp.

- HAVLOVÁ M. (2005): Makromycety části polesí Kozel (okres Plzeň-jih). – Ms., 125 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.]
- HIBBETT D.S. (2006): A phylogenetic overview of the Agaricomycotina. – *Mycologia* 98(6): 917–925.
- HIBBETT D.S., BAUER R., BINDER M., GIACHINI A.J., HOSAKA K., JUSTO A., LARSSON E., LARSSON K.H., LAWREY J.D., MIETTINEN O., NAGY L.G., NILSSON R.H., WEISS M., THORN R.G. (2014): Agaricomycetes. – In: MCLAUGHLIN D.J. & SPATAFORA J.W. [eds.], *The Mycota VII, Systematic and Evolution Part A*. – Springer-Verlag, Berlin. 373–429.
- HIBBETT D.S., BINDER M., BISCHOFF J.F., BLACKWELL M., CANNON P.F., ERIKSSON O.E., HUHDORF S., JAMES T., KIRK P.M., LÜCKING R., LUMBSCH H.T., LUTZONI F., MATHENY P.B., MCLAUGHLIN D.J., POWELL M.J., REDHEAD S., SCHOCH C.L., SPATAFORA J.W., STALPERS J.A., VILGALYS R., AIME M.C., APTROOT A., BAUER R., BEGEROW D., BENNY G.L., CASTLEBURY L.A., CROUS P.W., DAI Y.C., GAMS W., GEISER D.M., GRIFFITH G.W., GUEIDAN C., HAWKSWORTH D.L., HESTMARK G., HOSAKA K., HUMBER R.A., HYDE K.D., IRONSIDE J.E., KÖLJALG U., KURTZMAN C.P., LARSSON K.H., LICHTWARDT R., LONGCORE J., MIĄDLIKOWSKA J., MILLER A., MONCALVO J.M., MOZLEY-STANDRIDGE S., OBERWINKLER F., PARMASTO E., REEB V., ROGERS J.D., ROUX C., RYVARDEN L., SAMPAIO J.P., SCHÜBLER A., SUGIYAMA J., THORN R.G., TIBELL L., UNTEREINER W.A., WALKER C., WANG Z., WEIR A., WEISS M., WHITE M.M., WINKA K., YAO Y.J., ZHANG N. (2007): A higher-level phylogenetic classification of the fungi. – *Mycological Research* 111: 509–547.
- HOLEC J. (2004): Mykologický průzkum přírodních rezervací Chynínské buky a Jelení vrch v Plzeňském kraji. – Ms., 33 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň; Mykologické oddělení Národního muzea, Praha.]
- HOLEC J. (2006a): *Calocera glossoides* (Pers.: Fr.) Fr. – In: HOLEC J., BERAN M. [eds.], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 83.

- HOLEC J. (2006b): *Exidia cartilaginea* S. Lundell et Neuhoff. – In: HOLEC J., BERAN M. [eds.], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 115.
- HOLEC J. (2006c): *Exidia thuretiana* (Lév.) Fr. – In: HOLEC J., BERAN M. [eds.], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 115.
- HOLEC J. (2006d): *Tremiscus helvelloides* (DC.: Fr.) Donk. – In: HOLEC J., BERAN M. [eds.], Červený seznam hub (makromycetů) České republiky, Příroda, Praha, 24: 215.
- HOLEC J. (2009): Mykologická inventarizace. – In: JANÁČKOVÁ H., ŠTORKÁNOVÁ A., VÍTEK O. [eds.], Metodika inventarizačních průzkumů zvláště chráněných území, AOPK ČR, Praha.
- HOLEC J., BERAN M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha, 24: 1–282.
- HOLEC J., BERAN M. (2012): Přehled hub střední Evropy. – Academia, Praha, 622 pp.
- HOLEC S. (2003a): Výsledky inventarizačního mykologického průzkumu přírodní rezervace Hradištský vrch v okrese Tachov (květen – listopad 2003). – Ms., 6 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- HOLEC S. (2003b): Výsledky inventarizačního mykologického průzkumu přírodní rezervace Hůrky v okrese Plzeň-sever (květen 2003 – listopad 2003). – Ms., 6 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- HRDINA V. (2008): Makromycety polesí Borek u Osvračína. – Ms., 46 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- HRDINA V. (2011): Makromycety polesí Borek u Osvračína – pokračování výzkumu. – Ms., 80 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- HRDLIČKA P. (2008): Makromycety PR Kamenný rybník a nejbližší okolí. – Ms., 35 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- HRUŠKOVÁ V. (2011): Makromycety části lesa Pytel. – Ms., 72 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- JÜLICH W. (1984): Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze (Aphyllophorales, Heterobasidiomycetes, Gastromycetes). – Kleine Kryptogamenflora Band IIb/1, G. Fischer, Stuttgart, 626 pp.

- KIRSCHNER R. (2010): The synnematos anamorph of *Exidia saccharina* (Auriculariales, Basidiomycota): morphology, conidiogenesis and association with bark beetles. – Polish Botanical Journal 55(2): 335–342.
- KOCOURKOVÁ J. (2000): Lichenicolous fungi of the Czech Republic. (The first commented checklist). – Acta Musei Nationalis Pragae, Series B, Historia Naturalis 55 [1999] (3–4): 59–169.
- KOCOURKOVÁ J., VAN DEN BOOM P.P.G. (2005): Lichenicolous fungi from the Czech Republic II. *Arthrorhaphis arctoparmeliae* spec. nov. and some new records for the country. – Herzogia 18: 23–35.
- KOPTÍK J. [ed.] (2008a): Zpráva z inventarizačního průzkumu přírodní rezervace Jezvinec. – Ms., 37 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J. [ed.] (2008b): Zpráva z inventarizačního průzkumu přírodní rezervace Milčice. – Ms., 63 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J. [ed.] (2009): Zpráva z mykologického, lichenologického a bryologického inventarizačního průzkumu přírodní rezervace Borek u Velhartic. – Ms., 18 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J., HRČEK J., KOŠNAR JAN, KOŠNAR JIŘÍ, KOUT J., MIKEŠ V., TROPEK R. (2005a): Inventarizační průzkum přírodní památky Louka u Šnajberského rybníka. – Ms., 45 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J., HRČEK J., KOŠNAR JAN, KOŠNAR JIŘÍ, KOUT J., MIKEŠ V., TROPEK R. (2005b): Inventarizační průzkum přírodní památky V Houlištích. – Ms., 48 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J., HRČEK J., KOŠNAR JAN, KOŠNAR JIŘÍ, KOUT J., MIKEŠ V., TROPEK R. (2005c): Zpráva z inventarizačního průzkumu PP Pod Smutným koutem (okres Plzeň-jih). – Ms., 44 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J., KOŠNAR JAN, KOŠNAR JIŘÍ, KOUT J., MIKEŠ V., ŠOUN J., TROPEK R. (2006a): Zpráva z inventarizačního průzkumu PP Krasíkov. – Ms., 51 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOPTÍK J., KOŠNAR JAN, KOŠNAR JIŘÍ, KOUT J., MIKEŠ V., ŠOUN J., TROPEK R. (2006b): Zpráva z inventarizačního průzkumu PR Hradišťský vrch. – Ms., 53 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- KOŠNAR JAN, KOŠNAR JIŘÍ, KOUT J., MIKEŠ V., ŠTECHOVÁ T., TROPEK R. (2006): Inventarizační průzkum přírodní památky Prameniště Kateřinského potoka. – Ms., 39 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].

- KOTIRANTA H., MIETTINEN O. (2006): *Syzygospora lapponica* sp. nova (Syzygosporaceae, Heterobasidiomycetes) from Finland. – *Acta Mycologica* 41 (1): 21–24.
- KOTLABA F., POUZAR Z. (1975): Příspěvek k poznání makromycetů státní přírodní rezervace "Diana" u Tachova v západních Čechách. – *Zprávy muzeí Západočeského kraje, Příroda* 17: 5–13.
- KOTLABA F., POUZAR Z. (1990): Mozkovka rosolovitá – *Ascotremella faginea* v záp. Čechách. – *Mykologické listy* 41: 5–7.
- KOUKOL O., LOTZ-WINTER H. (2016): Secondary conidia observed in *Bartheletia paradoxa*. – *Czech Mycology* 68(1): 79–84.
- KOUT J. (2016b): Mykologický výzkum PR Petrovka. – *Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda* 120: 1–64.
- KOZÁK J., NĚMEČEK J., BORŮVKA L., LÉROVÁ Z., NĚMEČEK K., KODEŠOVÁ R., JANKŮ J., JACKO K., HLADÍK J., ZÁDOROVÁ T. (2009): Atlas pŮd České republiky. – ČZU Praha, Praha, 150 pp.
- KRÁTKÝ O. (2011): Makromycety polesí části Radyně u Plzně. – Ms., 67 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- KRIEGLSTEINER G.J. (2000): Die Großpilze Baden-Württembergs, Band 1 (Ständerpilze: Gallert-, Rinden-, Stachel- und Porenpilze). – Eugen Ulmer-Verlag, Stuttgart, 629 pp.
- KUDRNA J. (2008): Makromycety PP Doubí. – Ms., 77 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- LOUDA V. (1991): Makromycety Slovanského údolí v Plzni. – *Mykologické listy* 43: 6–8.
- LOWY B. (1971): Tremellales. – *Flora Neotropica* 6: 1–153.
- MALYSHEVA V.F. (2010): Fungi non delineati, Rare and interesting species of Heterobasidiomycetes from Russia. – *Edizioni Candusso, Alassio*, 92 pp.
- MALYSHEVA V.F., BULAKH E.M. (2014): Contribution to the study of the genus *Auricularia* (Auriculariales, Basidiomycota) in Russia. – *Novosti Sistematiki Nizshikh Rastenii* 48: 164–180.
- MALYSHEVA V.F., MALYSHEVA E.F., BULAKH E.M. (2015): The genus *Tremella* (Tremellales, Basidiomycota) in Russia with description of two new species and proposal of one nomenclatural combination. – *Phytotaxa* 238 (1): 40–70.
- MCNABB R.F.R. (1965a): Taxonomic studies in the Dacrymycetaceae II. *Calocera* (Fries) Fries. – *New Zealand Journal of Botany* 3: 31–58.

- MCNABB R.F.R. (1966): Taxonomic studies in the Dacrymycetaceae VII. *Ditiola* Fries. – New Zealand Journal of Botany 4: 546–558.
- MCNABB R.F.R. (1973): Taxonomic studies in the Dacrymycetaceae VIII. *Dacrymyces* Nees ex Fries. – New Zealand Journal of Botany 11: 461–524.
- MELICHAR V., BUŠEK O., FALTEISEK L., JISKRA P., MATĚJŮ J., MUDRA P., MUDROVÁ R., ROJÍK P. (2008): PR Hůrky inventarizační průzkum chráněného území a jeho ochranného pásma. – Ms., 90 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- MELZER V. (1939): Můj nejvzácnější sběr. – Časopis československých houbařů 19(7–8): 97–99.
- MILLANES A.M., DIEDERICH P., EKMAN S., WEDIN M. (2011): Phylogeny and character evolution in the jelly fungi (Tremellomycetes, Basidiomycota, Fungi). – Molecular Phylogenetics and Evolution 61: 12–28.
- MOLLEROVÁ M. (2011): Makromycety polesí Radlice u Kolovče (okres Domažlice). – Ms., 72 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- MOORE R.T. (1980): Taxonomic proposal for the classification of marine yeasts and other yeast-like fungi including the smuts. – Botanica Marina 23(6): 361–373.
- MUDRÁK O., HRČEK J., KOPTÍK J., KOŠNAR J., KOUT J., MIKEŠ V., TROPEK R. (2005): Zpráva z inventarizačního průzkumu PR Polánecký mokřad. – Ms., 49 pp. [Depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, Plzeň.].
- NEUWIRTH F. (1948): *Auricularia mesenterica* Pers. – Ušíčko fialové. – Česká Mykologie 2(2): 42–44.
- NĚMEC J., KOPP J., BARTOŠ M., BUČEK A., CÍLEK V., ČERNÝ M., HLADNÝ J., JANSKÝ B., KLIMENT Z., KUKAL Z., LOŠŤÁK P., LOŽEK V., MÁČKA Z., METELKA L., MRKVIČKOVÁ M., PETŘÍČEK V., PRETEL J., PUNČOCHÁŘ P., ŠOBR M., TOLASZ R., VÁCHA D., ZAGÓRSKI P. (2009): Vodstvo a podnebí v České republice v souvislosti se změnou klimatu. – Consult, Praha, 255 pp.
- OBERWINKLER F. (2014): Dacrymycetes. – In: MCLAUGHLIN D.J. & SPATAFORA J.W. [eds.], The Mycota VII, Systematic and Evolution Part A. – Springer-Verlag, Berlin. 357–372.

- PALIVODA J. (2008): Makromycety přírodní rezervace Zábělá a nejbližšího okolí. – Ms., 56 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- PĚNKAVOVÁ J. (2002): Makromycety části polesí Kotel (okr. Rokycany). – Ms., 114 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- PILÁT A. (1957a): Přehled evropských Auriculariales a Tremellales se zvláštním zřetelem k československým druhům. – Sborník Národního musea v Praze 13B(4): 115–210.
- PILÁT A. (1957b): Přehled evropských druhů řádu prakyjankotvarých – Protoclavariales Heim. – Česká Mykologie 11(2): 66–95.
- PIPPOLA E., KOTIRANTA H. (2008): The genus *Tremella* (Basidiomycota, Tremellales) in Finland. – Annales Botanici Fennici 45: 401–434.
- PYŠNÝ R. (2008): Makromycety Přírodní rezervace Lopata a nejbližšího okolí. – Ms., 80 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- ROBERTS P. (2008): Heterobasidiomycetes from Belize. – Kew Bulletin 63: 87–99.
- ROBERTS P. (2009): *Exidia nigricans*: a new and legitimate name for *Exidia plana*. – Mycotaxon 109: 219–220.
- RONIKIER A. (2002): Materials to the distribution of Heterobasidiomycetes in the Tatra National Park (Poland). – Polish Botanical Journal 47(2): 195–209.
- ROUBÍČKOVÁ H. (2003): Makromycety části Boleveckého polesí se zvláštním zřetelem k PR Petrovka. – Ms., 118 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- SÁDLÍKOVÁ M. (2012): Mykologický průzkum PR Dlouhý vrch v Českém lese. – Ms., 44 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- SCHEUER C., BAUER R., LUTZ M., STABENTHEINER E., MEL'NIK V.A., GRUBE M. (2008): *Bartheletia paradoxa* is a living fossil on *Ginkgo* leaf litter with a unique septal structure in the Basidiomycota. – Mycological Research 112: 1265–1279.
- SHIROUZU T., HIROSE D., TOKUMASU S. (2009): Taxonomic study of the Japanese *Dacrymycetes*. – Persoonia 23: 16–34.
- SPIRIN V., MALYSHEVA V., LARSSON K.-H. (2018a): On some forgotten species of *Exidia* and *Myxarium* (Auriculariales, Basidiomycota). – Nordic Journal of Botany 36(3): 1–11.

- SPIRIN V., MALYSHEVA V., YURKOV A., MIETTINEN O., LARSSON K.-H. (2018b): Studies in the *Phaeotremella foliacea* group (Tremellomycetes, Basidiomycota). – Mycological Progress 17: 451–466.
- ŠMÍD D. (2015): Mykologický průzkum Židovského lesa u Všerub (okres Plzeň-sever). – Ms., 80 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- ŠMÍDOVÁ E. (2008): Makromycety PR Chudenická bažantnice s případným porovnáním makromycetů v parku Lázně v Chudenicích. – Ms., 83 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- ŠTEKLOVÁ L. (2010): Makromycety Čemínského lesa. – Ms., 79 pp. [Bakal. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- TOLASZ R., BRÁZDIL R., BULÍŘ O., DOBROVOLNÝ P., DUBROVSKÝ M., HÁJKOVÁ L., HALÁSOVÁ O., HOSTÝNEK J., JANOUC M., KOHUT M., KRŠKA K., KŘIVANCOVÁ S., KVĚTOŇ V., LEPKA Z., LIPINA P., MACKOVÁ J., METELKA L., MÍKOVÁ T., MRKVICA Z., MOŽNÝ M., NEKOVÁŘ J., NĚMEC L., POKORNÝ J., REITSCHLÄGER J.D., RICHTEROVÁ D., ROŽNOVSKÝ J., ŘEPKA M., SEMERÁDOVÁ D., SOSNA V., STRÍŽ M., ŠERCL P., ŠKÁCHOVÁ H., ŠTĚPÁNEK P., ŠTĚPÁNKOVÁ P., TRNKA M., VALERIÁNOVÁ A., VALTER J., VANÍČEK K., VAVRUŠKA F., VOŽENÍLEK V., VRÁBLÍK T., VYSOUDIL M., ZAHRADNÍČEK J., ZUSKOVÁ I., ŽÁK M., ŽALUD Z. (2007): Atlas podnebí Česka. – Český hydrometeorologický ústav, Praha, 255 pp.
- WEBSTER J., WEBER R. (2007): Introduction to fungi. – Cambridge University Press, Cambridge, 841 pp.
- WEDIN M., ZAMORA J.C., MILLANES A.M. (2016): *Phaeotremella foliacea* comb. nov. (Tremellales, Tremellomycetes, Agaricomycotina). – Mycosphere 7: 295–296.
- WEISS M., BAUER R., BEGEROW D. (2004): Spotlights on Heterobasidiomycetes. – In: AGERER R., PIEPENBRING M., BLANZ P. [eds.], Frontiers in Basidiomycete Mycology, IHW-Verlag, Eching, 7–48.
- ZELENÝ L. (2002): Makromycety Farské skály (okres Plzeň-jih). – Ms., 152 pp. [Dipl. pr.; depon. in: Centrum biologie, geověd a envigogiky, FPE ZČU, Plzeň.].
- ZELENÝ L. (2003): Mykoflóra lesního komplexu Farské skály (okres Plzeň-jih). – Erica 11: 75–88.

- ZELENÝ L. (2007): Makromycety přírodní rezervace Krašov. – Ms., 29 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- ZELENÝ L. (2008): Makromycety přírodní rezervace Bělýšov. – Ms., 15 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- ZELENÝ L. (2009): Makromycety přírodní rezervace a Evropsky významné lokality Lopata. – Ms., 20 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- ZELENÝ L. (2010): Makromycety přírodní rezervace Žďár. – Ms., 15 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- ZELENÝ L. (2011): Makromycety přírodní rezervace Netřeb. – Ms., 14 pp. [Depon. in: Odbor životního prostředí Krajského úřadu Plzeňského kraje, Plzeň.].
- ZELENÝ L., HOLEC S., KOUT J., KUČERA T.Č., SADÍLEK Z. (2013): Vzácné houby Plzeňského kraje. – Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor životního prostředí, Plzeň.

Internetové zdroje

- CZECHMYCOLOGY.ORG [on-line] – <http://www.czechmycology.org/cz/czech-mycology.php>. [citováno 11.5.2018]
- GEOLOGY.CZ [on-line] – <http://www.geology.cz>. [citováno 17.5.2018]
- INDEXFUNGORUM.ORG [on-line] – <http://www.indexfungorum.org>. [citováno 3.4.2018]
- ISOTRA.CZ [on-line] – <https://www.isotra.cz/zaluzie-sit-prodejcu-isotra-partner-plzensky-kraj>. [citováno 15.6.2018]
- MAPY.CZ [on-line] – <https://mapy.cz/turisticka?x=13.7181325&y=49.1351336&z=9&source=area&id=49&q=%C5%A1umava>. [citováno 15.6.2018]
- MYCOBANK.ORG [on-line] – <http://www.mycobank.org>. [citováno 3.4.2018]
- RISY.CZ [on-line] – <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/plzensky-kraj/kraj/>. [citováno 16.6.2018]
- TURISTE.TURISTIKA.CZ [on-line] – <http://turiste.turistika.cz/kluby/all/kraj/plzensky>. [citováno 25.5.2018]
- VLAJKY.CZ [on-line] – https://www.vlajky.cz/kontakty/kontakty_plzensky_kraj.php. [citováno 15.6.2018]

8. PŘÍLOHY

Příloha 1: Fotografie rosoloidních hub

Obr. 38. *Auricularia auricula-judae* – boltcovitka ucho Jidášovo (foto D. Šmíd).

Obr. 39. *Exidia candida* var. *cartilaginea* – černorosol chrupavčitý (foto D. Šmíd).

Obr. 40. *Exidia glandulosa* – černorosol uťatý; *Exidia nigricans* – černorosol bukový (foto J. Kout).

Obr. 41. *Exidia recisa* – černorosol terčovitý (foto D. Šmíd).

Obr. 42. *Calocera furcata* – krásnorůžek vidlený (foto J. Kout).

Obr. 43. *Calocera glossoides* – krásnorůžek smržovitý (foto M. Bartůšek).

Obr. 44. *Dacrymyces tortus* (foto J. Kout).

Obr. 45. *Tremella globispora* – rosolovka kulatovýtrusá (foto D. Šmíd).

Obr. 46. *Tremella mesenterica* – rosolovka mozkovitá (foto D. Šmíd).

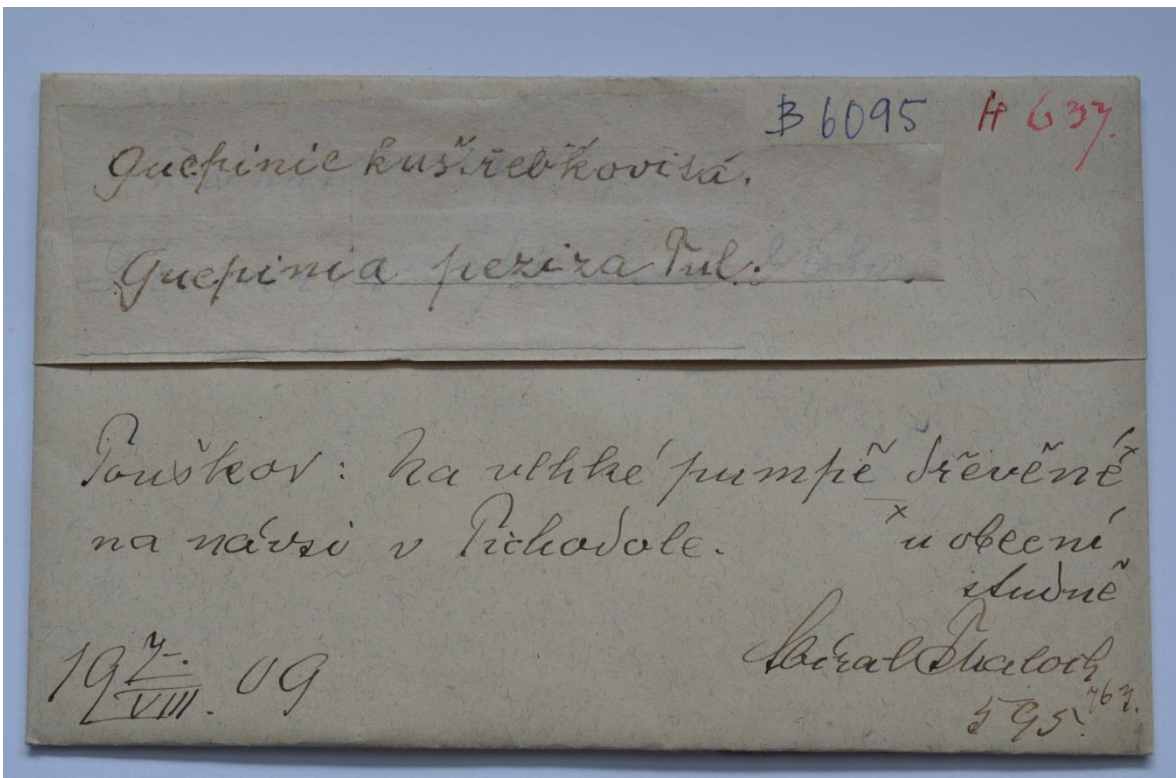

Obr. 47. *Craterocolla cerasi* – kráterokrčka třešňová (foto L. Hejl).

Obr. 48. *Exidia badioumbrina* (foto L. Hejl).

Příloha 2: Fotografie položky Západočeského muzea v Plzni

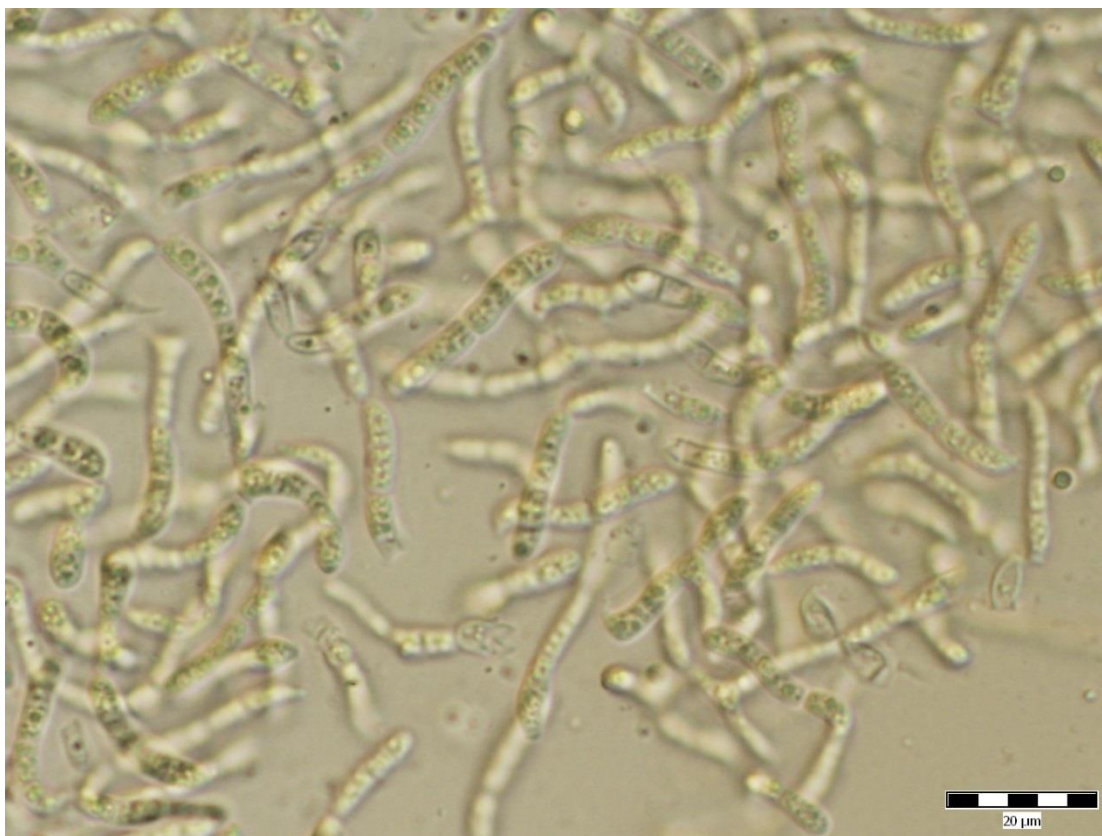

Obr. 49. Obálka popsaná F. Malochem roku 1909 (foto J. Kout).

Příloha 3: Fotografie pořízené pod mikroskopem

Obr. 50. Vlázky *Auricularia auricula-judae* (foto D. Šmíd).

Obr. 51. Arthrospory kroupilky rosolovité – *Dacrymyces stillatus* (foto D. Šmíd).